

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

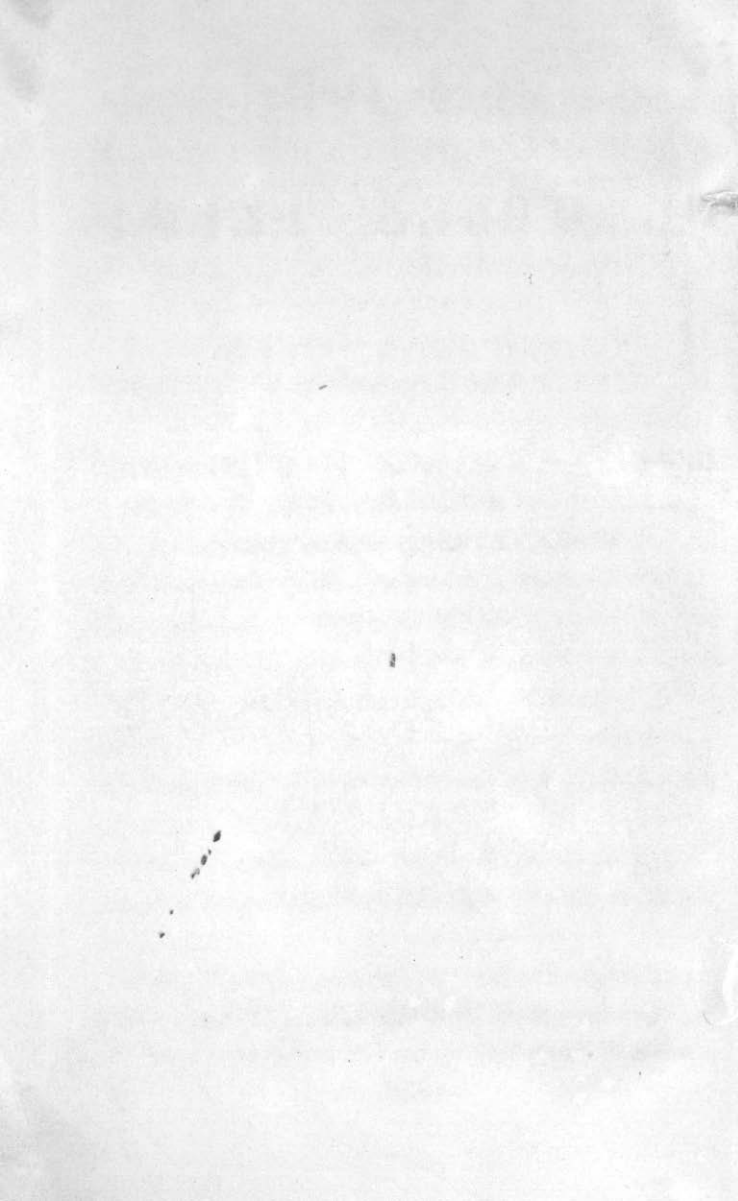
2410

243

①

9-61

②

243

9-61

Գ Ի Բ Գ

ՍԵՂՄՈՍԵՑ ԴԵԻԹԻ

220

ՏԳԱԳՐԻՆԸ

2510-ԱՎ

Ի ՀԱՅԲԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԻՈՅ Է.Ղ.ՄԻԵՆՆԻ, Տ. ՄԵՏԹԻՊՈՒ

ՍՐԲԱԶՆԱԿԱՏԱՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՒԹ

ԱՄԵՆԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1004
04861

10011

Ի ՄՈՍԿՎԱ

Ի ՏԳԱՐԱՆԻ ԼԵԶԱՐԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼԵԶՈՒՄՑ

1859

11535

000
—
11-0120

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ

съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлено было въ Ценсурный
Комитетъ узаконенное число экземпляровъ. Тифлисъ, Января 14
дня 1859 года.

Ценсоръ *Кайтмазовъ*.

1859

Գ Ի Ր Ք

ՍԱՂԾՈՍԸՅ ԳԵԻԹԻ

ՍԱՂԾՈՍ Ա

Երանեալ է այր, որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս
ամբարշտաց, 'ի ճանապարհի մեղաւորաց նա
ոչ եկաց, և յաթոռս ժանտից ոչ նստաւ:

Այլ յօրէնս տեառն են կամք նորա, և յօ-
րէնս նորա խորհեացի նա 'ի տուէ և 'ի գիշե-
րի. և եղեցի նա որպէս ծառ որ անկեալ է 'ի
գնացս ջուրց:

Որ զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ, և տերև
նորա մի թափեցի. և զամենայն զոր ինչ ա-
րացէ՝ յաջողեցի նմա:

Ոչ այնպէս են ամբարիշտք, և ոչ այնպէս.
այլ որպէս զփռշի, զոր հոսէ հողմ 'ի վերայ ե-
րեսաց երկրի:

Այսին պատճառով ոչ յարիցեն ամբարիշտք 'ի դատաստան, և ոչ մեղաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց :

Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդարոց, ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

Յունք Է :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Բ

Անվերնադիր 'ի Հերբայեցւոց, երկոքին սոքա ընդ մի համար են :

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք և ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս :

Յանդիման եղեն թաղաւորք երկրի, և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին վասն տեառն և վասն օծելոյ նորա :

Խզեսցո՛ւք զկապանս նոցա, և ընկեսցուք 'ի մէնջ զլուծ նոցա :

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք, և տէր արհամարհեսցէ զնոսա :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկութեամբ իւրով, և սրտամոռութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա :

Աս կացի թաղաւոր 'ի նմանէ, 'ի վերայ լերին Սիօնի սրբոյ նորա 'ի պատմել զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա՛ յինէն և տաց քեզ զհեթանոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :

Հովուեսցես զնոսա դաւաղանաւ երկաթեաւ, և որպէս զանօթ բրտի փշրեսցես զնոսա :

Երդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք, և խրատեցարո՛ւք ամենեքեան՝ ոյք դատէք զերկիր :

Օտուայեցէք տեառն երկիրդիւ, և ցնծացէք առաջի նորա դողութեամբ :

Բնկալարո՛ւք զխրատ նորա՝ զի մի բարկացի տէր, և կորն չիցիք 'ի ճանապարհացն արդարութեան :

Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի բարկութիւն նորա :

Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են՝ ի տէր :

Տունք ժԴ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Գ

Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի փախուցեալ էր նա յերեսաց Աբիսողոմայ որդւոյ Խւրոյ :

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ, բազումք յարեան 'ի վերայիմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չեք
փրկութիւն սորա առ աստուած իւր:

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք իմ
և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, և
լուաւ ինձ՝ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Աս ննջեցի և ՚ի քուն եղէ, զարթեայ և
տէր ընդունելի իմ է:

Ո՛չ երկեայց ես՝ ի բիւրաւոր զօրաց՝ նոցա. ոյք
շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս:

Արի տէր՝ և փրկեա՛ զիս աստուած իմ. զի
դու հարեր զամենեսեան՝ ոյք էին ընդ իս թըշ-
նամութեամբ՝ ի տարապարտուց. և զատամունս
մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեսանդ է փրկութիւն. ՚ի վերայ ժողովը-
դեան քոյ օրհնութիւն քո:

Տաւք Ը. Գորդայո՛ իԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Դ

Ի կատարած օրհնութեան. Սաղմոսերգութիւն Դաւթի:

Ի՛ կարդալ իմնում՝ լուար ինձ աստուած ըստ
արդարութեան, ՚ի նեղութենէ ինձ անդորր ա-
բարեր. ողորմեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք . ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խընդրէք զստութիւն :

Օաներո՞ւք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում . և տէր լուսիցէ ինձ՝ ի կարգալ իմում առ նա :

Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք՝ ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք :

Մատուցէ՞ք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի տէր :

Բազումք ասէին թէ՛ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեսուն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոյ :

Ի պաղոյ ցորենոյ գինոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք . զի դու տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

Տունք Ը՛ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ե

Ի կատարած վասն վեճակելոցն . Սաղմոս Դաւթի :

Բանից իմոց ո՞ւնկնդիր տէր, և ՚ի միտ առ զաղաղակ իմ :

Վայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից իմոց, թաղաւոր իմ և աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինիլ առ քեզ:

Ո՛չ թէ դու աստուած կամիս զանօրէնութիւն, և ո՛չ բնակին առ քեզ չարք, և անօրէնք մի բնակեսցին առաջի աչաց քոց:

Մտեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զուտ:

Օ՛այր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առնես դու տէր, այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից՝ ՚ի տուն քո և երկիր պագից՝ ՚ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո:

Տէր՝ առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիւ արա առաջի իմ զճանապարհս քո:

Օ՛ի ո՛չ գոյ՝ ՚ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն, և սիրտք նոցա նանրեալք են:

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա և լեղուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:

Դատեա՛ զնոսա աստուած զի անկցին՝ ՚ի խորհրդոց սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա՛ զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ:

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոչք յուսացեալ
են 'ի քեզ, յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակես-
ցիս դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո,
զի օրհնեսցես դու զարդարն. տէր որպէս զե-
նու հաճութեամբ քո պսակեցեր զնոսա :

Տունք ժբ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Զ

Ի կատարած ընդ օրհնութեան վասն ութերորդաց. Սաղմոս Դու թի :

Տէր՝ մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ
զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Ողորմեա՛ ինձ տէր, զի հիւանդ եմ ես. բը-
ժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ :

Ենձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մին-
չև յերբ :

Դարձ տէր և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս
տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ՛ի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ կամ
'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Աստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում,
լուացի զամենայն գիշեր զմահիճն իմ. և ար-
տասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և

մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան , ոյք գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ տէր աղօթից իմոց . և տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ :

Ամաշեցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս և ամաշեցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Տունք Ժ . Գորդայս Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է

Սաղմոս Դաւթի . զոր ասաց տեառն վասն բանին քուսեայ որդւոյ յիմենայ :

Տէր աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ փրկեա՛ կես զիս , և յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո՛ զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առիւծ զանձն իմ , ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ , և ոչ այն որ անպրեցուցանիցէ :

Տէր աստուած իմ թէ արարից զայս , և թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ՝ ոյք հատու-

ցին ինձ չար, անկեայց և ես 'ի թշնամեաց
իմոց ընդունայն :

Հարածեսցէ ապա թշնամին զանձն իմ, հաս-
ցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ, և զփառս
իմ 'ի հող բնակեցուսցէ :

Արի տէր բարկութեամբ քով, և բարձր
լեր 'ի սպառել թշնամեաց իմոց :

Չարթիր տէր աստուած իմ 'ի հրամանս
քո զոր սպառուիրեսցեր, և ժողովք ժողովդոց
շուրջ եղիցին զքե :

Վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր, և
տէր դատէ զժողովուրդս իւր :

Գատ արա ինձ տէր ըստ արդարութեան
իմում, և ըստ ամբժուութեան իմում որ յիս :

Ատարեսցին չարիք 'ի վերայ մեղաւորաց,
և յաջողեսցես դու արդարոյն :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս աստուած
արդար, յիրաւի է օգնութիւն ինձ յաստու-
ծոյ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ, ոյք ուղիղ են
սրտիւք :

Աստուած դատաւոր արդար հզօր և երկայ-
նամիտ, որ ոչ ածէ զբարկութիւն իւր զօրհա-
նապաղ :

Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա՝ զսուր իւր
սրեալ է՝ և զաղեղն իւր լարեալ, և 'ի նմա

պատրաստեալ է զանօթս մահու, և զնետս իւր
այրեցելովք է գործեալ:

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն, յղա-
ցաւ զցաւս և ծնաւ զանիրաւութիւն:

Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, 'ի նոյն
անկցի 'ի խորխորատ զոր և գործեաց:

Դարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա. և 'ի վերայ
գազաթան նորա անօրէնութիւնք իւր իջցեն:

Խոտտովան եղէց տեառն ըստ արդարութեան
նորա, և սաղմոս ասացից անուան տեառն բարձ-
րելոյ:

Տունք ժէ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ը

Ի կատարաց 'ի վերայ հնձանացն. Սաղմոս Դաւթի:

Տէր տէր մեր՝ զե՞ս սքանչելի է անուն քո 'ի
երայ ամենայն երկրի:

Համբարձաւ մեծփայելչութիւն քո 'ի վերոյ
քան զերկինս. 'ի բերանոց մանկանց տղայոց և
ըստնդիւայց հաստատեցեր զօրհնութիւն:

Ա՛սան թշնամեաց քոց տէր. զի եղծցի
թշնամին և հակառակորդն:

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց, զլու-
սին և զաստեղս զորս դու հաստատեցեր:

Ո՛վ է մարդ զի յիշես դու զնա, կամ որդի մարդոյ թէ այց ինչ արասցես դու նմա:

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան ըզհրեշտակս քո, փառօք և պատուով պսակեցեր զնա, և կացուցեր զնա ՚ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց:

Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր ՚ի ներքոյ ոտից նորա, զխաչն և զարջառ՝ և զամենայն ինչ:

Եւս և զերէ վայրի, զթռչունս երկնից, և զձկունս ծովու որք շրջին ընդ շաւիղս ծովու:

Տէր տէր մեր՝ զի՞ սքանչելի է անուն քո ՚ի վերայ ամենայն երկրի:

Տունք թ. Գորդայս ինչ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Թ

Ի կատարած. վասն գաղտնեացն որդւոյ. Սաղմոս Դաւթի:

Գոհացայց զքէն տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով, պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո:

Ուրախ եղէց և ցնծացայց ՚ի քեզ, սաղմոս ասացից անուան տեառնդ բարձրելոյ:

Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց, տկարացին և կորիցեն յերեսաց քոց:

Արարելը զգատաստանս իմ և զերաւունս , նստար յաթոռ դատաւոր արդարութեան :

Սաստեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեալ ամբարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր յաւիտեանս յաւիտենից . և թշնամւոյն զէն պակասեաց մինչ իսպառ :

Չքաղաքս աւերեցեր , և կորեալ յիշատակ նոցա աղաղակալ :

Աստուած կայ ' և մնայ յաւիտեան , պատրաստ արար զաթոռ իւր 'ի դատաստանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարութեամբ , և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Աղէ տէր ապաւէն տնանկի , օգնական 'ի ներդրութեան 'ի դէպ ժամանակի :

Յուսասցին 'ի քեզ ամենեքեան ոյք զիտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես զայնոսիկ ոյք խընդրեն զքեզ տէր :

Սաղմոս ասացէջ տեառն , որ բնակեալն է 'ի Սիօն . պատմեցէք 'ի հեթանոսս զգործս նորա :

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ մոռացաւ տէր զաղաղակս տնանկաց :

Աղոթմեա՛ ինձ տէր՝ և տես զխոնարհութիւն իմ՝ 'ի թշնամեաց իմոց , ո՞ բարձր արարելը զիս 'ի դէրանց մահու :

Արպէս պատմեցին զամենայն օրհնութիւնս

քո 'ի դրունա դատեր Սիօնի, և ցնծացայց 'ի փրկութեան քում:

Ընկլան հեթանոսք յապականութեան իւրեանց զոր արարին. և որոգայթ՝ զոր թագուցին, առցէ զոտս նոցա:

Ղանաչի տէր յառնել զդատաստանս իւր, և 'ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեսցին մեղաւորք:

Դարձցին մեղաւորք անդրէն 'ի դժոխս, և ամենայն հեթանոսք որք մոռացան զաստուած:

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղբատն. համբերութիւն տնանկաց մի կորիցէ իսպառ:

Երի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ. դատեսցին հեթանոսք առաջի քո:

Կացո՛ տէր օրէնսդիր 'ի վերայ նոցա. և ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են:

Ընդէր տէր կացեր 'ի հեռաստանէ. անտես արարեր 'ի դէպ նեղութեան ժամանակի:

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ այրի աղբատն. արգելցին 'ի խորհուրդս իւրեանց զոր և խորհեցան:

Օ՛ր զովի մեղաւորն 'ի ցանկութիւն անձին իւրոյ. որ զրկէն, և նա զովի:

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զաստուած, ըստ բազում բարկութեան իւրում թէ ոչ խնդրի:

Ո՛չ է աստուած առաջի աչաց նորա, պիղծ
են ճանապարհք նորա յամենայն ժամ:

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա, 'ի
վերայ ամենայն թշնամեաց իւրոց տիրեսցէ:

Ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ սասանեցայց
ազգէ յազգ առանց չարի:

Անիծիւք և դառնու թեամբ և նենգութեամբ
լի է բերան նորա, և 'ի ներքոյ լեզուի նորա
ցաւք և վաստակք:

Ստտի դարանեալ ընդ մեծամեծս, 'ի դաղտ-
նիս սպանանել զամբիծն:

Աչք նորա 'ի տնանկս հային. դարանի 'ի
դաղտնիս՝ որպէս առիւծ 'ի մորլոջ իւրում:

Դարանի յափշտակել զաղբատն, յափրշ-
տակել զաղբատն և ձգել զնա:

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա, խո-
նարհեսցի և անկցի 'ի տիրել իւրում 'ի վե-
րայ տնանկաց:

Օ, ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռացաւ
աստուած, դարձոյց զերեսս իւր, զի մի տեսցէ
իսպառ:

Արի տէր աստուած իմ, բարձր եղեցի ձեռն
քո, և մի մոռանար զտնանկս:

Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն զաստ-
ուած, զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի:

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս, և 'ի սրամտու-
թիւնն հայխա՝ 'ի քեզ թողեալ է աղքատն, և
որբոյն դու ես օգնական:

Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի և չարի.
Ինդրեսցին մեղք նորա և նա մի գտցի:

Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից.
կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա:

Օ, ցանկութիւն անանկաց լուաւ տէր, 'ի
պատրաստութիւն սրտից նոցա հայեցաւ ակն քո:

Դատ առնել որբոյն և անանկի, զի մի ևս
յաւելցի մարդ 'ի մեծաբանել իւրում 'ի վե-
րայ երեսաց երկրի:

Տունք իս:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Ի տէր յուսացայ. որպէս ասիցէք ցանձն
իմ, փոփոխեսաց 'ի լերինս որպէս ճնձղուկ:

Օ, ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս
իւրեանց. պատրաստ արարին զնեաս 'ի կա-
պարձս, ձգել ընդ խաւար այնոցիկ, ոյք ուղիղ
են սրտիւք:

1004
19840
10861

Չի զոր դու շինեցեր՝ նոքա աւերեցին.
Իսկ արդարն զի՞ արար:

Տէր՝ ի տաճար սուրբ իւրում. տէր յերկինս յաթոռ իւրում:

Աչք նորա՝ ի տնանկա հային, և արտեանունք նորա քննեն զորդիս մարդկան:

Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն, որ սիրէ զմեղս՝ ատէ զանձն իւր:

Տեղացի՝ ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ հուր և ծծումբ, այս մըրիկ բաժին բաժակի նոցա:

Արդար է տէր՝ և զարդարութիւն սիրէ, և զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա:

Տունք Ը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Ա

Ի կատարած ՚ի վերայ ութերորդին. Սաղմոս Դաւթի:

Ապրեցո՛ զիս տէր, զի նուաղեաց սուրբ. նուաղեցան ճշմարտութիւնք յորդոց ՚ի մարդկանէ:

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւրում. շրթամբք նենդաւորօք սրտէ՝ ի սիրտ խօսեցաւ:

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նենդաւորս, և զլեզուս մեծաբանս:

Ոյք ասացին, զլեզուս մեր մեծս արասցուք, շրթունք մեր առ մեզ են, և արդ մեր ո՞վ է տէր:

Անն տառապանաց աղքատին և հեծութեան տնանկին, այժմ յարեայց ասէ տէր. եղից զփրկութիւն իմ, և համարձակեցայց 'ի նոսա:

Բանք տեառն են բանք սուրբ, որպէս զարծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ. սրբեալ և պարզեալ եօթնապատիկ 'ի հողոյ:

Դու տէր պահեցեր զմեզ, և ապրեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յաւիտեան:

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին. ըստ բարձրութեան քում մեծս արասցես դու զորդիս մարդկան:

Տունք Ը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Բ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Մինչև յե՞րբ տէր մոռանաս զիս իսպառ, մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Մինչև յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս:

Մինչև ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ. նայեա՛ն և լուր ինձ տէր աստուած իմ:

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի երբէք ննջեցից 'ի մահ:

Մի ասասցէ թշնամին, թէ յաղթեցի նմա,

կամ նեղիչք իմ ցնծացեն, թէ ես սասանեցայ :

Ես յողորմու թիւնս քո տէր յուսացայ, ցըն-
ծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում. օրհ-
նեցից զտէր՝ զբարեբարդ իմ :

Տունք 4 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Գ

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի :

Եսաց անղգամն 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ
զոյ աստուած :

Եպականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան
իւրեանց . և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ որ իմաստուն որ
խնդրիցէ զաստուած :

Եմենեքեան խոտորեցան՝ 'ի միասին և ան-
պիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի, և չէ՞ որ մինչև 'ի մի :

Քրպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերա-
կուր հացի, և առ տէր ոչ կարգացին :

Ենդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ . զե տէր է յազգս արդարոց :

Օխորհուրդ աղքատին յամօթ արարին,
զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞ տացէ՛ ՚ի Սիօնէ զփրկութիւն Խարայէլի .
'ի դարձուցանել տեսան զգերութիւն ժողովը-
ղեան իւրոյ . ցնծացէ յակոր՝ և ուրախ եղի-
ցի իսրայէլ :

Տունք ժ . Գորզայս ԼԹ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Դ

Ի կասարած . Սաղմոս Գաւթի :

Տէր ո՞վ կացցէ՛ ՚ի խորանի քում, կամ ո՞վ
բնակեացէ՛ ՚ի լեան սուրբ քո :

Որ գնայ անբիժ՝ գործէ զարդարութիւն,
խօսի զճշմարտութիւն՝ ՚ի սրտի իւրում :

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և
չար ընկերի իւրում ոչ արար :

Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ոչ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն :

Օ երկիւղածս տեսան վառաւոր առնէ . որ
երգնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ :

Օ արծաթ իւր՝ ՚ի վարձու ոչ տայ, և կա-
շուս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու . որ զայս
արացէ, նա մի սասանեցի յաւիտեան :

Տունք Գ :

Ս Ը Ղ Մ Ո Ս Ժ Ե

Յարձանագիր . Սաղմոս Դաւթի :

Պահեա՛ զիս աստուած իմ զի ես 'ի քեզ յուսացայ . ասացի տեառն՝ տէր իմ ես դու , և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են :

Սրբոց քոց ողբ են յերկրի քում սքանչելի արարերը զամենայն կամօ իմ 'ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ այտորիկ ասպա վաղվաղեսցին :

Ո՛չ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց , և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ . դու ես որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ :

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն արար զիս , մինչ 'ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ , զի է ընդ աջմէ , զի մի սասանեցայց :

Վասն այտորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ , և ցնծացաւ լեզու իմ , ևս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով :

Օրի ո՛չ թողցես զանձն իմ՝ ի դժոխս, և ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւնն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց, լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոյ՝ ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ խսպառ :

Յուկք ժա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Զ

Աղօթք. Սաղմոս Դաւթի :

Լ՛ուր տէր արդարութեան՝ և նայեա՛ ի խնդրուածս իմ. ո՛ւնկն դիր աղօթից իմոց՝ զե ո՛չ շրթամբք նենգաւորօք :

Յերեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւնն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր՝ ի գիշերի, փորձեցեր զիս՝ և ո՛չ գտաւ յիս անիրաւութիւնն :

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոյ ես պահեցից զճանապարհս խիստս :

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ՝ ի ճանապարհի քում, զե մի՛ գայթազղեսցին գնացք իմ :

Ես առ քեզ տէր կարդացի՛ զե լուար ինձ աստուած, խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո և լ՛ուր բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո . ո
փրկես զայնոսիկ , ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ .
յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քոյ :

Պահեա՛ զիս որպէս բիր ական . ընդ հովա-
նեալ թեոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամ-
բարշտաց՝ ոյք տառապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին , և 'ի ճար-
պըս իւրեանց արգելին , և բերանք նոցա խօ-
սեցան զամբարտաւանութիւնս :

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատեցան
զինև . ուշ եղին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ , զի պատ-
րաստի յորս , և որպէս կորիւն առիւծու , զի
նստի դարանեալ :

Երի տէր ժամանեա՛ նոցա և խափանեա՛ զնո-
սա . փրկեա՛ զանձն իմ յամբարշտաց 'ի սրոյ և
'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Տէր կորո՛ զնոսա յերկրէ , բաժանեա՛ և խա-
խանեա՛ զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա , յա-
գեցանք կերակրովք և թողին զմնացուածս աղա-
յոց 'իւրեանց :

Ես արդարութեամբ երևեցայց երեսաց քոց .
և յագեցայց յերևիլ փառաց քոց :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Է

Ի կատարած 'ի վերայ պատերազմող նահատակի ծառային տեառն
Դաւթի. զոր խօսեցաւ ընդ տեառն զբանս օրհնութեան. յա-
ւուր յորում փրկեաց զնա տէր 'ի ձեռաց ամենայն թշնամեաց,
և 'ի ձեռաց սաւուղայ, և ասէ:

Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն իմ, տէր
հաստատիչ իմ ապաւէն իմ և փրկիչ իմ:

Եստուած օգնական իմ և ես յուսամ 'ի նա,
ապաւէն իմ՝ եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդու-
նելի իմ է:

Օրհնելով կարգացից առ տէր, և 'ի թըշ-
նամեաց իմոյ ապրեցայց:

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու, և ուղ-
խրք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս:

Սիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս, և ժա-
մանեցին ինձ որողայթք մահու:

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգա-
ցի, և առ աստուած իմ աղաղակեցի:

Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի
աղօթից իմոց, և աղաղակ իմ առաջի նորա
մոցէ յականջս նորա:

Խռովեցաւ և դողաց երկիր՝ և հիմունք լե-
րանց սասանեցան և խռովեցան, զի բարկացաւ
'ի վերայ նոցա աստուած:

Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա, և հուր
յե բեաաց նորա բորբոքեցաւ, և փայլատակունք
հատան 'ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, 'և մէգ 'ի ներ-
քոյ ոտից նորա :

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ, սլացաւ նա 'ի
թևս հողմոց :

Եդ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր. և խաւարային ջուրք
մինչև յամսս օդոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա, ամսք
անցուցին զկարկուտ և զկայծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից, և բարձրեալն ետ
զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայծակունս հուր :

Առաքեաց զնոտս իւր և ցրուեաց զնոսա,
յաճախեաց զփայլատակունս իւր և խռովեցոյց
զնոսա :

Երևեցան աղբերք ջուրց, և յայտնեցան հի-
մունք աշխարհի :

Ի սաստէ քումմէ տէր, և 'ի շնչել հողոյ
բարկութեան քո :

Առաքեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ զիս, ըն-
կալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :

Փրկեսցէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց հղօ-
րաց և յատելեաց իմոց, զի հղօրք եղեն քան զիս :

Ժամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց իմոց . եղև տէր հզօրիչ իմ, և եհան զիս յանդորր, և փրկեաց զիս տէր զի կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում . ըստ ամբօթութեան իմում հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս տեսուն, և ոչ ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմէ :

Եմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են . և զարդարութիւն իւր ոչ՝ ի բացեայ արար յինէն :

Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում, ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց առաջի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն՝ սուրբ եղիցիս, ընդ առն ամբօթի՝ ամբիծ եղիցիս, ընդ ընտրեալն՝ ընտրեալ եղիցիս, և զթիւրսն կործանեսցես :

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես . և զաչս ամբարտաւանից դու խոնարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր . աստուած իմ լոյս արա ինձ՝ ի խաւարի :

Քև փրկեցայց՝ ի փորձութենէ, աստուծով իմով անցից ընդ պարխապս :

Եստուած իմ՝ անբիծ են ճանապարհք քո,

և բանք տեսան ընտրեալ են . և ապուէն ամենեցուն ոյք յուսան 'ի նա :

Ասան զի ո՞վ է աստուած բաց 'ի տեսանէ , կամ ո՞վ է աստուած բաց յաստուծոյ մերմէ :

Աստուած՝ որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն , և եղեր յամբծութեան զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջերուի , և 'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն հաստ . և ետուր ինձ զպաշտպանութիւն փրկութեան քոյ :

Աջ քո ընկալաւ զիս՝ և խրատ քո կանդնեաց զիս իսպառ , և խրատ քո ուսուցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ իմմէ . և ո՞չ տկարացան շաւիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից նոցա , և ո՞չ դարձայց 'ի նոցանէ մինչև սպառեցից զնոսա :

Սեղեցից զնոսա , և այլ մի կարասցեն կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց :

Չգեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պատերազմի , և զյարուցեալն 'ի վերայ իմ ներքոյ իմ արարեր :

Չթշնամիս իմ հալածականս արարեր , և զատելիս իմ սատակեցեր :

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսս. կարգացին առ տէր և ոչ լուաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսս որպէս փոշի առաջի հողմոյ, և որպէս կաւ զոռհայ կոխեցից զնոսս :

Փրկեցէ զիս տէր՝ ի հակառակութենէ ժողովրդոց, և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց :

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ, և ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ, որդիք օտարաց մաշեցան և կաղացան ի շաւղաց իւրեանց :

Անդանի է տէր և օրհնեալ է աստուած, և բարձր եղեցի աստուած փրկութեան իմոյ :

Աստուած է որ ինդրէ զվրէժ իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև :

Փրկիչ իմ՝ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնցանէ որք յարուցեալ են ի վերայ իմ բարձրր արարեր զիս, և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Այսն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ի հեթանոսս, և անուան քում սաղմոս ասացից :

Մեծ արարեր զփրկութիւն թաղաւորի նորա. առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա զաւթի, և ընդ զաւակի նորա ազգէ մին չև յազգ :

Տունք Ծ :

Կանոն Գորդայս է. Սաղմոս Ժէ. Տունք մ'ըք :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

ԵԼԵՅ ԺԷ:

Օրհնեսցիւք զտէր զի փառօք է փառաւորեալ:

Օհնեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով, օգնական ընդունելի իմ տէր, և եղև ինձ 'ի փրկութիւն:

Սա է իմ աստուած և փառաւոր առնեմ զա. աստուած հօր իմոյ և բարձր արարից զա:

Տէր խորտակէ զպատերազմունս, և տէր է անուն նորա:

Օընտիրս արանց և զընտիրս սպառազինաց, զկառս և զերիվարս և զամենայն զօրութիւնս փարաւօնի ընկէց 'ի ծով:

Օտով ծածկեաց զնոսա, ընկան յանդունդս խորոց իբրև զվէմն:

Աջ քո տէր փառաւորեալ է զօրութեամբ իւրով, և աջ քո տէր խորտակեաց զթշնամիս քո:

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրեցեր զհակառակորդս քո, առաքեցեր զբարկութիւն սրտմտութեան քոյ, և եկեր զնոսա որպէս զեղէզն:

Ողւոր զօրութեան սրտմտութեան քո պատառեցան ջուրք. զիզան կացին որպէս պա-

րիսպ քարեայ ջուրք ծովուն, և պաղեցան դի-
զան ալիք ջուրցն 'ի մէջ ծովուն:

Ասաց թշնամին՝ ասէ, հալածեցից հասից
հարից, բաժանեցից զաւարն և լցուցից 'ի նո-
ցանէ զանձն իմ:

Ի սուր իմ արկից զնոսա, տիրեսցէ և բարձ-
րասցի 'ի վերայ նոցա աջ իմ:

Առաքեցեր զհողմն քո, և ծածկեաց զնոսա
ծով. ընկղմեցան և իջին որպէս կապար՝ 'ի
ջուրս սաստիկս:

Ո՞ նմանի քեզ յաստուածս տէր, կամ ո՞վ
նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալք 'ի սուրբս:

Աքանչիլի փառաւորեալ՝ որ առնես զնշանս
և զարուեստս. ձգեցեր զձեռն քո, և եկուլ
զնոսա երկիր:

Առաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովը-
դեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր:

Միսիթարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով 'ի
բանակետղ սրբութեան քո. լուան ազգք՝ և
բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչն փղըշ-
տացւոց:

Յայնժամ փութացան դատաւորք եդովմայ,
և իշխանք մովաբացւոց:

Աալա զնոսա դողումն. հալեցան ամենայն
բնակիչք քանանացւոց:

Անկցի վերայ նոցա ահ և զողումն . և 'ի զօրութենէ բազկի քո քարացին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո տէր , մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ անկեսցես զնոսա 'ի լերին ժառանգութեան քոյ , 'ի պատրաստութիւն բնակութեան ժառանգութեան քոյ :

Չոր ստացար 'ի սկզբանէ տէր , ստացար սրբութեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո . տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից , և ևս :

Չի եմուտ փարաւօն կառօք և երիվարօք , և ընտիր սպառազինօք 'ի մէջ ծովուն :

Եւ էաճ 'ի վերայ նոցա տէր զջուրս ծովուն . և որդիքն խորայէլի գնացին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

Փառք հօր և որդւոյ ևն :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Քրիստոս է իմ աստուած , և փառաւոր առնեմ զսա . աստուած հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :

Մարգասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ . և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , տէր՝ ընկալ զազաչանս մեր , և կեցո՛ զմեզ :

Քարոզ և աղօթք՝ Երանեալ և Իրե կանոնացն :

Այսն 'ի վերուստ խաղաղութեան՝ և փրկութեան
անձանց մերոց՝ զտէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա՛ :

Այսն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ճայնի աղա-
չանաց մերոց՝ զտէր աղաչես :

Այսն քաւիչ և ներող լինելոյ աստուծոյ 'ի վե-
րայ մեղաց մերոց՝ զտէր աղաչես :

Այսն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկա-
մայ և զակամայ՝ զտէր աղաչես :

Այսն զի մի՛ ընդ խոտանսն գտանիցիմք յաւուրն
ոպատասխանատուութեան՝ զտէր աղաչես :

Այսն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով 'ի քրիստոս ննջեցին՝ զտէր :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս
մերոյ՝ զտէր աղաչես :

Օ, անձինս մեր և զմիմեանս տեառն աստուծոյ ամե-
նակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ՝ տէր աստուած մեր, ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ .

Տէր ողորմեա՛ . տէր ողորմեա՛ . տէր ողորմեա՛ :

Աղօթք :

Տէր տունջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ . որ արա-
րեր զտիւ 'ի զբօսանս բարեգործութեան՝ 'ի փրկու-
թիւն անձանց մերոց , և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ՝
տկարացեալ բնութեան մերոյ : Իսկ այժմ՝ զարթու-

ցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնարանութիւն՝ ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեալ մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ՚ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ. և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկիր պագեսցուք:

Օգբեզ՝ որ յամենայնի գլծած և մարդասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեան մերում, քեթեթեացո՞ տէր՝ զքաղցր լուծ քո զոր եղեր ՚ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ ՚ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ, ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի: Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել՝ զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենաղծր տէրութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Մաղթանք:

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ՝ և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Ժ Բ

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի :

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ , և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն :

Օր աւուր բղխէ զբան . և գիշեր գիշերի ցուցանէ զգիտութիւն :

Ոչ են բանք՝ և ոչ են խօսք , որոց ոչ լին ձայնք նոցա :

Բնդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա , և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Յարևու եհար զխորան իւր , և ինքն որպէս փեսայ՝ զի ելանէ յառազաստէ իւրմէ , և ցնծայ նա որպէս սկայ յընթանալ զձանապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են եւք նորա . և հանգիստ նորա մինչև ՚ի ծագս նորուն . և ոչ դք իցէ , որ թագիցէ ՚ի տապոյ նորա :

Օրէնք տեառն ամբիծ են՝ և դարձուցանեն զհոգիս . վկայութիւն տեառն հաւատարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւն տեսան ուղիղ է, և ուրախ
առնէ զսիրտս. պատուիրանք տեսան լոյս են,
և լոյս տան աչաց. երկիւղ տեսան սուրբ է,
և մնայ յաւիտեան:

Դատաստան տեսան ճշմարիտ է, և արդար
է 'ի նոյն:

Ցանկալի է նա քան զոսկի՝ և քան զականս
պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան ըզ-
մեղու խորիսխ:

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս, 'ի պա-
հել նմա զհաստուցումն բազում:

Օյանցուածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ 'ի
միտ. 'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս տէր,
և յօտարէն պահեա՛ զծառայս քո:

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ ան-
բիժ եղէց՝ և սուրբ եղէց 'ի մեղաց մեծաց:

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ, և
խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն
ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ:

Տունք ժԴ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԹ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Առկիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան,
օգնական եղիցի քեզ անունն աստուծոյ յակորայ:

Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն 'ի սրբութենէ իւրմէ, և 'ի սիօնէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո, և զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում, և զամենայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Յնճասցուք մեք 'ի փրկութեան քում, յանուն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Այցուսցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո. այժմ ծանեաք՝ զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր :

Առաւ ամա յերկնից 'ի սրբութենէ իւրմէ, 'ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիվարօք, այլ մեք զանուն տեառն աստուծոյ մերոյ կադասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան, մեք յարեաք և ուղիղք եղաք :

Տէր կեցն զթագաւորն և լուր մեզ, յաւուր յորում կարդասցուք առ քեզ :

Տունք Ժ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի

Ի կատարած. Մաղմնս Դաւթի :

Տէր՝ 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն. 'ի փրկութեան քում ցնճասցէ յոյժ :

Օգանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և զկամս շրթանց նորա ոչ արզելէր 'ի նմանէ :

Ժաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քոյ . և եղեր 'ի գլուխ նորա պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Սեանս խնդրեաց 'ի քէն , և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից :

Սեծ են փառք նորա 'ի փրկութեան քում . զփառս մեծվայելչութեան քո դիցես 'ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա յուրախութեան երեսաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր , յողորմութենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Պտցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց քոց . և աջ քո գտցէ զբաւենայն ատելիս քո :

Ղիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի ժամանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա , և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ , և զաւակ նոցա յորդուոց 'ի մարդկանէ :

Խոտորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խորհեցան զխորհուրդ՝ զոր ոչ կարացեն հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս, 'ի մնացուածս
քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա:

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութեան քում. օրհ-
նեսցուք, և սաղմոս ասացուք 'ի զօրութեան
քում:

Տունք ժող. Գորշայս ԼԵ՛:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ա

Ի կատարած. վասն առաւօտին օգնականութեանց, Սաղմոս Դաւթի

Ատուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս,
ընդէր թողեր զիս. հեռի եղեր 'ի փրկութե-
նէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց:

Ատուած իմ 'ի տուէ կարգացի առ քեզ,
և ինձ ոչ լուար. 'ի գիշերի՛ և ինձ ոչ ան-
սացեր:

Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես, և զովեալդ
Խարայէլի:

Ի քեզ յուսացան հարբն մեր, յուսացան
'ի քեզ՝ և փրկեցեր զնոսա:

Առ քեզ աղաղակեցին և կեցին, 'ի քեզ
յուսացան և ոչ ամաչեցին:

Այլ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդ. նախա-
տինք մարդկան՝ և արհամարհանք ժողովրդոց:

Ամենքեան որք տեսանէին զիս՝ արհամար-

Տէին զինև, խօսէին շրթամբք՝ և շարժէին
զգլուխս իւրեանց:

Յուսացաւ 'ի տէր՝ և փրկեսցէ զնա. կե-
ցուցէ զնա՝ զի կամի զնա:

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ, յոյս
իմ՝ 'ի ստեանց մօր իմոյ:

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ, յորովայնէ
մօր իմոյ դու ես աստուած իմ:

Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղու-
թիւնք մերձեալ են, և ոչ ոք է՝ որ օգնէ ինձ:

Շուրջ եղեն զինև զուարակք բազումք, և
ցուլք գէրք պաշարեցին զիս:

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց,
որպէս առիւծ զի մոնչէ և յափշտակէ:

Ես որպէս զջուր հեղայ՝ և ցրուեցան ա-
մենայն ոսկերք իմ. և եղև սիրտ իմ որպէս
մում հալեալ՝ 'ի մէջ որովայնի իմոյ:

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ,
լեզու իմ՝ 'ի քիմս իմ կցեցաւ, և՝ 'ի հող միս-
հու իջուցին զիս:

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք, և ժո-
ղովք շարաց պաշարեցին զիս:

Օակեցին զձեռս իմ՝ և զոտս իմ, և թը-
ւեցին զամենայն ոսկերս իմ. նոքա հայեցան և
տեսին զիս:

Բաժանեցին զհանդերձս իմ՝ ի մէջ իւրեանց, և ՚ի վերայ պատմութեանի իմոյ վիճակս արկանէին :

Դու տէր՝ մի հեռի առներ զօգնութիւն քո յինէն. և տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա՛ ՚ի սրոյ զանձն իմ, և ՚ի ձեռաց շանց զմիամօրութիւն իմ :

Փրկեա՛ զիս ՚ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ միեղջերուի զխոնարհութիւն իմ :

Պատմեցից զնունն քո եղբարց իմոց, և ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք տեսան օրհնեցէք զտէր, և ամենայն զաւակն յսկոբեան փառաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ ՚ի տեսունէ՝ ամենայն զաւակն իսրայէլի, զի ոչ արհամարհեաց՝ և ոչ անարգեաց տէր զաղօթս աղքատի, և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ ՚ի կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ :

Ի քէն է գովութիւն իմ տէր, յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Քուխոս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւղածաց նորա :

Երկիցեն տնանկը և յազեսցին. օրհնեցեն զտէր՝ ոյք խնդրեն զնա :

Արցուն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտեանից . յիշեսցեն, և դարձցին առ տէր ամենայն ծաղք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք ազանց . զի տեառն է արքայութիւն, և նա տիրէ 'ի վերայ ամենայն հեթանոսաց :

Աերին և երկիրպագին նմա ամենայն պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին ամենեքեան՝ որք իջանեն 'ի հող :

Անձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տեառն ազգ որ զալոցն է, պատմեսցեն զարդարութիւն նորա ժողովրդեան՝ որ ծնանեւոցն է զոր արար տէր :

Տունք ԼԻ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Բ

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի :

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :

Ի վայրի դաւարւոջ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնոր-

դեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն
անուան իւրոյ :

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց
մահու, ոչ երկեացց 'ի չարէ՛ զի դու տէր ընդ
իս ես :

Յուպ քո և զաւազան, նոքա մխիթարես-
ցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիման նեղչաց իմոց :

Օճեր իւզով զգլուխ իմ, բաժակ քո որ-
պէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո՛ տէր, զհետ իմ եկեսցէ
զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ ինձ 'ի
տան տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Տունք Է :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Գ

Սաղմոս Դաւթի . միաշարաթուն :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ և
ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմունս էարկ
նմա, 'ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ 'ի լեառն տեառն, կամ ո՛վ կացցէ
'ի տեղոջ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիժ սրտիւ, որ ոչ էառ զնանրութիւն յանձն իւր, և ոչ երդուաւ ընդ ընկերի իւրում նենգութեամբ:

Սա առցէ զօգնութիւն 'ի տեսունէ, զողորմութիւն յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ:

Այս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր, խնդրէ տեսանել զերեսս աստուծոյ յակորայ:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, տէր հզօր 'ի պատերազմի:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, տէր զօրութեանց. սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Տունք Ժ. Գորշայս Ծ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Դ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ. աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ՝ մի ամաչեցից, և մի ծիծաղեացին զինև թշնամիք իմ:

Ամենեքեան որք համբերեն քեզ՝ մի ամա-
չեսցեն, այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնու-
թեան իւրեանց .

Օ՛ ճանապարհս քո՝ տէր, ցոյց ինձ, և զշա-
ւիղս քո ուսո՛ ինձ :

Առաջնորդեա՛ ինձ՝ ի ճշմարտութեան քում,
և ուսո՛ զիս, զի դու ես աստուած վրկիչ իմ .
և ես քեզ համբերի զօրհանապազ :

Յիշեա՛ տէր՝ զգթութիւնս քո, և զողոր-
մութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից :

Օ՛ մեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտու-
թեան իմոյ՝ մի յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս՝ տէր,
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրութեան
քո, զի քաղցր և ուղիղ ես :

Վասն այսորիկ օրէնագէտ առնես զմեղաւորս
' ի ճանապարհի, առաջնորդես հեզոց՝ ի դատաս-
տանի . և ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո :

Ամենայն ճանապարհք տեառն ողորմութեամբ
և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, ոյք խնդրեն
զուխտ և զվկայութիւն նորա :

Վասն անուան քո՝ տէր, քաւեա՛ զմեղս իմ՝
զի բազում եղեն . ո՞վ է մարդ որ երկն չի՝
տեառնէ, օրէնագէտ առնէ զնա՝ ի ճանապարհի
յոր և հաճեցաւ :

Անձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ, և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր:

Օօրութիւն է տէր երկիրազաճաց իւրոց, և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա:

Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր են. և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ, զի միամօր և աղքատ եմ ես:

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղին յոյժ, և 'ի վշտաց իմոց հան զիս:

Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ, և թող ինձ զամենայն զմեղս իմ:

Տես զթշնամիսն իմ զի բազում եղին, ատելութեամբ՝ որք 'ի նանիր ատեցին զիս:

Պահեա՛ զանձն իմ և փրկեա՛ զիս, և մի յամօթ եղէց զի յուսացայ 'ի քեզ:

Ամբիճք և ուղիղք կցորդք եղին ինձ, և ես քեզ համբերի. փրկեա՛ աստուած զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Տունք ժԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ե

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Դատ արա ինձ, տէր՝ զի ես յամբժութեան իմում գնացի, 'ի տէր յուսացայ՝ զի մի եղէց հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս՝ տէր, և քննեա՛ զիս, փորձեա՛
զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո՛ տէր, առաջի աչաց իմոց,
և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում:

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Ետեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամբար-
րիշտս ես ոչ նստայց:

Եւուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ
եղէց զսեղանով քով՝ տէր:

Եւսե՛լ ինձ զձայն օրհնութեան քո, և պատ-
մե՛լ զամենայն սքանչելիս քո:

Տէր՝ սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և
զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարրիշտս զանձն
իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են,
և աջ նոցա լի է կաշառօք:

Ես յամբժութեան իմում գնացի, փրկեա՛
զիս տէր և ողորմեա՛ ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան, յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ձ

Սաղմոս Դաւթի. մինչև օծեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուամէ՞ երկեայց . տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յուամէ՞ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի՝ ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. և թէ յարիցէ՝ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուիկ՝ ի քեզ տէր յուսացայ :

Օ մի խնդրեցի՝ ի տեսանէ և զսոյն աղաչեմ, բնակիլ ինձ՝ ի տան տեսան զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեսան, և հրաման տալ՝ ի տաճարի նորա :

Օ աստուծոյ զիս՝ ի խորանի իւրում յաւուր չարի, ընդ յարկաւ արար զիս՝ ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, և այժմ բարձր արա զգլուխ իմ՝ ի վերայ թշնամեաց իմոց :

Շ ուրջ եղէց և մատուցից՝ ի խորանի նորա

պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից և սաղմոս ասացից տեառն:

Լուր տէր ձայնի իմում՝ զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա՛ ինձ և լուր ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ, և խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո՛ տէր, խնդրեցին:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, և մի խոտորիւ բարկութեամբ՝ ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լեր՝ տէր, մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս, աստուած փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և տէր իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէտ արա զիս տէր՝ ի ճանապարհի քում, և առաջնորդեա՛ ինձ՝ ի շաւիղս քո ուղիղս:

Սասն թշնամեաց իմոց՝ մի մատներ զիս՝ ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան՝ ի վերայ իմ վկայք մեղաց, և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց. համբեր տեառն և քաջալերեաց. զօրացի սիրտ քո՛ և համբեր տեառն:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Է

Սաղմոս Դաւթի :

Առ քեզ տէր կարգացի աստուած իմ, մի լռեր յինէն. մի երբէք լռիցես յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գուբ :

Լո՛ւր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յազաչել ինձ առ քեզ, 'ի համբառնալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար սուրբ քո :

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. և մի ընդ այնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնութիւն՝ կորուսաներ զիս :

Ոյք խօսին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւրեանց, և չարութիւն է 'ի սիրտս նոցա :

Տո՛ւր նոցա տէր ըստ գործոց նոցա, և ըստ անօրէնութեան գնացից նոցա հատո՛ նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո՛ նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Ո՛չ իմացան նոքա զգործս տեառն, և ոչ 'ի գործս ձեռաց նորա հայեցան. կործանեսցես զնոսա, և այլ մի շինեսցին :

Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց. տէր օգնական իմ և պաշտպան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ և

զուարճացաւ մարմին իմ. և ես կամօք խնովք
խոստովան եղէց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ապա-
ւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ :

Փրկեա՛ զժողովուրդս քո. և օրհնեա՛ զժա-
ռանգութիւնս քո, հովուեա՛ և բարձրացո՛ զնո-
սա մինչև յաւիտեան :

Տունք ժն :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ը

Սաղմոս Դաւթի. օրհնութեանց նաւակատեաց տաճարին :

Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ, մա-
տուցէք տեառն զորդիս խոյոց :

Մատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ, մա-
տուցէք տեառն զփառս անուան նորա. և երկիր
պազէք տեառն՝ ի սրահ սրբութեան նորա :

Չայն տեառն՝ ի վերայ ջուրց, և աստուած
փառաց որոտաց. և տէր ինքն՝ ի վերայ ջուրց
բազմաց :

Չայն տեառն զօրութեանց, և ճայն տեառն
մեծփայելչութեանց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս, և մանրէ տէր
զմայրսն Վիբանանու :

Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն

Աիրանանու, որ սիրելին է որպէս զորդիս մի-
եղջերուի:

Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ. ձայն
տեառն շարժէ զանապատն, և խռովեցուցանէ
տէր զանապատն Աադէս:

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս, և յայտ-
նի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասացեն ըզ-
փառս նորա:

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցանէ.
Թազաւորեցէ տէր յաւիտեան:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ,
և օրհնեցէ զժողովուրդ իւր՝ ի խաղաղութիւն:

Տունք ժն:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Թ

Սաղմոս Դաւթի. 'ի նոյն:

Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկալար զիս.
և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր աստուած իմ՝ կարգացի առ քեզ և
բժշկեցեր զիս. տէր հաներ 'ի դժոխոց զանձն
իմ, և փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն
'ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ սուրբք նորա. և

խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա:

Արամտութիւն է 'ի բարկութեան նորա,
և կեանք են 'ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու
եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան իմում,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր 'ի կամս քո ետուր զեղոյ իմոյ զօրու-
թիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես
եղէ խոովեալ:

Եւ քեզ տէր կարդացի, և առ աստուած
իմ աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ
իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Մի՞ թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ,
կամ պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո:

Նուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ, և տէր ե-
ղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, էզերծ
յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ. և
սցլ մի ևս զղջացայց, տէր աստուած իմ՝ յա-
ւիտեան խոստովան եղէց քեզ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ

Ի կատարած. նահատակութիւն գովութեան. Սաղմոս Դաւթի:

Ի քեզ տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յաւիտեան, յարդարութեան քում փրկեա՛ս և ապրեցո՛ղ զիս:

Խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո, վաղվաղեան կեցուցանել զիս:

Լէր իմ աստուած պաշտպան և տուն ապաւինի՛ ապրեցուցանել զիս, զի հզօրիչ իմ և ապաւէն իմ զու ես:

Սանն անուան քոյ տէր առաջնորդեցեր ինձ, և սնուցեր զիս. և հանցես զիս յորոգայթէ յայսմանէ՝ որ թագուցաւ ինձ:

Դու ես պաշտպան իմ տէր, և ՚ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ:

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտութեամբ քով. ատեցեր զայնոսիկ ոյք պահեն զերկիւղ ՚ի սնոտիս:

Ես ՚ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ եղէց ՚ի փրկութեան քում:

Օ՛ր հայեցար ՚ի խոնարհութիւն իմ, և փրկեցի՛ր ՚ի վշտաց զանձն իմ. և ոչ մատնեցեր զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց, և կացուցեր յանդորրու զոտս իմ:

Ողորմեա՛ ինձ տէր՝ զի՛նեղեալ եմ ես . խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ՛ ակն իմ՝ անձն իմ և փոք իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ , և ամբ իմ յոգւոց ելաներոյ :

Աղքատացաւ 'ի տկարութենէ՛ զօրութիւն իմ , և ոսկերք իմ խռովեցան :

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նասատ դրացեաց իմոց , յոյժ ահ և երկիւղ ծանօթից իմոց :

Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս , արտաքս փախչէին յինէն :

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի սըրտէ . և եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ :

Օ՛ի լուայ ես զբամբասանս բազմաց որք շուրջ էին զինև , 'ի ժողովիլ նոցա՝ 'ի միասին առնուլ զանձն իմ խորհեցան . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Ասացի՛ դու ես աստուած իմ , և 'ի ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց , և 'ի հալածչաց իմոց :

Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ապրեցո՛ զիս տէր ըստ ողորմութեան քում . տէր մի յամօթ եղէց՝ զի կարգացի առ քեզ :

Ամաչեսցեն ամբարիշտք և իջցեն՝ ի դժոխս .
համբ եղիցին շրթունք նենգաւորք՝ ոյք խօսէին
զարդարոյ զանիրաւութիւն, յամբարտաւանի լն
և յանգոսնելն իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն քաղց-
րութեան քոյ տէր, զոր պահեցեր երկիւղա-
ծաց քոց :

Արարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ են
'ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան :

Ամբացուցեր զնոսա՝ ի ծածկոյթ երեսաց
քոց՝ ի խռովութենէ մարդկան :

Օսածկեցեր զնոսա՝ ի խորանի քում, 'ի
հակառակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս արար զո-
ղորմութիւն իւր՝ ի քաղաք ամուր :

Ես ասացի՝ ի զարմանալ իմում, թէ ըն-
կեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Ասան այսորիկ լուար ձայնի աղօթից ի-
մոց, յաղաղակել իմում առ քեզ :

Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա, զի
ստուգութիւն խնդրէ տէր, և հատուցանէ այնո-
ցիկ՝ որք առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն :

Քաջալեւեցարուք և զօրասցին սիրտք ձեր,
ամենքեան՝ ոյք յուսացեալ էք՝ ի տէր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ա

Իմաստութիւն . Սաղմոս Դաւթի :

Երանի ում թողութիւն եղև մեղաց, և ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն որում ոչ համարի տէր զմեղս նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերան նորա :

Լռեցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանապաղ 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ, դարձայ 'ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք :

Չմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն :

Եսացի թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, և դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց :

Այսն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամենայն սուրբք, 'ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցին :

Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինև :

Յնծութիւն իմ՝ փրկեա՛ զիս յայնցանէ՛ որք պաշարեցին զիս :

Խմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ 'ի ճանապարհ՝ յոր և գնասցես, և հաստատեցից 'ի վերայ քո զաչա իմ:

Մի լինիք որպէս զձիս և զջորիս՝ զի ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն. 'ի սանձս և 'ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զկլակս նոցա՝ որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բազում տանջանք են մեղաւորաց, բայց ոյք յուսան 'ի տէր՝ ողորմութիւն տեսան շուրջ եղիցի վնոքօք:

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք 'ի տէր, պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Տունք ԺԴ. Գորդայս խի:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Բ

Սաղմոս Դաւթի:

Ցնծացէք արդարք 'ի տէր՝ ուղղոց վայելէ օրհնութիւն, խոստովան եղերուք տեսան օրհնութեամբ. տասնաղեալ սաղմոսարանաւ սաղմոս աքացէք նմա:

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր՝ զի բարի է, սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ: Ուղիղ են պատգամք տեսան, և ամենայն

գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ զողորմութիւն և զիրաւունս տէր :

Ողորմութեամբ տեսուն լի եղև երկիր, և բանիւ տեսուն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկ զջուրս ծովու, և դնէ 'ի խորս զգանձս իւր :

Երկիցէ 'ի տեսունէ ամենայն երկիր, և 'ի նմանէ զողասցին ամենայն բնակիչք աշխարհի :

Քի նսն ասաց և եղեն, ինքն հրամայեաց և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց, անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց, և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ տեսուն յաւիտեան մնայ, և խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազգ :

Երանի՛ ազգի՛ որոյ տէր աստուած օգնական է նմա . ժողովուրդ զոր ընտրեաց 'ի ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս մարդկան, 'ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհի :

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, 'ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա :

Ո՛չ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեսցի թա-

գաւոր, ոչ հսկայ 'ի բազում զօրութեան իւրում:

Սուտ է ձի 'ի փրկութեան իւրում, 'ի բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցանէ ըզհեծեալն:

Աչք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և ոյք յուսան յողորմութիւն նորա:

Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա, և կերակրել զնոսա 'ի սովու:

Անձինք մեր համբերեսցեն տեառն, զի օգնական և պաշտպան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և յանուն սուրբ նորա յուսացուք:

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ մեր, որպէս յուսացաք 'ի քեզ:

Տունք ժԹ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Գ

Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի այլապունեաց զերեսս իւր առաջի Արիմելբայ. և ապա արձակեաց զնա, և գնաց:

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ:

Ի տէր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք, և ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զտէր ինև, և բարձր արասցուք զանուն նորա 'ի միասին:

Խնդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս, և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն:

Եւս աղքատ կարդաց առ տէր, և տէր լուաւ սմա. յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն զնոսա:

Ճաշակեցէք և տեսէք՝ զի քաղցր է տէր. երանեալ է այր՝ որ յուսայ 'ի նա:

Երկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սուրբք նորա. զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա:

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան. բայց ոյք խնդրեն զտէր՝ մի պակասեսցի 'ի նոցանէ ամենայն բարութիւն:

Եկայք որդեակք իմ՝ լուարուք ինձ, և զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ:

Ո՛վ է մարդ որ կամի զկեանս, սիրէ զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութեան:

Լռեցո՞ զլեզու քո 'ի չարութենէ. և շըրթունք քո մի խօսեսցի զնենգութիւն:

Խոտորեան՝ ի չարէ և արան զբարի, խընդ-
րեան զխաղաղութիւն և երթ զհետ նորա :

Աչք տեառն՝ ի վերայ արդարոց, և ա-
կանջք նորա՝ ի վերայ աղօթեց նոցա :

Արեւք տեառն՝ ի վերայ չարագործաց, սա-
տակել յերկրէ զյիշատակս նոցա :

Արդացին արդարքն առ տէր՝ և տէր լը-
ւաւ նոցա, յամենայն նեղութենէ նոցա փրը-
կեաց զնոսա :

Մերձ է տէր առ այնոսիկ, որք մաշեալ
են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամե-
նայնէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զամենայն
ոսկերս նոցա, և մի՛ ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի :

Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ ատէ զար-
դարն, զղջացի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց, մի
զղջացին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են ի նա :

Տունք ին. Գորզայս ին :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Դ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի :

Դատեան տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն զնս.
մարտիր ընդ այնոսիկ՝ ոյք մարտնչին ընդ իս :

Ան զգէն և զասպար քո, և արի՛ յօգնեւ ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել զնոսա. և ասա՛ դու ցանձն իմ՝ թէ փրկութիւն քո ես եմ:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ տեսուն նեղեսցէ զնոսա:

Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ ի խաւար և ՚ի գայթակղութիւն. և հրեշտակ աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա:

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց, և ՚ի նանիր նախատեսցին զանձն իմ:

Հասցէ ՚ի վերայ նոցա որոգայթ՝ զոր ոչ գիտացին, և որսն զոր թագուցին՝ առցէ զոս նոցա, և յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին:

Այլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի տէր, ուրախ եղիցի ՚ի փրկութեան նորա. և ամենայն ոսկերք իմ ասասցեն, տէր՝ ո՞ նման է քեզ:

Օ՛ ի փրկեսց զաղբատն ՚ի ձեռաց հզօրի, զաղբատն և զտնանկն յայնցանէ՝ որք յափըշտակեն զնա:

Յարեան՝ ի վերայ իմ վկայք չարաց . և զոր
լինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ, անժառանգել զանձն իմ՝ խորհեցան յորդ-
ւոց ՚ի մարդկանէ :

Ես ՚ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի, խո-
նարհ առնէի պահօք զանձն իմ, և աղօթք իմ
՚ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ
լինէի, որպէս զսգաւոր և զտրտում՝ այնպէս
խոնարհ առնէի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն և ժողովեցան,
ժողովեցան յիս տանջանք և ես ոչ ծանեայ .
ցրուեցան, եւ ոչ զղջացան :

Փորձեցին զիս և արհամարհեցին արհամար-
հանօք կրճտեցին ՚ի վերայ իմ զատամուռս իւր-
եանց, տէր երբ տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ՝ ի խորամանկութենէ
նոցա, և յառիւծուց զմիամօրութիւնս իմ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յեկեղեցիս մեծս,
և ՚ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Աի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ՝ ոյք
ատէին զիս ՚ի տարապարտուց . ակն արկի առ-
նէին յիս աչօք իւրեանց :

Բնդ իս զխաղաղութիւն խօսէին, և ինքեանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհէին:

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց, և ասացին՝ այո՛ այո՛, տեսին աչք մեր:

Տեսեր տէր և մի լուեր, տէր՝ մի 'ի բացեայ առնիր յինէն:

Օարթիր և հայեաց տէր յիրաւունս իմ, աստուած իմ եւ տէր իմ 'ի դատաստանս իմ. և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան քում տէր աստուած իմ:

Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, և մի ասացեն 'ի սիրտս իւրեանց՝ թէ վա՛շ վա՛շ անձանց մերոց, զի ընկլուզիք զնա:

Մաշիսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք ինդան ընդ չար իմ. զգեցցին զամօթ և զանարդանս՝ ոյք մեծաբանն 'ի վերայ իմ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեբեան, ոյք կամին ընդ արդարութիւն իմ:

Ասացեն յամենայն ժամ, մեծ է աստուած. և ոյք կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո:

Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո, զօրհանապազ զգովութիւնս քո:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Ե

Ի կատարած, ծառայի տեսնն. Սաղմոս Գաւթի:

Ասէ անօրէնն՝ ի մեղանչել ընդ միտս իւր,
թէ չիք երկիւղ աստուծոյ առաջի աչաց նորա:

Նենգեաց առաջի նորա գտանել զանօրէ-
նութիւն, և ատել զնա:

Բանք բերանոյ նորա՝ անօրէնութիւն և
նենգութիւն են:

Ո՛չ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զանօրէ-
նութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում:

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ՝ որ ոչ է
բարի, և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ:

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմար-
տութիւնք քո մինչև յամպս:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք աստուած,
իրաւունք քո որպէս խորք բազումք, զմարդիկ
և զանասուն կեցուցանես դու տէր:

Որպէս զի բազում արարերը զողորմութիւն
քո աստուած. այլ որդիք մարդկան ՚ի հովա-
նի թևոց քոց յուսացին:

Արբեսցին նոքա՝ ի պարարտութենէ տան քո,
և զուղիս փափկութեան քո տացես ըմպելնոցա:

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց, և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Օսագեալ զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն ըզքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Մի եկեացեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի զողացուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի կարասցեն հաստատիլ:

Տունք ժ. Գորղայս ին:

Կանոնս Գորղայս է. Սաղմոս ժ. Տունք մ. Է:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԻՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

թ. Օրինաց ԼԹ:

Նայեցարո՛ւք երկինք և խօսեցայց, լուիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ:

Ընդունելի լիցի որպէս անձրև բարբառ իմ. և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ:

Որպէս անձրև 'ի վերայ սիզոյ, որպէս տարափ 'ի վերայ խոտոյ. զի զանուն տեսուն կարգացցուք. և տուք օրհնութիւն տեսուն աստուծոյ մերոյ:

Աստուած որոյ ճշմարտութեամբ են գործք նորա. և ամենայն ճանապարհք նորա իրաւամբք են:

Աստուած հաւատարիմ է, և ոչ գոյ՝ ի նման իրաւութիւն. արդար և ճշմարիտ է տէր:

Մեղան՝ և ոչ նմա, որդիքն արատոյ. ծընունդք խոտորեալք և թիւրեալք:

Ո՞չ այդ այն է, զոր տեսուն հատուցանէիք դուք՝ ծողովուրդք յիմարք և ոչ իմաստունք:

Ո՞չ սա ինքն է հայր քո՝ որ ստացաւ ըզքեզ, արար զքեզ՝ և ստեղծ զքեզ:

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտենից. իմացարուք զամս ազգաց մինչև յազգս:

Հարցջնի՛ր դու ցհարս քո, և պատմեսցին քեզ. ցծերս քո՝ և ասասցին քեզ:

Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց բարձրեալն զազգս ամենայն. որպէս սփռեաց նա զորդիսն Ադամայ:

Աացոյց զասհմանս հիթանոսաց ըստ թուոյ հրեշտակաց ասողծոյ:

Եղև՝ բաժին տեսուն ժողովուրդ իւր յակոր, և վիճակ ժառանգութեան իւրոյ իսրայէլ:

Բաւական եղև նմա յանապատի, ՚ի ծարաւ սոթոյ յանջրվեոջ պաշտպանեաց զնա:

Ի՞րատեաց զնա, և պահեաց որպէս բիբ աւկան. որպէս զարծուի՛ ի թևս իւր ընկալաւ զնա. և որպէս ՚ի վերայ ձազուց իւրոց զթացաւ:

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ զնա. և

բարձեալ բերէր զնա՝ ի վերայ միջնողաց իւրոց:

Տէր միայն ածէր զնոսա, և ոչ գոյր ընդ նոսա աստուած օտար:

Էած եհան զնոսա՝ ի զօրութիւնս երկրի. և կերակրեաց զնոսա արդեամբք անդաստանաց:

Միեցոյց նոցա մեղը՝ ի վիմէ, և իւղ յապառած վիմէ:

Իւղ կովուց՝ և կաթն մաքեաց, ճարպով հանդերձ խոյոց, որթուց, յլուց և նոխազաց:

Օպարարութիւն երիկամանց ցորենոյ, և զարինն խաղողոյ էարբ գինի:

Եկեր յակօբ և յագեցաւ, և անգուշեաց զսիրելին:

Միրացաւ, ասուարացաւ, լայնացաւ, և թող զտէր աստուած զարարիչ իւր, և յետս եկաց յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ:

Բարկացուցին զիս օտարութիւք իւրեանց, և կռովք իւրեանց դառնացուցին զիս:

Օռհեցին դիւաց՝ և ոչ աստուծոյ. դիցն՝ զորս ոչ գիտէին, նորք և առժամայնք, զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք նոցա:

Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա, մոռացան զաստուած՝ որ կերակրեաց զնոսա:

Ետես տէր և նախանձեցաւ, և սրամտեցաւ ի վերայ ուստերաց և զստերաց նոցա, և ասէ:

Դարձուցից զերեսս իմ՝ ՚ի նոցանէ, և ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յապայ ժամանակի :

Քի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք անհաւանք. նոքա նախանձեցուցին զես ՚ի չաստուածս իւրեանց, և դառնացուցին զես ՚ի կուռս իւրեանց :

Արդ՝ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ անպիտան, և անմիտ ազգաւ զկճեցուցից զնոսա :

Փառք հօր և որդւոյ, ևն :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տճւք փառս աստուծոյ, տճւք օրհնութիւն մարդասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ :

Մարգասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ :

Քարոզ և աղօթք՝ Երկինք պատմեն, և Տէր ասպակն կանոնացն :

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան՝ և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան տեառն՝ զտէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա՛ :

Վասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել՝ զտէր աղա :

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին . բրիստոսի՝ զտէր աղա :

Ս ասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն կե-
նաց անվախճանից՝ զտէր աղա :

Ս ասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն՝ և
երկնից արքայութեանն՝ զտէր :

Ս ասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով 'ի քրիստոս ննջեցին՝ զտէր աղա-
չեսցուք :

Եւ ևս՝ միաբան վասն : Զանձինս մեր ևն :

Ողորմեաց :

Աղօթք :

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամն ըզ-
քեզ աղաչեմք, և 'ի քէն խնդրեմք՝ մարդասէր տէր :
Լ ուր մեզ աստուած փրկիչ մեր . խոնարհեսցի ունկն
քո 'ի խնդրուածս մեր, զի մի ունայն լիցին վաս-
տակք ծառայից քոց . այլ համարեա՛ զաշխատութիւնս
մեր 'ի գործ արդարութեան, և 'ի պտուղ աստուած-
պաշտութեան : Ընկա՛լ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագու-
թիւնս մեր, և հատո՛ մեզ զողորմութիւն քո առատա-
պէս . ծածկեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ
քոյ . զօրացո՛ զմեզ տէր՝ զօրութեամբ սուրբ հոգւոյդ .
պահեա՛ զմեզ որպէս բիր ահան : Եւ արա՛ առ մեզ նը-
շան բարի, 'ի գովեստ և 'ի փառաբանութիւն ան-
ուանդ քում սրբոյ : Զի 'ի քո փառս կատարի ամե-
նայն արարածոց մշտնջենաւօր փառաբանութիւն 'ի
բարձունս, հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ՝
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից, ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպահեսցուք :

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական, նա-
յեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովե-
ցեր առ քեզ գթութեամբ քով : Զի քո առաջի կամք
տէր, և առ ՚ի քէն ողորմութեանցդ և գթութեանցդ
ակն ունիմք : Զամենեսեան օրհնեան, զամենեսեան ի-
մաստնացո՛ր, զամենեսեան լուսաւորեան և ամենեցուն
պարգևեան զերկնից արքայութիւնդ : Այսն զի դու
ես տէր կենաց՝ և աստուած ողորմութեանց, և քեզ
վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Մաղթանք :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու ան-
դադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ,
այժմ և մեշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

( ) օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն :

Հայր մեր, որ յերկինս ես :

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Լ Օ

Սաղմոս Դաւթի:

Մի նախանձիր ընդ չարս . և մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Օի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին . որպէս զգալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցին:

Յուսան՝ի տէր և արան զքաղցրութիւն . բնակեան յերկրի և հովուեսցիս՝ի մեծութեան նորա:

Ետեան՝ի տեառնէ, և նա տացէ քեզ ըզննդրուածս սրտի քո . յայտնեան առաջի տեառն զճանապարհս քո և յուսան՝ի նա:

Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո, և զիրաւունս քո որպէս զօր հասարակ:

Հնազանդ լեր տեառն՝ և ծառայեան նմա, և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց, ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութիւն:

Լուան՝ի բարկութենէ և հանգիւր՝ի սըրամտութենէ, և մի նախանձիր ընդ չարս:

Օ՛ր չարք վաղվաղակի սատակեսցին . բայց
ոյք համբերեն տեառն՝ նորա ժառանգեսցեն
զերկիր :

Փոքր մի՛ և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն .
խնդրեսցես զտեղի նորա և ոչ գտցես :

Այլ որ հեզքն են՝ նորա ժառանգեսցեն
զերկիր , և փափկասցին 'ի բազում խաղաղու-
թեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ , և կրճտէ 'ի
վերայ նորա զատամունս իւր . այլ տէր ծի-
ծաղեսցի զնուլաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ , զի հասեալ
է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք և լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց , հարկանել զաղքատն և զտը-
նանին , սպանանել զայն որ խոնարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն 'ի սիրտս նոցա , և ա-
ղեղունք նոցա փշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ քան զբա-
զում մեծութիւն մեղաւորաց , և բազուկք՝ ամ-
բարշտաց խորտակեսցին :

Հանտատէ տէր զարդարս , և ճանաչէ զա-
ւուրս՝ ամբծից , ժառանգութիւն նոցա յաւի-
տեան եղիցի :

Մ'ի ամաչեսցեն նորա 'ի ժամանակս չարութեան. այլ յաւուրս սովու յազեսցին :

Ահա մեղաւորք կորիցեն. այլ թշնամիք տեառն 'ի փառաւորիլ և 'ի բարձրանալ իւրեանց պակասեսցին որպէս ծուխ, զի պակասի :

Փոխ առնու մեղաւորն և ոչ հատուցանէ. այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ :

Ոյք օրհնեն զտէր՝ ծառանդեսցեն զերկիր, և ոյք անիծանեն՝ սատակեսցին 'ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին դնացք առն, զճանապարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և զայթակղեսցի, նա մի կործանեսցի, զի տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես և ծերացայ, և ոչ տեսի զարդարն արհամարհեալ, և ոչ զաւակ նորա թէ մուրանայ հաց :

Օ օրհանապաղ ողորմի և տայ փոխ, զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

Խոտորեա՛ 'ի չարէ և արա՛ զբարի. և բնակեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր, այլ յաւիտեան պահէ ըզնոսա :

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին, և զաւակք ամբարշտաց սատակեսցին :

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր, և բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զերաւունս :

Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում, և մի դայթակղեսցին զնայք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար և խնդրէ ըսպանանել զնա, այլ տէր ոչ թողու զնա 'ի ձեռս նորա, և ոչ դատապարտէ զնա՝ յորժամ դատէ զնա :

Համբեր տեառն և պահեան զճանապարհս նորա, և բարձր արասցէ զքեզ 'ի ժառանգել զերկիր, և զսատակումն մեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բարձրացեալ որպէս զմայրն Ղիբանանու :

Անցի և ահա ոչ էր, խնդրեցի՝ և ոչ գտաւ տեղն նորա :

Պահեան զամբծութիւն, և տես զուղղութիւն. զի գոն մնացուածք յառն խաղաղարարի :

Անորէնք հալածեսցին 'ի միասին, և զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ է, վերակացու է նոցա 'ի ժամանակս նեղութեան :

Օգնեսցէ նոցա տէր և փրկեսցէ զնոսս, ապր-

կեցուցէ՛ ՚ի մեղաւորաց՝ և կեցուցէ՛ զնոսա, զի
յուսացան՝ ՚ի նա :

Տունք . ԼԷ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Է

Սաղմոս Դաւթի . առ ՚ի յիշատակ շաբաթու :

Տէ՛ր՝ մի սրտմտութեամբ քոյլ յանդիմաներ
զիս, և մի բարկութեամբ քոյլ խրատեր զիս :

Քի նեղք քո հարան յիս, և յիս հաս-
տատեցաւ ձեռն քո :

Ո՛չ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ . յերե-
սաց բարկութեան քոյ :

Ո՛չ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց, յե-
րեսաց մեղաց իմոց :

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան ըզ-
ղլուխ իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի
վերայ իմ :

Ախտեցան և փտեցան վէճք իմ, յերեսաց
անպգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ,
զօրհանապաղ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի
եղև չարչորանօք, և ոչ գոյ բժշկութիւն մարմ-
նոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ,
մոնչէի առ հեծութեան սրտի իմոց:

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն
իմ, և հեծութիւն իմ՝ ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս
զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, և այս ոչ
եղև ընդ իս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի
իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հե-
ռի եղեն յինէն:

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ՝
ոյք խորհէին չար՝ ի վերայ իմ, խորհեցան զա-
նորէնութիւն և զնենգութիւն զօրհանապազ
խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ, որպէս
համբ, որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ, որ ոչ լսէ և ոչ
գոն խօսք ՝ ի բերան նորա:

Ես ՝ ի քեզ տէր յուսացայ, և դու լուի-
ցես ինձ տէր աստուած իմ:

Ասացի թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնա-
միք իմ. ՝ ի սասանիլ ոտից իմոց ՝ ի վերայ իմ
մեծամեծս խօսեցան:

Ես ՝ ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Օ՛անօրէնութիւնս իմ՝ պատմեցից, և հոգացայց վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են և զօրացեալք են քան զիս. և բազումք էին՝ ոյք ատէին զիս ՚ի տարապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարուոյ. չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի ըզհետ արդարութեան :

Մի թողուր զիս տէր աստուած իմ. և մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յինէն, հայեաց յօգնել ինձ տէր փրկութեան իմոյ :

Տունք իմ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Ը

Ի կատարած. յիդիթովմայ օրհնութիւն. Սաղմոս Դաւթի :

Ասացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի մեղայց լեզուաւ իմով :

Եզի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ՚ի հակառակիլ մեղաւորին առաջի իմ :

Լուռ եղէ և խոնարհեցայ. լռեցի ՚ի բարութենէ, և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :

Չեռաւ սիրտ իմ ՚ի փորի իմում, և ՚ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի. ցոյց ինձ

տէր զկատարած իմ և զթիւ աւուրց իմոց՝
քանի՞ն է, զի գիտացից թէ ո՞րչափ ինչ պա-
կասեալ է յինէն:

Ահա չափով եղեր զաւուրս իմ. և կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ,
սակայն ամենեւին ընդունայն է ամենայն մարդ
մանղի:

Ապաքէն որպէս ՚ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն ՚ի զուր խռովի, գանձէ և ոչ գիտէ
նւմ ժողովէ:

Իսկ արդ՝ ո՞վ է համբերութիւն իմ՝ թէ
ոչ դու տէր. կամ կար զօրութեան իմոյ՝ թէ
ոչ ՚ի քէն:

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, և նախատինս անզգամաց արարեր զիս:

Առ ու եղէ և ոչ բացի զբերան իմ, զի դու
արարեր:

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի ՚ի
զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ:

Աշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ, մաշեցեր որպէս սարդի ոստայն զանձն
նորա, սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ:

Անւր տէր աղօթից իմոց, ունին զիր խըն-
դրուածաց իմոց, արտասուաց իմոց մի լուեր:

Պանդուխտ եմ եւս առաջի քո, նժդեհս և
անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ:

Թոյլ արա ինձ զի հանդեայց մինչև երթ-
եալ իցեմ, և այլ ոչ ևս գտանիցիմ:

Տունք ժէ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Թ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի:

Համբերելով համբերի տեսուն, և նայեցաւ
առ իս, և լուաւ աղօթից իմոց:

Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի կաւոյ
և 'ի տղմոյ:

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ, և
ուղղեաց զգնացս իմ:

Եարկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր, զօրհ-
նութիւն տեսուն աստուծոյ մերոյ:

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յուսացին
'ի տէր. երանեալ է այր, որոյ անուն տեսուն
յոյս է նորա:

Ո՛չ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, և ոչ 'ի
մոլութիւն սուտ:

Եւազում արարեր զու՝ տէր աստուած իմ,
զպքանչելիս քո, և խորհրդոց քոց ոչ դք է՝
որ նմանիցի քեզ:

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազում եղեն քան զթիւ. ընդ զոհս և ընդ պատարագս ոչ հաճեցար, լսելիս հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս և զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի թէ ահաւասիկ դամ ես, 'ի զլուսս զրոց զրեալ է վասն իմ:

Առնել զկամս քո՝ աստուած իմ, կամեցայ, և զօրէնս քո՝ 'ի մէջ որովայնի իմոյ:

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն:

Տէր՝ դու գիտացեր, զի զարդարութիւնս քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճշմարտութիւն քո՝ և զփրկութիւն քո:

Ասացի և ոչ թագուցի զողորմութիւնս քո, և զճշմարտութիւնս քո՝ 'ի ժողովրդենէ մեծէ:

Այլ դու՛ տէր, մի հեռիառնէր զթութիւնս քո յինէն. զի ողորմութիւն քո և ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս:

Շուրջ եղեն զինև չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, և ես ոչ կարացի տեսանել:

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, և սիրտ իմ եթող զիս:

Ամենայ տէր փրկել զիս, և տէր յօգնել
ինձ նայեաց:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին
զանձն իմ բառնալ զսա. դարձցին յեսս և ամ-
ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չար:

Արեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի,
ոյք ասէին ինձ վաչ վաչ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ ամենե-
քեան, ոյք խնդրեն զքեզ տէր:

Ասասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է աստուած,
և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:

Իս աղքատ և տնանկ եմ, աստուած խոր-
հեա՛ զիս. օգնական և պաշտպան իմ ես, և դու
աստուած իմ մի յամենար:

Տունք էն. Գորղայս ծը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ

Ի կատարած. Սաղմոս Գաւթի:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն,
յաւուր չարի փրկէ զնա տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առ-
նէ զնա՝ ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա
՝ ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա՝ ի մահի՛նս ցաւոց իւ-

րոց, զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ՝ ՚ի
հիւանդութիւնէ նորա:

Ես ասացի՝ տէր ողորմեա՛ ինձ, բժշկեա՛ զանձն
իմ՝, ես մեղայ քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. ե՛րբ իցէ
զի մեռցի և կորիցէ անուն նորա:

Մտանէր տեսանել զնանրութիւն, խօսէր
՚ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնութիւն
յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր. զինէն
շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ:

Խորհեցան չար ՚ի վերայ իմ, բան անօ-
րէնութեան եղին ՚ի վերայ իմ:

Մի թէ որ ննջիցէ՝ այլ ո՛չ ևս յաւելու-
ցու յառնել. քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ՝
յոր և են յուսանցայ:

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել ինձ
խաբէութիւն:

Այլ դու տէր ողորմեա՛ ինձ և կանգնեա՛ զիս,
և ես, հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս, զի
մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբժութեան իմում ընկալար.
և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան:

Օրհնեալ տէր աստուած Խորայէլի յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի :

Տունք 47 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ Ա

Ի կատարած. իմաստութիւն որդւոցն Աորխայ. Սաղմոս Դաւթի.

Արպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց, այնպէս փափագի անձն իմ առ քեզ աստուած :

Օտարաւի է անձն իմ առ քեզ աստուած, հզօր և կենդանի. ե՞րբ եկից երևեցայց երեսացդ աստուծոյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի, և այն զի ասէին ցիս զօրհանապագ՝ թէ ո՞ւր է աստուած քո :

Օ, այս որպէս յիշէի՝ տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տանն աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան, և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսս՝ առ աստուած, խոստովանեա՛ նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :

Ե՛նձն իմ յոյժ խռովեցաւ, վասն այսորիկ յի-

չեցի զքեզ յերկրէն յորդանանու, 'ի հերմոնէ
լեռնէ փոքուէ:

Խորք 'ի խորոց կարգացին առ քեզ, 'ի ձայն
սահանաց քոց:

Ամենայն զբօսանք քո, և ալիք քո անցին
'ի վերայ իմ:

Ի սուէ պատուիրեաց տէր զողորմութիւն
իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և աղօթք
իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց:

Ասացի աստուծոյ՝ ընդունօղ իմ ես. ընդէր
մերժեցեր զիս, ընդէ՞ր տրտում զնամ ես 'ի նե-
ղել թշնամւոյ իմոյ:

Ի փշրիլ ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ, յասել ցիս զօրհանապաղ՝ թէ
ո՞ւր է աստուած քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ըն-
դէ՞ր խռովեա զիս. յուսո՞ առ աստուած. խոստո-
վանեա՞ նմա՞ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է:

Տունք ժէ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԲ

Սաղմոս Դաւթ:

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա
ինձ 'ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մեղա-
ւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես՝ ընդէ՛ր մո-
ռացար զիս, ընդէ՛ր տրտում գնամ ես 'ի նե-
ղել թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեա՛ տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն
քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս 'ի
լեռան սուրբ և 'ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աս-
տուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աս-
տուած աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէ՛ր տրտում ես անձն իմ, կամ ըն-
դէ՛ր խռովես զիս, յուսա՛ առ աստուած, խոստո-
վանեա՛ նմա, փրկիչ երեսաց իմոյ աստուած է:

Տունք է. Գորշայս 17:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԳ

Ի կատարած. իմաստութեան որդւոցն Կորիայ. Մազմոս Գաւթի:

Աստուած՝ ականջօք մերովք լուսք, զոր
հարբն մեր պատմեցին մեզ:

Օգործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա,
յաւուրան առաջինս:

Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս՝ և զնոսս անկե-

ցեր • չարչարեցեր զժողովուրդս քո և հաներ
զնոսա :

Քի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր, և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսա :

Եւ յաջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս երեսաց
քոց, զի հաճեցար դու ընդ նոսա :

Դու ինքն ես թաղաւոր իմ և աստուած
իմ, որ հրամայեցեր զփրկութիւնս յակորայ :

Բև զթշնամիս մեր հարցուք, և անուամբ
քով արհամարհեսցուք զյարուցեալն 'ի վե-
րայ մեր :

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ, և ոչ
սուր իմ կեցուցանէ զես :

Եւ յու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց մե-
րոց, և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

Եստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ, և
անուան նորա խոստովան եղեցուք յաւիտեան :

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարգեցեր ըզ-
մեզ . և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

Պարծուցեր զմեզ յեսս քան զթշնամիս մեր,
և ատելիք մեր յափշտակեցին զմեզ :

Ետրբ զմեզ որպէս զոչխար 'ի զենումն,
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Ս՝ աճառեցեր զժողովուրդս քո առանց դնոյ,
և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց .
ծաղը և այսն կատականաց այնոցիկ՝ որք շուրջ
էին զմեօք :

Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց , 'ի շար-
ժեւ զգլուխս ժողովրդոց :

Օ, որ ամենայն նախատինք իմ առաջի իմ
են , և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի , յե-
րեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Այս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր , և մեք
զքեզ ոչ մոռացաք և ոչ ստեցաք ուխտի քում ,
և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք :

Դարձուցեր զչաւիղս մեր 'ի ճանապարհաց
քոց , խոնարհ արարեր զմեզ 'ի տեղի չարչա-
րանաց , և ծածկեցին զմեզ ստուերք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանունն աստուծոյ
մերոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր յաստուածս
օտարս :

Սակայն աստուած խնդրէ զայս . զի նա քննէ
զգաղտնիս սրտից մերոց :

Ս, անս քո մեռանիմք զօրհանսպազ , համա-
րեցաք որպէս զոչխար 'ի զինումն :

Օ, արթիր ընդէր ննջես տէր . արի և մի
մերժեր զմեզ իսպառ :

Օ, մէ՞ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ ,

մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս մեր:
Խոնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք մեր.
և յերկիր կեցեան մէջք մեր:

Արի տէր օգնեա՛ մեզ, և փրկեա՛ զմեզ
վասն անուան քո:

Տունք ին:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԴ

Ի կատարած. զառանցելոց ժամանակաց, որդւոցն Կորնայ իմաստութեան. Սաղմոս օրհնութեան վասն սիրելւոյն:

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարիս,
և ասացից զգործս իմ թագաւորի:

Եղու իմ որպէս գրիչ արագադիր դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբքան զամենայն որդւոց մարդկան:

Սիրեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց. վասն այսորիկ օրհնեաց գքեզ աստուած յաւիտեան:

Ա՛ճ զտուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելչութեան և գեղոյ քոյ:

Եւրեան ուղղեան և թագաւորեան՝ վասն ճրչմարտութեան, հեղութեան և արդարութեան, և առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո:

Նետք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին, 'ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի:

Ըթու քո աստուած յաւիտեանս յաւիտեանից, զաւազան ուղղութեան՝ զաւազան արքայութեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն, և ատեցեր զանօրէնութիւն :

Ասն այսորիկ էօժ զքեզ աստուած աստուած քո իւղով ուրախութեան, առաւել քան զընկերս քո :

Օմուռս և զտաշինն և կասիայ՝ ի զգեստէ քումմէ, ի տաճարաց փղոսկրէից, ուստի ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւորաց՝ ի պատիւ :

Աացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քումմէ, ի հանդերձրս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ :

Ի՞նչ դուստր և տես՝ խոնարհեցն զունկն քո. մուս՝ զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո. զի ցանկացաւ թագաւոր զեղոյ քո :

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիրպագցես սմա, և դուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա. և պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք՝ ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր թագաւորի՝ ի ներքոյ, ի վերջաւորս ոսկեհուռն զարդարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա :

Ածցեն ցնծութեամբ և ուրախութեամբ և տարցին 'ի տաճար թագաւորի, և փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո:

Աացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր, և յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Այս ան այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղեցին առ քեզ յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից:

Տունք ժԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԵ

Ի կատարած . որդւոցն Աորխայ 'ի վերայ դազանեաց .

Սաղմոս Դաւթի:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օգնական 'ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:

Այս ան այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռովել երկրի, 'ի փոփոխիլ շերանց 'ի սիրտս ծովու:

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա, խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա:

Գնացք զետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստուծոյ, և սուրբ արար զյարկս իւր բարձրեալն:

Աստուած 'ի մէջ նոցա և նորա մի սասա-

նեսցին . օղնեսցէ նոցա աստուած 'ի վաղորդե-
նէ մինչև 'ի վաղորդեան :

Խոովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան թա-
ղաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձրեալն՝ և
խոովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդունելի է
մեր աստուած յակորայ :

Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ , որ ա-
րար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ 'ի ծաղաց մինչև 'ի ծա-
ղբս երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զզէնս խոր-
տակեաց և զասպարս այրեաց հրով :

Սանխեցէք և ծաներո՛ւք՝ զի ես եմ՝ աստ-
ուած . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և բարձ-
րացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդունելի է
մեր աստուած յակորայ :

Յունք ԺԿ . Գորդոյս ԵԿ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ Ձ

Ի կատարած . վասն որդւորցն Գորխայ . Սաղմոս Դաւթի :

Օճա՛փս հարէք ամենայն հեթանոսք , աղա-
ղակեցե՛ք առ աստուած 'ի ձայն ցնծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ
'ի վերայ ամենայն երկրի:

Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ, և զհե-
թանոսս 'ի ներքոյ ոսից մերոց:

Ընտրեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգութիւն,
զգեղեցկութիւն յակօբայ զոր և սիրեաց:

Համբարձաւ աստուած օրհնութեամբ, և
աէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում, սաղմոս
ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք:

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի
աստուած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութիւն:

Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ հեթա-
նոսաց, աստուած նստաւ յաթոռ սրբութեան
իւրոյ:

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ աստուած
աբրահամու, զի աստուծոյ զօրութիւնք յերկ-
րէ յոյժ համբարձան:

Տունք թ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ Է

Սաղմոս օրհնութեան որդւոցն Կորիայ. երկրորդ շաբաթու:

Մեծ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ 'ի քա-
ղաք աստուծոյ մերոյ 'ի լեառն սուրբ նորա:

Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր. լերինք սիօնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ քաղաք թաղաւորին մեծի:

Աստուած՝ ի տաճարի իւրում յայտնի, ի ժամանակի որպէս օգնական լինէր նոցա:

Ահաւասիկ թաղաւորութիւնք երկրի ժողովեցան, և անցին ՚ի միասին:

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմացան, խոփեցան սասանեցան, և դողումն կալաւ զնոսա:

Անդ երկունք որպէս ՚ի ծննդեան, և հողմն սաստիկ փշոեցցէ զնաւս ՚ի թարսիս:

Որպէս լուաք՝ սոյնպէս և տեսաք ՚ի քաղաք տեառն զօրութեանց՝ ի քաղաք աստուծոյ մերոյ:

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաք աստուած զողորմութիւն քո՝ ի մէջ ժողովրդեան քո:

Ըստ անուան քում աստուած, սոյնպէս և օրհնութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս, և արգարութեամբ լի է աջ քո:

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն, և ցնծասցեն զստեբք յուզայ՝ վասն իրաւանց քոց տէր:

Եւ ջեցարո՛ւք զսիօնիւ, պաշարեցէք զնա, և պատեցէք զաշտարակս նորա:

Ի՛նք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ զօրութեանց

նորա, բաժանեցէք զամուրս նորա, զի պատմեւ կարասջիք յազդ յայլ:

Սա է աստուած, աստուած մեր յաւիտեանս յաւիտենից. և սա հովուեսցէ զմեզ մինչև յաւիտեանս:

Յունք ԺԳ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԸ

Ի հտտարած սրգւոցն կորիսյ. Սաղմոս օրհնութեան Դաւթի:

Եւարուք զայս ամենայն ազգք, ունկնդիւր լերուք ամենեքեան՝ ոյք բնակեալ էք յաշխարհի:

Օնունդք երկրի և որդիք մարդկան՝ ի միասին, մեծամեծք և տնանկք:

Բերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն, և խորհուրդ սրտի իմոյ զհանձար:

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ. բացից առակաւ զբերան իմ, և խօսեցայց զառակս ի սկզբանէ:

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յառուր չարի, զեանօրէնութիւնք գնացից իմոց շուրջ եղեն զինև:

Յուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրեանց, ՚ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց պարծեսցին:

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ և ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր, և ոչ զգինս փրկանաց անձին իւրոյ:

Ապտտակեալ յաւիտեան, և կեցցես մինչ իսպառ, և ոչ տեսցես զապականութիւն:

Յորժամ տեսցես թէ իմաստունք մեռանին, ի միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն, և թողցին օտարաց զմեծութիւն իւրեանց:

Քերեղմանք նոցա տունք նոցա եղիցին յաւիտեան, և յարկք նոցա ազգէ մինչև յազգ, և կարդասցին անուանք նոցա ՚ի հողս իւրեանց:

Մարդ ՚ի պատուի էր և ոչ իմացաւ, հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և նմանեցաւ նոցա:

Ես ճանատարհ է գայթակղութեան նոցա նոցին. յետ այսորիկ բերանօք իւրեանց հաճեսցին:

Արդէս խաշն ՚ի դժոխս մատնեսցին, և մահ հովուեսցէ զնոսա, և տիրեսցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս:

Օգնութիւնք նոցա մաշիսցին ՚ի դժոխս, և ՚ի փառաց իւրեանց անկցին:

Բայց սակայն աստուած փրկիսցէ զանձն իմ ՚ի ձեռաց դժոխոց, յորժամ ընդունին զիս:

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ, և յորժամ բազում լինին փառք տան նորա:

Օ, ի ոչ թէ ՚ի մեռանիլն իւրում առցէ ընդ իւր զամենայն, և ոչ թէ իջցեն փառք տան նորա ընդ նմա:

Ե՛լ անձն նորա՝ ի կեանս իւրում օրհնեացի, և խոստովան եղիցի քեզ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Մտցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև յաւիտեան զյոյս մի տեսցէ :

Մարդ՝ ի սատուիր էր և ոչ իմացաւ, հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և նմանեցաւ նոցա :

Տունք ի . Գորդայս իբ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԽԹ

Սաղմոս Դաւթի :

Ե՛ստուած աստուծոց աէր խօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր յարևելից մինչև՝ ի մուտս արևու :

Ի Սիօնէ՛ մեծ վայելչու թիւն փրկութեան զեղոյ նորա :

Ե՛ստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ, և աստուած մեր մի դադարեսցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի, և շուրջ զնովաւ մըրիկ յոյժ :

Աոչեսցէ զերկինս՝ ի վերուստ՝ և զերկիր՝ ի դատել զժողովուրդ իւր, ժողովել առ ինքն ըզսուրբս իւր . և ոյք դնեն զպատարազս ուխտից՝ ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեացն երկինք զարդարու թիւն նորա ,
զի աստուած դատաւոր է :

Եւր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ քեզ .
և խրայէլ՝ քեզ վկայեցից . զի աստուած աս-
տուած քո ես եմ :

Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամբեմ
զքեզ . զի ողջակէզք քո առաջի իմ են յա-
մենայն ժամ :

Ոչ ընդունիմ՝ ի տանէ քումիկ զուարակս ,
և ոչ՝ ի հօտից քոց նոխազս :

Իմ է ամենայն գազան անտառի , երէ լը-
րանց և ամենայն անասուն :

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկնից , գե-
ղեցիւ թիւն վայրի ընդ իս է :

Թէ քաղցեայց , քեզ ինչ ոչ ասացից . զի
իմ է աշխարհ լըիւ իւրով :

Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց , և ոչ
զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :

Մատն աստուծոյ պատարագ օրհնութեան ,
կատարեալ բարձրելոյն զուխաս քո :

Վարդասցես առ իս յաւուր նեղութեան քո ,
ես փրկեցից զքեզ՝ և դու փառաւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ աստուած . իսկ դու
ընդէր բնաւ պատմես զարդարութիւն իմ , կամ
առնուս զուխաս իմ՝ ի բերան քո :

Օ՛րի դու ստեցեր զխրատ իմ, մերժեցիր և յետս ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ նոսա, և ընդ շունս գնէիր զբաժին քո :

Եւրան քո յաճախէր զչարութիւն, և լիզու քո նիւթէր զնննդութիւն :

Եստեալ զեղջօրէ, քումմէ չարախօսէիր, և՛ ի վերայ որդւոյ մօր քո գնէիր զգայթակղութիւն :

Օ՛յս ամենայն արարեր և լոեցի քեզ . կարծեցեր անօրէնդ՝ ի մտի քում, թէ և ես քեզ նմանիցեմ :

Ըրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս ամենայն տուաջի քո . իմացարնօք ամենեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զաստուած :

Գուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ :

Պատարազ օրհնութեան փառաւոր արասցէ զիս . և անդ է ճանապարհ՝ ուր ցուցից նմա զփրկութիւն աստուծոյ :

Տունք իգ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի . ՚ի ժամանակի զի եկն առ նա Նաթան մարգարէ, իրբև զի մտեալ էր նա առ Բերաբէէ :

Ողորմեան ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր-

մութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում
քաւեան զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուս զիս, յանօրէնութենէ իմմէ,
և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Օ, անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և
մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղայ՝ տէր, և չար առաջի քո
արարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղ-
թօղ 'ի դատել քեզ :

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ
զիս մայր իմ :

Դու՝ տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զան-
յայտս և զճաճկեալս իմաստութեամբ քով յայտ-
նեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց, լուս և
քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի՛ արա ինձ զցնծութիւն և զուրախու-
թիւն, և ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձն՝ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զա-
մենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն :

Սիրա սուրբ հաստատեա՛ յիս՝ աստուած, և
հոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի իմում :

Մի՛ ընկենուր զիս՝ տէր, յերեսաց քոց, և
զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և
հողով պետութեան քոյ հաստատեալ զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեալ զիս յարևնէ՛, աստուած աստուած
փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ՝ յարդար-
ութեան քում :

Տէր՝ եթէ զըրթունս իմ բանաս, բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցա-
նէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրտ
սուրբ, և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ արհամ-
արհէ :

Բարի արա՛ աէր, կամօք քովք սիօնի, և
շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս
հանցեն՝ ի սեղան քո զուարակս :

Տունք ի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ա

Ի կատարած խնաստութեան, Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի եկն Դովեկ Եղովմայ, պատմեաց Սաւուղայ, [Թէ ահաւասիկ Դաւթի [Թ 'ի տանն Աքիմեւելքայ է:

Ձի՞ պարծիցի 'ի չարութեան հզօր զանօրէնութիւն. զօրհանապազ զանիրաւութիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում:

Արպէս զածելի սուր սրեաց զննեղութիւն, սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն, զանօրէնութիւն քան զխօսս արդարութիւն:

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման, և զլեզուս նենգաւորս:

Վասն այսորիկ աստուած կործանեցէ զնա խապառ, խլեցէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց, և զարմատս նորա յերկրէն կենդանեաց:

Տեսցեն արդարք և երկիցեն, զնովաւ ծիծաղեցին և ասացին:

Եւ յայր է, որ ոչ արար զաստուած իւր օգնական. այլ յուսացաւ սս 'ի բազում մեծութիւն իւր, և զօրացաւ 'ի նանրութեան իւրում:

Եւ լես որպէս ձիթենի պողալից 'ի տան աստուծոյ. յուսացայ յողորմութիւն աստուծոյ յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:

Խոստովան եղէց քեզ տէր յաւիտեան, զի

արարեր. և համբերից անուան քում, զի քաղցր
ես առաջի սրբոց քոց:

ՏՈՒՆՔ Ը. ԳՐԻՂԱՅՍ ԾՐ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ր

Ի կատարած. վասն Մաղաղեթայ. իմաստութիւն Դաւթի:

Եսաց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ
աստուած. ապականեցան և պղծեցան յանօրէ-
նութեան իւրեանց, և ոչ ոք է որ առնէ զքաղց-
րութիւն:

Եստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որ-
դիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն
որ խնդրիցէ զաստուած:

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին, և ան-
պիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի, չէ ոք մինչև 'ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, ոչք գործեն
զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր
հացի, և առ աստուած ոչ կարգացին.

Ենդ երկիցեն զերկիւղ ուր ոչ իցէ երկիւղ.
զի աստուած ցրուեսցէ զոսկերս մարդահաճոյից:

Եմաչեսցեն և յամօթ լիցին, զի աստուած
անարգեսց զնոսա:

Ո՛ տացէ՛ ՚ի սիօնէ՛ զփրկութիւն իսրայէլի.
'ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն ժողովուրդեան իւրոյ, ցնծացէ՛ յակոբ և ուրախ եղիցի իսրայէլ:

Յունք Թ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Գ

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւնս իմաստութիւն Դաւթի. ՚ի ժամանակի զի եկին Զիփացիքն, և ասեն ցՅաւուղ՝ ահաւասիկ Դաւթի թագուցեալ նստի առ մեզ:

Աստուած յանուան քում կեցս զիս, և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք ինդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զբեզաստուած առաջի իւրեանց:

Ահա՛ աստուած օղնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեան զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարադս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում տէր՝ զի բարի է:

Յամենայն ներդութենէ իմմէ փրկեցի բ զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Յունք Է:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Դ

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան . Սաղմոս Դաւթի :

Ո՛ւնին դիր աստուած աղօթից իմոց , և մի
անտես առներ զինդրուածս իմ :

Վայնա՛ առ իս՝ լուր ինձ . զի տրամեցայ ես
'ի ձանձրանալ իմում և խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մեղաւորին՝
խտորեցան յիս անիրաւութեամբ , բարկու-
թեամբ ոխս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ մահու
անկաւ 'ի վերայ իմ :

Մէջ և դողումն եկին 'ի վերայ իմ , և ծածկեաց
զիս խաւար :

Մտայր որ ինձ զթեւս որպէս զաղաւնոյ ,
զի թռչէի՝ վերանայի , և հեռացեալ դադարէի
յանապատի :

Մին ունէի աստուծոյ որ փրկէր զիս 'ի կարճ-
մտութենէ զայրանալոյ , և 'ի մրրկեալ նեղսրը-
տութենէ :

Ընկր՛ տէր և բաժանեա՛ զլեզուս նոցա , զի
տեսի՛ զանօրէնութիւն և զհակառակութիւն 'ի
քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի զիշերի շուրջ եղին զպարսպօք
նորա անօրէնութիւնք . չարիք և մեղք են 'ի

մէջ նոցա, և ոչ պակասեաց 'ի հրատարակաց նոցա վաչի և նենդութիւնս :

Օ, ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր՝ համբերէի արդեօք, կամ ատելոյն մեծարանեալ էր 'ի վերայ իմ՝ թագչէի արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ իմ և ծանօթ իմ :

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր, զի զնայաք միաբանութեամբ 'ի տան աստուծոյ :

Ահեցէ մահ 'ի վերայ նոցա, և կենդանւոյն իջցեն 'ի դժոխս. զի չարութիւն է 'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Ես առ աստուած կարդացի, և նա լուաւ ինձ յերկոյս՝ 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի իմում. փրկեցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց, զի կարեօք հասին 'ի վերայ իմ :

Լուիցէ աստուած և խոնարհ արացէ զնոսա, որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Օ, ի ոչ զոյր նոցա փոխանակ, և ոչ երկեան յաստուծոյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նոցա, և նոցա պղծեցին զօրէնս նորա :

Թաժաննեցան՝ ի սրտմտութենէ երեսաց նորա.
և եհաս ՚ի սիրտս նոցա :

Ասկուղ էին բանք նոցա քան զձէթ, և
ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա ՚ի տէր զհոգս քո և նա կերակրէ
զքեզ, և ոչ սայ յաւիտեան սասանութիւն
արդարոյ :

Ղու աստուած իջուցես զնոսա ՚ի դուբ ա-
պականութեան, արք արիւնասհեղք և նենդաւորք
մի՛ հասարակեցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես
՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Տունք էմ. Գորմայս. ԼԷ՛ :

Վաննս Գորղայս է. Սաղմոս ժթ. Տունք յի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԻՍԻ ԱՍՏՈՒԱ-
ԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻՒ

Բ. Օրինաց ԼԲ՛ :

Ո՛ր հուր բորբոքեցաւ ՚ի բարկութենէ իմմէ.
այրեցէ և իջցէ մինչ ՚ի դժոխս ներքինս :

Արիցէ զերկիր՝ և զամենայն բոյս երկրի
նոցմ. վառեցին հրով և բորբոքեցին հիմունք
լերանց նոցա :

Առտեցից զչարիս ամենայն ՚ի վերայ նոցա,
և նեախք իմովք սպառեցից զնոսա :

Մաշկալք և հիւժեալք՝ ի սովոյ, զազանարեկ
զէշ անկեալ ամ թօշնոց երկնից:

Լարս սոանց բժշկութեան արձակեցից՝ ի
վերայ նոցս՝ զգազանս անապատի. որք այսր և
անդր քարշեսցեն զնոսա ընդ երկիր:

Երտաքուստ մանկակոտորս արասցէ զնոսա
սուր, և ՚ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա անտի
արհաւիրք ահից:

Օ երիտասարդս նոցա կուսանօք հանդերձ,
և զտղայս հաստատելովք ծերովք հանդերձ:

Եսացի թէ ցրեցից զնոսա. և դադարեցուցից
զյիշատակս նոցա. յաղգաց:

Թէ՛ նչ վասն բարկութեան սրտմտութեան
թշնամուռն, զի մի՛ երկայնակեացք եղիցին. և
մի՛ բարձրացին հպարտացեալ թշնամիքն, և
տասացեն:

Թէ՛ ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ մեր հզօր.
և նչ տէր աստուած արար զայս ամենայն:

Օ ՚ի ազդ մի խորհրդակորոյս են նոքա. և
նչ գոյ՝ ի նոսա իմաստութիւն, և նչ խորհեցան
ի մտ առնուլ զայս ամենայն. և արդ՝ ընկալցին
զամօթ յանձինս իւրեանց:

Օ արմանք մի մեծ այս են. զիւրդ մին ըզ-
հազարս հալածեսցէ, կամ երկուք զբիւրս շար-
ժեսցեն:

Թէ ոչ տեառն աստուծոյ մատնեալ էր ըզնոսա, և տուեալ իցէ զնոսա՝ ի ձեռս Թշնամեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դիք նոցա որպէս զաստուած մեր. այլ Թշնամիք մեր վատաստրհուրդք :

Յայգւոյն Սողոմոյ էր որթ նոցա, և տունք նոցա ի Վամորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառտու թեան, և ողկոյղ նոցա ի դառնութեան լեղոյ :

Սրամտութիւն բարկութեան վիշապաց դինի նոցա. սրամտութիւն իժից՝ անհնարին առանց բժշկութեան :

Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս, և կընքեալ պահի ի զանձի իմում :

Յառուր վրիժուց հատուցման հատուցից նոցա, ի ժամանակի յորում հարցի զքարի ոտն նոցա :

Մերձ է օր կորստեան նոցա, հասեալ է պատրաստութեամբ տէր ի վերայ նոցա :

Գատէ տէր զժողովուրդ իւր. և ի ծառայս իւր մխիթարի :

Օ ի ետես զնոսա լքեալս լուծեալս, և մատնեալս ի զերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր՝ ո՛ւր են դիքն ձեր՝ յորս յուսացեալ էիք դուք ի նոսա. զորոց զճարպս սպանդիցն ուտիլք, և ըմպիլք զգինի զոհիցն :

Արդ՝ յարիցեն, օգնեսցեն և եղիցին ձեզ
Թիկունք:

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

Օտաներուք և տեսէք՝ զի ես եմ. և ոչ
զոյ այլ աստուած բաց յինէն:

Ես սպանանեմ և ես կեցուցանեմ, հարկա-
նեմ և ես բժշկեմ. և ոչ ոք իցէ որ հանիցէ
զձեզ ՚ի ձեռաց իմոց:

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. երդուայ
աջով իմով, և ասացի թէ կեդանի եմ ես
յաւխտեան:

Սրեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ, և ՚ի
ինդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ:

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց իմոց.
և ատելեաց իմոց հատուցից զհատուցումն նոցա
նոցին:

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա, և սուր
իմ կերիցէ միս յարենէ վիրաւորելոց դերելոց
զլիսոց իշխանաց՝ թշնամեաց նոցա:

Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ, և երկիր-
պագցեն նմա ամենայն որդիք աստուծոյ:

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովուր-
դեան նորա, և զօրացուցեն զնա ամենայն հրեշ-
տակք աստուծոյ:

խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդւոց
նոցա, և հատուցումն թշնամեաց նոցա հատու-
ցաւ նոցա:

Հատուցումն աստե լեաց նոցա հատուցաւ նոցա,
և սրբեսցէ տէր զերկիր ժողովրդեան իւրոյ:

Փառք հօր և որդւոյ ևն:

ՄԱՂԹԱՆԲ

Ղու ես տէր մեր՝ դու ես քրիստոս փրկիչ մեր,
զքեզ օրհնեն անձինք մեր:

Մարդասէր տէր՝ վասն սր:

Քարոզ և աղօթք՝ Մի նախանձիր, և խոստովան կանոնացն:

Ս ասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղա-
ղութեան՝ զտէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Ս ասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չա-
րին՝ զտէր աղաչեսցուք:

Ս ասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առա-
քինի վարս՝ զտէր աղա:

Ս ասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր
աջոյն իւրոյ՝ զտէր աղա:

Ս ասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի
ընդ ոտիւք մերովք՝ զտէր աղա:

Վասն հոգւոցն հանգուցն լոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ
հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին՝ զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն : Զանձինս մեր և : Ողորմեաց :

Աղօթք :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց
երևելեաց և աներևութից : Առ քեզ կարգամք յամե-
նայն ժամ. զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո,
և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ : Շնորհեա՛ մեզ
երկիւղիւ ՚ի պաշտօն քո կանխել հանպազ, սիրել ըզ-
քեզ ՚ի բոլոր սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց, և յամենայն
զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո : Համբառ-
նալ առ քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բար-
կութեան և երկմտութեան, և գտանել ՚ի քէն զշնորհս
և զողորմութիւն, և զառաքինասէր գործոցն յաջո-
ղութիւն : Վասն զի դու ես տէր կենաց և աստուած
ողորմութեանց, և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն
և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից,
ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Վրում ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնի
ամենայն ծունր յերկրպագութիւն, և փառաւորի յամե-
նեցունց թագաւորութիւն քո : Նայեա՛ յերկրպագու-
թիւնս մեր, և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմար-
տութեան : Վասն զի դու ես աստուած խաղաղութեան,

որ բարձեր զԹշնամուծիւն 'ի միջոյ, և արարեր զխա-
ղաղութիւն յերկինս և յերկրի. հեռաւորաց և մեր-
ձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բար-
եացդ: Արում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս
արասցես, դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո.
աստուած մեր և տէր մեր և փրկիչ՝ յիսուս քրիստոս:
Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Մազթանք:

Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն սազմոսացանդադար
փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

( ) րհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

~*~*~*~

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Ծ Ե

Ի կատարած . վասն ժողովրդեանն , որ 'ի սրբոյն հեռացեալ էին .
'ի ժամանակի զի կալան զնա այլազգիքն 'ի գէթ : Յարձանագիր .
Սաղմոս Դաւթի :

Ողորմեա՛ ինձ աստուած՝ զի կոխեաց զիս մարդ .
զօրհանապազ պատերազմունք նեղեցին զիս :

Ախեցցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ , բա-
զումք էին ոյք մարտն չէին ընդ իս 'ի բարձանց :

Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր յուսացայ .
աստուծով դովեցից զբանս իմ . յաստուած յուս-
ացայ՝ և ոչ երկեայց , զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Չօրհանապազ զբանս իմ՝ անարգեցին , զի-
նէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարութեան :

Պանդուխտք եղեցին և թաքթաքուրք շըր-
ջեցին . նոքա զարշապարի իմում սպասեցին՝
որպէս և սպասէին անձին իմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեցես զնոսա , բարկու-
թեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուցես :

Աստուած՝ զկեանս իմ պատմեցից բեզ . եդից
զարտասուս իմ առաջի քո՝ որպէս խոստացար
դու ինձ :

Վարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց, յաւուր յորում կարգացից առ քեզ :

Ահա ծանեայ զի աստուած իմ ես դու. զաստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ, և զտէր գովեցից 'ի խօսս իմ. յաստուած յուսացայ և ոչ երկեայց՝ զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն ևն ուխտք իմ, զոր տաց քեզ օրհնութեամբ՝ աստուած աստուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի տեսուն յերկրին կենդանեաց :

Տունք . ԺԿ :

ՍԱԳՄՈՍ ԶԾ

Ի կատարած մի ապականեր. Սաղմոս դաւթի յարձանագիր. 'ի Ժամանակի՝ զի փախուցեալ թաքուցեալ էր նա յերեսաց Սաուուց՝ յայրի սնդ :

Ողորմեա՛ ինձ աստուած ողորմեա՛ ինձ, զի՛ 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թւոց քոց յուսացայց, մինչև անցցէ անօրէնութիւն :

Աղաղակեցի առ աստուած բարձրեալ, առ աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից և կեցոյց զես. եդ 'ի նախատինս ոլք կոխէին զես:

Առաքեաց աստուած զողորմութիւն և ըզ-
ձշմարտութիւն իւր, և փրկեաց զանձն իմ
'ի միջոյ գազանաց, զի ննջէի ես խռովեալ:

Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և
նեաք են, և լեզուք նոցա որպէս զսուր սուսերի:

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո:

Որդայթք պատրաստեցին ոտից իմոց, խո-
նարհ արարին զանձն իմ, փորեցին առաջի իմ
խորխորատ, և անկան ինքեանք 'ի նոյն:

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատրաստ
է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք
իմովք:

Չարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ. և ես զարթեացյ առաւօտուց:

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տէր,
և սաղմոս ասացից քեզ յաղինս:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո,
մինչև յամպս ձշմարտութիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Է

Ի կատարած . մի՛ սպականեր յարձանագիր . Սաղմոս դաւթի :

Թա՛է արդարեւ զարդարութիւն խօսէիք , և ուղեղս դատէիք որդիք մարդկան :

Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում զանօրէնութիւն գործէք յերկրի . զանիրաւութիւն ձեռք ձեր 'նիւթեն :

Օտար եղին մեզաւորք 'ի մօրէ , խաբեցան յարգանդէ և խօսեցան սուտ :

Արամսութիւն նոցա ըստ նմանութեան օձի , որպէս իժի և քարբի զի խցեալ է զականջս իւր :

Քի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճարտարի , և մի առցէ զդեղ 'ի դեղատուէ իմաստնոյ :

Աստուած փշրեացէ զատամունս նոցա 'ի բերանս իւրեանց , և զժանխս առիւծուց խորտակեաց տէր :

Անարգ եղեցին նոքա որպէս ջուր զի հեղանի , 'ի լարել աղեղան նորա տկարացին որպէս փոմ զի հալի , և սպառեացին :

Անկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ մինչև 'ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . որպէս դժնիկ բարկութեամբ կենդանւոյն կիզցէ զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն , յորժամ տեսցէ զհա-

տուցումն, և զձեռս իւր լուսացէ յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ, թէ արդարեւ գուցէ պըտուղ արդարոյ, և է աստուած որ դատի զնոսս յերկրի :

Տունք Ժ. Գորշայս 17 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ը

Ի կատարած մի ապականեր յարձանագիր. Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի առաքեաց Սաւուղ և պաշարեաց զտուն նորա, զի սպանցէ զնա :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց աստուած, յայնցանէ՛ յըբ յարուցեալ են 'ի վերայ իմ՝ ապրեցո՛ զիս :

Փրկեա՛ զիս յայնցանէ՛ յըբ գործեն զանօրէնութիւն, յարանց արիւնահեղաց ապրեցո՛ զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան, և հասին 'ի վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յայնցանք, առանց մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Օ, արթիւր ընդ առաջ իմ և տես, դու տէր զօրութեանց աստուած իսրայէլի :

Նայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց, մի ողորմիր ամենեցուն՝ յըբ գործեն զանօրէնութիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեացին որպէս շունք և շրջեացին զքաղաքաւ :

Նոքա զօղանջեացեն բերանօք իւրեանց, և սուր է 'ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՞վ լուաւ զայս, զի դու տէր ծիծաղեացիս զնոքօք, և արհամարհեացես զամենայն հեթանոսս :

Ձգօրութիուն իմ առ քեզ պահեցից, զի աստուած օգնական իմ է :

Եստուած իմ՝ ողորմութիւն նորա կանխեսցէ առ իս, և աստուած իմ ցուցցէ ինձ 'ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա, զի մի մոռացին ըզժողովուրդս քո :

Յրուեա՛ զնոսա զօրութեամբ քով և ընկճեա՛ զնոսա. զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նոցա, ընկլցին նոքա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Յանէծս և 'ի ստութիւնս մատնեացին, 'ի կատարածի բարկութեան սպառեացին, և մի գտցին :

Գիտացեն զի աստուած տիրէ յսկօբայ, և ամենայն ծաղաց երկրի :

Գարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շու-
նք և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Նորա սիռեսցին յուտել, ապա թէ ոչ
յազեսցին տրանջեսցեն :

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս տեսուն. և
ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան քում :

Քի եղեր իմ պաշտպան և տուն ապաւինի,
յաւուր նեղութեան իմոյ օգնական իմ :

Քեզ սաղմոս ասացից աստուած ապաւէն
իմ, աստուած ողորմութեան իմոյ :

Տունք. ին :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Ծ Թ .

Սաղմոս գաւթի. արձանագիր. 'ի կատարած. զառանցելոց ժամա-
նակաց առ ուսմանէ. 'ի ժամանակի զի հրձիգ արար նա զՄիջա-
զետս և զԱսորեստանն Սոբողայ, և 'ի դարձին հարկանէր յովաբ
զձորն աղտից յերկոտասան հազարս :

Աստուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ,
բարկացար և զթասցիս 'ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր և խռովեցուցեր զսա-
բժշկեան զհարուածս սորա զի սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովրդեան քում խատութիւն, և
ետուր ըմպել զինի յիմարութեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրես-
ցին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ւ աջով
քով և լուր մեզ :

Աստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ,
ցնծացայց, բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւքէմ,
և զհովիտան յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղայադ և իմ է մանասէ, եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ, մովար աւազան յուսոյ
իմոյ :

Յեզովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ այլա-
զգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՞վ
առաջնորդեցէ ինձ մինչև ցեղոմ :

Եթէ ոչ դու աստուած սր մերժեցեր զմեզ,
և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

Տո՛ւր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան, զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութիւն, և նա
արհամարհեցէ զայնոսիկ ոչք նեղին զմեզ :

Տունք 47 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւն . Սաղմոս Դաւթի :

Ա՛նուր աստուած աղօթից իմոց, և նայեա՛
տէր յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրի կարգացի առ քեզ, մինչ
'ի վաստակիլ սրտի իմոյ:

Ի վիմէ բարձր արարեր զես, առաջնորդե-
ցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս՝ և աշտարակ հզօր
եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն:

Կնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւիտեան, և
ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թւոց քոց:

Դու աստուած լուար աղօթից իմոց. ետուր
ժառանգութիւն՝ ոյք երկն չին յանուանէ քումմէ:

Աւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի ա-
մաց նորա, աւուրս ազգաց մինչև յազգս:

Այ և մնայ յաւիտեան առաջի աստուծոյ
ողորմութիւն և ճշմարտութիւն, ոյք խնդրեն
'ի նմանէ:

Այսպէս ասղմոս ասացից անուան քում՝ յա-
ւիտեանս յաւիտենից, և տաց քեզ զաղօթս
իմ օր ըստ օրէ:

Տունք Է. Գորշայս խր:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Ա

Ի կատարած, 'ի վերայ Խիթովմայ. Սաղմոս Դաւթի:

Եայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն
իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ փրկութիւն:

Սա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապա-
ւէն իմ զի մի ասանեցայց առաւել:

Մինչև յերբ յառնէք 'ի վերայ մարդոյ՝ սպանանել ամենեքեան. որպէս յորմոյ թիւրեւոյ՝ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մերժել յինէն, և ընթացան 'ի ծարաւս իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին, և սրտիւք աւնիծանէին :

Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ համբերութիւն :

Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ զի մի սասանեցայց :

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք իմ. աստուած օգնութեան իմոյ, յոյս իմ առ աստուած է :

Յուսացարուք 'ի նա ամենայն ժողովք ժողովոցոց, սփռեցէք առաջի նորա զսիրտս ձեր, զի աստուած օգնական է մեր յաւիտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան, սուտ են որդիք մարդկան, 'ի կշիռս իւրեանց մեղանչեն, և ինքեանք յունայնութեան են 'ի միասին :

Մի յուսայք յանիրաւութիւն, յափշտակութեան մի ցանկայք. և մեծութիւն թէ առ իւր գայցէ, մի յօժարեսցին սիրտք ձեր :

Միանգամ խօսեցաւ աստուած, և երկուս
զայս լուսք:

Յաստուծոյ է զօրութիւն, և քո տէր ո-
ղորմութիւն. և դու հաստուցանես իւրաքանչիւր
ըստ գործոյ նոցա:

Տունք 47:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . ԿԲ

Սաղմոս դաւթի. Ոնչդեռ նստեր նա յանապատի անդ Հրէաստանի:

Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ առա-
ւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ քեզ հողի իմ,
քանխոյատիկ ևս և մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և անջուր, ուր ոչ
գոյ 'ի նմա ձանապարհ:

Այսպէս 'ի սուրբս երևեցայց քեզ, տեսա-
նել ինձ զզօրութիւն քո և զխառս քո:

Այն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան
զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ:

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, և
յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Որպէս 'ի ձարպոյ պարարտութենէ լըցի
անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ
բերան իմ:

Օ, ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Օրի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի թեոց քոց ցնծացայց :

Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկալաւ աջ քո. և նորա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ :

Մացեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի, մատնեցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուխուց եղիցին :

Թազաւոր յուսացաւ 'ի տէր, գովեսցին ամենեքեան ոյք երզնուն նովաւ, խցցին բերանք այնոցիկ ոյք խօսին զանիրաւութիւն :

Տունք 451

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . 49

Ի կատարած . Սաղմոս գաւթի :

Ի ուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ թշնամոյն փրկեա՛ զանձրն իմ :

Օսածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի բազմութենէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան՛ :

Զգե՛լ 'ի գաղտնիս այնոցիկ ոյք աղիղ են սրտիւք, յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա և մի երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս
չարութեան, խորհեցան թագուցանել ինձ որո-
գայթ և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան
'ի քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ,
և բարձր եղիցի աստուած:

Նեսք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարացան
'ի նոսա լեզուք նոցա, և խռովեցան ամենեքեան
ոյք հայէին ընդ նոսա:

Նշրկեաւ ամենայն մարդ 'ի պատմել զգործս
այ, և զարարածս նորա 'ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր, և յուսացի
'ի նա. նովաւ գովեսցին ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ
են սրտիւք:

Տուեք. Ժ: Գորդայս. 17:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս. ԿԴ

Ի կասարած. Սաղմոս Դաւթի օրհնութիւն Երեմիայի՝ Եղեկիւի
և Ժողովրդեանն, յորժամ 'ի պանդխտութենէն կամէին ելանել:

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած՝ ի սիօն,
և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ:

Սուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր, և զամբարշտութիւնս մեր զու քաւեսցես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեսցին 'ի գաւիթս քո :

Եցցուք մեք 'ի բարութենէ տան քո, սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ :

Եւր մեզ աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ 'ի ծով հեռի :

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, և զզեցեալ է զօրութիւն :

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և զձայն ալեաց նորս ցածուցանէ :

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յելս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուարճասցին. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա, և բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Պեան աստուծոյ լի եղև ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութիւն :

Օգիկոս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր՝ զարմտիս նորա :

Երցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ :

Դաշտք քո լըցին պարարտութեամբ, պարարտասցին զեղեցկութիւնք անասպտի :

Եւրբ զցնծութիւն զգեցցին, և զգեցցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

Տունք. 47 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . ԿԵ

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի . յարութեան :

Աղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա, և տուք զփառս օրհնութեան նորա :

Ասացէք աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են զործրք քո, ՚ի բազում զօրութեան քում ստեցին քեզ թշնամիք քո :

Ամենայն երկիր երկիրպապացեն քեզ, սաղմոս ասացեն քեզ, և սաղմոս ասացեն անուան քում :

Եկայք և տեսէք զզործս աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհրդով՝ քան զամենայն որդւոց մարդկան :

Ո՛ր դարձոց զծովն ՚ի ցամաք, և ընդ գետս անցին ոտանաւորք :

Ենդ ուրախ եղեցուք մեք ՚ի նա, որ տիրէ զօրութեամբ իւրով յաւիտենից :

Աչք նորա՝ ի հեթանոս հային, ոյք դառնացուցին զնա, մի՛ բարձրացին յանձինս իւրեանց:

Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած մեր, լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա:

Այն որ ետ զանձն իմ՝ ի կեանս, և ոչ ետ զողութիւն ոտից խնոց:

Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր, որպէս և քննի արծաթ:

Իջուցեր՝ զմեզ յարողայթ՝ եղեր զնեղութիւն ՚ի թիկունս մեր, և անցուցեր զմարդիկ՝ ի վերայ գլխոց մերոց:

Անցաք մեր ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ ՚ի հանգիստ:

Մտից ՚ի տուն քո պատարագօք. տաց քեզ զուխտ իմ՝ զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ ՚ի նեղութեան:

Օրոջակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ խոյովք և խնկովք. և քեզ մատուցից զուարակս և նոխազս:

Եկայք լուարուք ինձ, և պատմեցից ձեզ ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յաստուծոյ, զոր ինչ արար անձին իմոյ:

Եռ նա բերանով իմով կարգացի, և բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով:

Օ մեզս թէ տեսանէի՛ի սրտի իմում, միթէ
լսէր ինձ տէր:

Ասն այսորիկ լուաւ ինձ աստուած, և
նայեցաւ ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Օրհնեալ է ան որ ոչ ՚ի բացեայ արար
զազօթս իմ, և ոչ զողորմութիւն իւր յինէն:

Տունք. ԺԹ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս. ԿԶ

Ի կատարած. Ընդ օրհնութիւնս. Սաղմոս երգոց:

Աստուած ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ,
երևեցո՛ զերեսս քո ՚ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զձանապարհս քո, յա-
զինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք աս-
տուած, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
ամենայն:

Ուրախ եղիցին և ջնծասցեն ազինք. զի դու
դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ, և ազգաց
երկրի դու առաջնորդես.

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք աս-
տուած, գոհացին զքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ
աստուած աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և 'ի նմանէ
երկիցին ամենայն ծաղփ երկրի:

Տունք. է: Գորղայս իմ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԿԷ

Ի կատարած. Սաղմոս Գալթի:

Յարիցէ աստուած և ցրուեսցին ամենայն
թշնամիք նորա, փախիցեն առելք նորա յե-
րեսաց նորա:

Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսցին, որպէս
հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս կորիցին մեղա-
ւորք յերեսաց աստուծոյ:

Արդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի
նորա, և զուարճացին յուրախութեան իւր-
եանց:

Օրհնեսցէք զաստուած մեր և սաղմոս ա-
սացէք անուան նորա, ճանապարհ արարէք այնմիկ
որ նստի ընդ արևմուտս՝ և տէր է անուն նորա:

Ցնծասցեն առաջի նորա, և խոովեսցին յե-
րեսաց նորա:

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց,
աստուած 'ի տեղւոջ սրբութեան իւրոյ:

Աստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս 'ի տան,
և հանէ զկապեալս քաջութեամբ իւրով, սոյն-

պէս և զդառնացօղս որք բնակեալ են 'ի գերեզմանս :

Աստուած ընդ ելանե ըն քո առաջի ժողովողեան քո, ընդ անցանե ըն քո ընդ անապատ երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերեսաց աստուծոյ 'ի Սինէ՝ առաջի աստուծոյ խարայէլի :

Անձրև կամաց պատրաստեցեր աստուած ժառանգութեան քում. թէպէտ և հիւանդացաւ սակայն դու հաստատեցեր զնա, և զազանք քո բնակեսցին 'ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով աղքատի աստուած. տէր տացէ զբան ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ :

Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ, գեղ՝ ցկութիւն տան քո բաժանեալ յաւարի Թ. պէտ և ն, ջեսջիք 'ի մէջ վիճակաց :

Թեք աղանւոյ արծաթապատ, և թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկոյ :

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս 'ի վերայ նորա, ձիւնացին 'ի Սաղմոն :

Լեռն աստուծոյ լեռն պարարտ՝ լեռն մածեալ՝ լեռն պարարտ, և զլ՞նչ կարծէք լերինք հպարտացեալք :

Լեռն ընդ որ հաճեցաւ աստուած բնակիլ

'ի նմա՝ քանզի և տէր իսկ բնակեացի 'ի նմա իսպառ :

Աստք աստուծոյ բիւրասպատիկք, հազարք ուղղիչք, և տէր 'ի նոսա 'ի Սինէ, սրբութեան իւրոյ :

ՆԵԼ 'ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն . էառ աւար՝ բաշխեաց սարգևս՝ և ետ օրդւոց մարդկան . քանզի թերասհաւատից ևս բնակեալ եղիցի 'ի նմա :

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր զօրհանապազ , սուաջնորդեցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար , և 'ի տեառնէ կն ելք մահու :

Իւայց սակայն աստուած փշրեցէ զզլուխս թշնամեաց մերոց , և զհերն կարճ նովին , ոյք գնան յանօրէնութեան իւրեանց :

Ասաց տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց զարձուցից , և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի դուրս կորպեցից :

Որպէս թացցի ոսն քո յարեան , և լեզուք շանց քից յարենէ թշնամեաց քոց :

Երևեցան գնացք քո աստուած , դնացք աստուծոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Անխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն , 'ի մէջ գուսանաց և զովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած, և զտէր
յաղբերացն խորայէլի:

Անդ բենիամին՝ ի տղայութեան զարմանալի,
իշխանք յուզայ առաջնորդք նորա՝ իշխանք զա-
բուղոնի և իշխանք նեփթաղիմայ:

Հրամայեա՛ սաստուած զօրութեամբ քով .
զօրացո՛ զայս զոր հաստատեցեր՝ ի մեզ:

Ի տաճարէ քուսմէ յերուսաղէմէ, քեզ մա-
տուցին թագաւորք զպատարագս:

Սաստեա՛ ի գազանն եղեգան, ի ժողովս զուա-
րակաց՝ և ի դասս երնջոց:

Խոտեցին այնոքիկ ոյք ընտրեալ են արծա-
թով, ցրուեա՛ զհեթանոսս ոյք կամին ընդ պա-
տերագմ:

Եկեացնն հրեշտակք յեգիպտոսէ . հնդիկք
յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ նձ:

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զա-
ստուած, և սաղմո՛ս ասացէք տեառն:

Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի յեր-
կինս երկնից ընդ արևելս:

Ահա տացէ զձայն իւր՝ ի ձայն զօրութեան,
և տուք զփառս աստուծոյ:

Ի վերայ խորայէլի մեծ վայելչութիւն նորա,
և զօրութիւն նորա մինչև յամպս երկնից:

Սքանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբոց իւրոց, աստուած խրայէլի:

Վա տացէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովողեան իւրոյ. օրհնեալ է աստուած:

ՏՈՒՔ ԼԵ՛:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԿԸ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի վասն զառանցելոցն:

Վեցո՞ զիս աստուած՝ զի հասին ջուրք յանձն իմ, ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ:

Եկի ես 'ի խորս ծովու, և շրջանք ընկղմեցին զիս:

Վաստակեցայ ես առ աղաղակել, և կերկերեցաւ կոկորդ իմ:

Նուաղեցան աչք իմ, առ յուսալ ինձ առ տէր աստուած իմ:

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց:

Քօրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ 'ի նանիք. ինչ զոր ոչ յափշտակեալ էի՝ տուժէի նոցա:

Աստուած դու ծանեար զանզգամութիւն իմ, և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան:

Մի ամաչեսցեն վասն իմ՝ ոյք համբերին.

քեզ տէր տէր զօրութեանց . մի՛ պատկառեսցին վասն իմ , ոյք խնդրեն զքեզ աստուած խորայէլի :

Վասն քո համբերի նախատանաց , և ծածկեաց ամօթ զերեսս եմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց , և հիւր արդւոյ մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . և նախատինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և եղևն ինձ այս նախատինք . արարի զհանդերձս իմ քուրձ , և եղէ յառակ նոցա :

Քինէն խորհէին՝ ոյք նատէին առ դրունքս . զիս այպն առնէին՝ ոյք ըմպէին գինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր , 'ի ժամանակ ընդունելի :

Աստուած 'ի բազում ողորմութեան քում լուր ինձ , 'ի ճշմարտութիւն փրկութե՛ք քո :

Ապրեցո՛ զիս 'ի կաւոյ զի մի՛ ընկլայց . ասպրեցայց ես յատելեաց իմոց , և 'ի խորոց ջուրց բաղմաց :

Մի՛ ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց . և մի՛ ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբերան իւր 'ի վերայ իմ :

Լուր ինձ տէր՝ զի քաղցր է ողորմութիւն

քո, ըստ բաղում գթութեան քում հայեա՛
յիս, և մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո՝ ի ծա-
ռայէ քումմէ. զի նեղեալ եմ ես՝ վաղվաղակի
լնւր ինձ:

Հայեա՛ յանձն իմ և փրկեա՛ զիս, և վասն
թշնամեաց իմոց ազրեցո՛ զիս:

Օ, ի դու գիտես զնախատինս իմ, զամօթ
իմ և զպատկառանս իմ:

Ե՛ր աջի քո են ամենայն նեղիչք անձին իմոյ.
Նախատանաց համբեր սիրտ իմ և թշուառու-
թեան:

Եկն ունէի թէ որ տրամեսցի ընդ իս, և
ոչ որ էր. և մխիթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ:

Ետուն՝ ի կերակուր ինձ լեղի, և ի ծարաւ
իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղեցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորո-
գայթ, ի հատուցումն և ի գայթակղութիւն:

Խաւարեացին աչք նոցա՝ զի մի՛ անացեն,
և զթիկոցնս նոցա հանապաղ կորացո՛:

Երկցես ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո,
և սրբամտութիւն բարկութեան քոյ հասցէ՛ ի
վերայ նոցա:

Եղեցին բնակութիւնք նոցա աւերակ, և ի
յարկս նոցա մի՛ որ իցէ որ բնակիցէ:

Օ, ի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, և ՚ի վերս
ցաւոց իմոց յաւելին :

Դիւր զմեզս ՚ի վերայ մեղաց նոցա, զի մի
մտցեն յարդարութիւն քո :

Զնջեսցին նոքա ՚ի դպրութենէ քումմէ
կենաց, և ընդ արդարս քո մի գրեսցին :

Եղբառ և ցաւած եմ ես, փրկութիւն քո
աստուած ընկալցի զես :

Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմոյ օրհնու-
թեամբ, և բարձր արարից զնա զովութեամբ :

Հաճոյ եղիցի աստուծոյ քան զորթ մատաղ,
որ բերէ եղջիւրս և կճղակս :

Տեսցեն աղբաաք և ուրախ եղիցին, խընդ-
րեցէք զաստուած և կեցցեն անձինք ձեր :

Օ, ի լուա տէր անանկաց, և զկապեալս
իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեսցին զնա երկինք և երկիր, ծով և
ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :

Եստուած փրկէ զսիօն, և շինեսցին քա-
ղաքք հրէաստանի. շինեսցեն բնակեսցին և ժա-
ռանգեսցեն ՚ի նմա :

Օ, աւակ ծառային քոց հաստապեսցի անդ,
և ոյք սիրեն զանուն քո բնակեսցին ՚ի նմա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԿԹ

Ի կատարած. Սաղմոս Դաւթի՝ առ՝ ի յիշատակ փրկելոյ զնա տեսան:

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր յընկերել ինձ փութա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչեսցեալք՝ ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ տէր:

Ասացեն յամենայն ժամ մեծ է աստուած, և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:

Ասա յաղքատ և տնանկ եմ՝ աստուած օգնեա՛ ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես, և զուտէր իմ մի յամենար:

Տունք զ. Գորղայս խո:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է

Ի կատարած. որդւոցն Յովնադարայ, յետ առաջնոյ գերութեանն.

Սաղմոս Դաւթի:

Ի քեզ տէր յուսացայ՝ մի ամաչեսցից յաւիտեան, յարդարութեան քում փրկեա՛ և աւարեցն՝ զես:

Խոնարհեցն առ իս զունկն քո, և կեցն զես:

Եւ իմ աստուած ապաւէն և տեղի ամուր կեցուցանել զես. զի հաստատութիւն իմ և ապաւէն իմ դու ես:

Աստուած իմ փրկեալ զես 'ի ձեռաց մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

Դու ես համբերութիւն իմ տէր տէր, յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարզանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ:

Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց, և դու օգնական իմ և հղօրիչ իմ:

Եցցի բերան իմ գովութեամբ, որպէս օրհնեցից զփառս քո, զօրհանապազ զմեծւայելչութիւնս քո:

Մի ընկենուր զես տէր 'ի ժամանակս ծերութեան, 'ի պակասիլ զօրութեան իմոյ մի թողուր զես:

Ասացին թշնամիք իմ ինձ, և որք պաշարեցին զանձն իմ, խորհեցան 'ի միասին և ասացին:

Աստուած եթող զնա, հալածեցնուք և հացնուք նմա, զի ոչ որ է որ փրկէ զնա:

Աստուած իմ, մի հեռի առնիր յինէն, և աստուած յօգնել ինձ նայեաց:

Ամաչեսցին և պահասեսցին ոյք չարախօս կա-
յին զանձնէ իմմէ, զգեցցին զամօթ և զպաա-
կառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց, և յուելից
յօրհնութիւնս քո :

Բերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս քո,
զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Որպէս ո՛չ թէ խորդախօս թիւն ինչ գիտէի
դարութեան, այլ մտից՝ ի զօրութիւնս տեսուն,
և տէր յիշեցի զարդարութիւնս քո միայն :

Աստուած իմ ուսուցեր զիս՝ ի մանկութենէ
իմմէ, և ցարդ ևս պատմեցից զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալևորիլ և՛ ի ծերանալ, աստուած
իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո ազգի ամե-
նայնի որ դալոցն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս քո
մինչև ՚ի բարձունս, զոր արարեր մեծամեծս,
աստուած, ո՞ նման է քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում և
չարչարանս, զարձեալ մխիթարեցեր զիս և՛ ի
խորոց անգնդոց երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո, դարձար և
մխիթարեցեր զիս, և՛ ի խորոց երկրի միւ-
սանդամ հաներ զիս :

Երբ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի սխա-
րաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտոյ աստուած .
սաղմոս ասացից քեզ օրհնութեամբ սուրբդ
խորայէլի :

Յնծասցին շրթունք իմ՝ յորժամ սաղմոս ա-
սիցեմ քեզ , և անձն իմ զոր փրկեցեր :

Եւս և լեզու իմ՝ զօրհանապազ խօսեսցի
զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որոյէս յամօթ լիցին , և ա-
մաչեսցեն ոյք խնդրէին ինձ չար :

Տունք իշ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Հ Ա

Ի Սողոմոն , Սաղմոս :

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տնւր , և
զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդարութեամբ ,
և զաղքատս քո իրաւամբք :

Երցին լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեան ,
և բլուրք զարդարութիւն :

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան , և
կեցուցէ զորդիս անանկաց , և խոնարհեցուցէ
զամբարտաւանս :

Ասցցէ և մնասցէ ընդ արևու, յառաջ քան
զլուսին ազգէ մինչև յազգ :

Իջցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ զեղման,
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Օսպեսցի յառուրս նորա արդարութիւն՝ բա-
զում խաղաղութիւն, մինչև կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով, 'ի
զետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :

Եռաջի նորա նախ հնդիկք անկցին, և թըշ-
նամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս
մատուցեն նմա. թագաւորք արաբայ և սա-
բայ պատարագս բերցեն նմա :

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկ-
րի, և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա :

Օրի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հօրի.
զաղքատն և զանանկն՝ որոյ ոչ է իւր օգնական :

Ընխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի սնանկն, և
զանձինս անանկաց կեցուցէ. 'ի վաշխից չա-
բաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա.
կեցցէ և տացի նմա յոսկւոյն արաբացուց :

Յաղթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ,
և զօրհանապաղ օրհնեսցեն զնա :

Եզիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր, և 'ի վերայ գլխոց լերանց:

Բարձրացցի քան զլիբանան պտուղ նորա, և ճաղկեսցի 'ի քաղաքի տեառն որպէս խոտ երկրի:

Եզիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարև է անուն նորա:

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, և ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առնէ սքանչելի միայն, և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան, լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր, եզիցի եզիցի:

Տունք ի. Գորշայս խո:

Կանոնս Գորշայս է. Սաղմոս ԺԷ. Տունք մ՛ձ:

ԱՂՕԹԻՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

ա. Թագ ք:

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր, և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ:

Բնդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց, ուրախ եղէց 'ի փրկութեան քում:

Օ, ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր, և ոչ արդար որպէս զսաստուած մեր, և չիք սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ:

Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանս .
և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծա-
բանութեան :

Աստուած գիտութեանց՝ տէր աստուած պատ-
րաստէ իւրով իմաստութեամբ զգիտութիւն
յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ աղեղունք թուլացան, և տը-
կարք վառեցան զօրութեամբ :

Յաղք և լիք հացիւ նուաղեցան . և քաղց-
եալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եօթն, և բազմած ինն նուաղե-
ցաւ 'ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ, և տէր կեցուցանէ, իջու-
ցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծացուցանէ .
խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր,
և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց :

Աստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժո-
ղովրդեան, և զաթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ
նոցա :

Աատարէ զուխտս ուխտաւորաց . և օրհնեաց
զամս աղարոց :

Քի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ
հզօր, այլ տէր տկար առնէ զհակառակորդս իւր,
տէր սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն՝ ի խորհուրդըս իւր, և մի պարծեսցի հօրն՝ ի զօրութիւն իւր, և մի պարծեսցի մեծն՝ ի մեծութեան իւրում:

Այլ որ պարծին՝ ի տէր պարծեսցի, ի խորհուրդս զիտութեան զտէր ճանաչել:

Առնել զիրաւունս, և զործել զարդարութիւն ի վերայ երեսաց երկրի:

Տէր եւ յերկինս և որոտաց, և ինքն զատէ առանց բարբառելոյ:

Տայ զօրութիւն թաղաւորաց մերոց, և բարձրըս առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ:

Փառք հօր և որդւոյ ևն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Բարձրացաւ եղջիւր իմ՝ յաստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ՝ ի տէր՝ տերամբ և հաւատով:

Սարդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ:

Քարոզ և աղօթք՝ Ողորմեա՛, և Ի նեղութեան կանոնացն:

Սասն զտանելոյ մեզ զչնորհս և զողորմութիւն ի բարերար տեսնէ մերմէ՝ զտէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա՛:

Սասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութենէ մարդկան և յորոգայթից սատանայի՝ զտէր աղա՛:

Ս ան ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց՝ զտէր աղա:

Ս ան որք ՚ի լերինս, յայրս և ՚ի փապարս բնակեալ են սուրբ հարբն մեր՝ զտէր աղա:

Ս ան որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր:

Ս ան հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա:

Եւ ևս միաբան վասն: Զանձինս մեր և:

Ողորմեաց:

Աղօթք:

Վոհանաւք զքէն տէր աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ տէր աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ՚ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ զճառայքս քո արժանի՛ արա ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ ՚ի սէր պատուիրանաց քոց: Եւ գոհանալով փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեալնս յաւիտեանից, ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

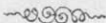
Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան,
դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր: Որ շնորհեցեր
մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինիլ առ
քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո: Եւ այժմ
աղաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր, արա՛ զմեզ ար-
թունս և պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սուր-
բըս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել
զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Մաղթանք:

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ ան-
դադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ,
այժմ և միշտ յաւիտանս յաւիտենից, ամէն:

(Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Die erste Aufgabe ist die Bestimmung der
Gesamtheit der Punkte, die in der Ebene
liegen. Diese Punkte sind die Ecken des
Dreiecks, die Mittelpunkte der Seiten
und die Schnittpunkte der Höhen.
Die zweite Aufgabe ist die Bestimmung
der Lage der Punkte, die in der Ebene
liegen. Diese Punkte sind die Ecken des
Dreiecks, die Mittelpunkte der Seiten
und die Schnittpunkte der Höhen.

Die dritte Aufgabe ist die Bestimmung
der Lage der Punkte, die in der Ebene
liegen. Diese Punkte sind die Ecken des
Dreiecks, die Mittelpunkte der Seiten
und die Schnittpunkte der Höhen.

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Հ Ի

Սաղմոս յԱսափ. օրհնութեան:

Իբրև զի բարի է Խորայէլի աստուած, և
ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Եւ այց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին ոտք,
սակաւիկ մի և գայթակղեալ էին գնացք իմ:

Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս՝ զխաղաղու-
թիւն մեղաւորաց որպէս տեսանէի, զի ոչ գոյր
վրէպ մահու նոցա:

Հաստատուն են տանջանք նոցա, ՚ի վաստա-
կըս մարդկան չեն նոքա, և ըստ մարդկան ոչ
տանջեսցին:

Անն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբարտաւա-
նութիւն. արկին զիւրեամբք զամբարշտութիւն
և զանիրաւութիւն իւրեանց:

Ելցէ որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւութիւն նո-
ցա. զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոյ սրտից
իւրեանց:

Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ. և զա-
պիրատութիւն ՚ի բարձունս խորհեցան:

Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլե-
զուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Այսան այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի այսրէն,
և աւուրք իմ լի կատարեալ գտցին 'ի նոսա :

Եսացին՝ զինորդ զխոսաց աստուած . կամ դու-
ցէ՞ արդեօք զխոռութիւն առ 'ի բարձրելոյն :

Եհա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա,
կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :

Եսացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացուցի ըզ-
սիրտ իմ . լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանապազ . և կըշ-
տամբանք իմ ընդ առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի թէ այսպէս պատմեցից՝ ա-
հաւասիկ յազգ որդւոց 'քոց, որոց և ուխտեցից :

Ի մտի եղի՝ թէ սակայն և այս ջան է ա-
ռաջի իմ, մինչև մտից 'ի սրբութիւնն աս-
տուծոյ և 'ի միտ առից զկատարած նոցա :

Սակայն վասն նենդութեան նոցա տարագիր
արասցես զնոսա . և կործանեսցես զնոսա յամ-
բարտաւանութեան իւրեանց :

Իսկ զինորդ եղեն յաւեր յանկարծակի, սա-
տակեցան, պակասեցան, կորեան վասն անօրէնու-
թեան իւրեանց, և եղեն որպէս երազք զար-
թուցելոց :

Տէր՝ ի՞քաղաքի քում զպատկերս նոցա ա-
նարգեսցես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի ի-
մում, և երիկամունք իմ այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ և ոչ զիտացի, որ-
պէս զանասուն համարեցայ առաջի քո, և ես
յամենայն ժամ ընդ քեզ եմ:

Ասլար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խորհուրդս քո
առաջնորդեցեր ինձ, և փառօք ընկալար զիս:

Օջի՛նչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ 'ի քէն
զի՛նչ ևս խնդրեցից յերկրի:

Մուտեաց սիրտ իմ և մարմին իմ. աս-
տուած սրտի իմոյ, բաժին իմ աստուած յա-
ւիտեան:

Մհաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս իւր-
եանց 'ի քէն՝ կորիցեն. սատակեսցես զամենե-
սեան ոյք ապստամբ եղեն 'ի քէն:

Ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է, և
դնել առ տէր զյոյս իմ:

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո, 'ի
դրունս զստեր Սիօնի:

Տունք իմ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Է Գ

Իմաստութիւն յԱստի:

Ընդէր մերժեցեր աստուած իսպառ. բար-
կացաւ սրտմտութիւն քո 'ի վերայ խաշին ա-
րօտի քո:

Յիշեա՛ զժողովուրդ քո՛ զոր ստացար ՚ի սկզբանէ. փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քո:

Եւ ետն Սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու ՚ի սմա, համբարձ զձեռն քո ՚ի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա իսպառ:

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբութեան քում, պարծեցան ատելիք քո ՚ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց:

Եղին զնշանս իւրեանց ՚ի նշանս, և ինքեանք ոչ ծանեան զելլ ՚ի վերուստ:

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զդրրունս նորա, ՚ի միասին փայտատօք և մրձօք կործանեցին զնա:

Եւ յրեցին ՚ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի. պղծեցին զխորան անուան քո:

Եսացին ՚ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ՚ի միասին, եկայք լռեցուսցուք զամենայն տօնս աստուծոյ յերկրէ:

Նշանս մեք մինչ ոչ տեսաք, և ոչ ևս գուցէ մարգարէ. և զմեզ ինչ որ ոչ ճանաչիցէ:

Մինչև յերբ աստուած՝ նախատէ թշնամին, բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ քո:

Բնդէր դարձուցանես զձեռն քո, և զաջ քո ՚ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ:

Եստուած թագաւոր մեր յառաջ քան զյա-

ւիտեանս , որ արարեր զփրկութիւնն 'ի մէջ
երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով ըզ-
ծով . դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապին 'ի
վերայ ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին , և ետուր
զնա կերակուր զօրացն Հնդկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվտակս , դու
ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Վո է տիւ և քո է գիշեր , զլոյս և զարև դու
արարեր . և դու հաստատեցեր զամենայն սահ-
մանս երկրի . զգարուն և զամառն դու ստեղծեր :

Եյս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա-
տեաց զտէրզ . ժողովուրդ անզգամ բարկացոյց
զանուն սուրբ քո :

Մի մատներ զազանաց զանձն որ խոստո-
վան առնի առ քեզ , և զանձինս տնանկաց քոց
մի մոռանար իսպառ :

Հայեանց յուխտ քո՝ զի լցան աունք ափշե-
լոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղ-
քատք և տնանկը օրհնեցեն զանուն սուրբ քո :

Երի աստուած և դատեա՛ զդատաստանս քո .
յիշեա՛ զնախատինս որ յանզգամէն զօրհանապազ :

Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց . ամ-

բարտաւանութիւն ատելեաց քոյ վերասցի հա-
նապազ :

Տունք ի՞նչ . Գոբշայս խնի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Հ Դ

Ի կատարած . մի սպականեր . ընդ օրհնութիւնս : Սաղմոս
Մատթի . երգ առ Ասորեստանեայս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ աստուած, խոս-
տովան եղիցուք և կարգացուք զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո . յոր-
ժամ ժամ առից՝ ես ուղիղ դատեցից :

Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք նո-
րա , ես հաստատեցի զսիւնս նորա :

Ասացի անօրինաց՝ թէ մի անօրինիք . և մեղա-
ւորաց՝ թէ մի բարձրացուցանէք զեղջիւր ձեր :

Մի համբառնայք՝ ի բարձունս զեղջիւրս ձեր,
և մի խօսիք զաստուծոյ անիրաւութիւն :

Քի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և ոչ
յանսպատէ լերանց . այլ աստուած դատաւոր է :

Քայս խոնարհ առնէ , և զոյն բարձրացու-
ցանէ . բաժակ ՚ի ձեռին տեառն գինի լի ա-
նապակ արկեալ . և խոնարհեցուցանէ յայսմա-
նէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեցի , և արբ-
ցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :

Ես ցնծացայց յաւիտեան. սաղմոս ասացից
աստուծոյ յակորայ :

Օ, ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես,
և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :

Տունք Ժ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Հ Ե

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւնս. մի ապականեր : Սաղմոս յԱ-
սափ. երգ առ Ասորեստանեայս :

Յայտնի է 'ի հրէաստանի աստուած, և յիս-
րայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղև 'ի խաղաղութեան տեղի նորա, և բնա-
կութիւն նորա 'ի Սիօն :

Ենդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղեղան,
զղէն, զսուր և զճակատամարտ :

Լուսատու ես դու սքանչելապէս լերանցն
յաւիտենից. խռովեսցին ամենեքեան որք ան-
միտք են սրտիւք, ննջեցին զքունս իւրեանց՝
և ինչ ոչ գտին :

Եմենայն արք՝ 'ի մեծութեան ձեռաց իւր-
եանց. 'ի սաստէ քումմէ աստուած յակորայ
ննջեցին, և ոյք հեծեալ էին 'ի ձիս :

Գու ահաւոր ես և ոմ կարէ կալ առաջի
քո. որպէս երևեցար դու յերկնից, յայտնի
եղև բարկութիւն քո :

Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն
աստուծոյ՝ ի դատաստան. ընդ ապրեցուցանել
զամենայն հեզս երկրի:

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առնին առ
քեզ, և ծածկեալք իմաստութեամբ օրհնես-
ցին զքեզ:

Ո՛ւխտս դիք և կատարեցէք տեսան աստու-
ծոյ մերոյ ամենեքեան, որք շուրջ էք զնովաւ:

Մատուցէք պատարագս ահաւորին. ո՞քաղէ
զհոգիս իշխանաց, ահաւոր է նա քան զամե-
նայն թագաւորս երկրի:

Տունք. Ժ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս. ԷԶ

Ի կատարած. վասն Իդիելովմայ. Սաղմոս յԱռափ:

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի. ձայ-
նիւ իմով առ աստուած, և նայեցաւ առ իս:

Յաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած խընդ-
րեցի ձեռօք իմովք, և ՚ի գիշերի առաջի նո-
րա ոչ խաբեցայ:

Ո՛չ կամէր մխիթարել անձն իմ, յիշեցի
զաստուած և ուրախ եղէ, հոգայի, և նուա-
ղէր յիս հոգի իմ:

Դամանեցին պահուց աչք իմ, խոովեցայ

և ոչ խօսեցայ, խորհեցայ զաւուրսն զառաջինս
և զամսն յաւխտենից յիշեցի:

Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում, հո-
գայի՛ և տառապէր յիս հոգի իմ:

Մի թէ յաւխտենից մերժեսցէ՞ զիս տէր,
և ո՞չ ևս յաւելցի 'ի հաճիլ և ևս:

Կամ իսպա՞ւ արգելցէ զողորմութիւն իւր
յինէն, կամ կատարեանց զբան իւր ազգէ մին-
չև յազգ:

Կամ մոռացի՞ գթալ աստուած իմ և ևս,
կամ արգելցէ՞ զգթութիւն իւր բարկութեամբ
իւրով:

Եսացի թէ այժմ սկսայ. այս է նորոգումն
աջոյն բարձրելոյ:

Յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբանէ, յի-
շեցի զբանչելիս նորա:

Խորհեցայ յամենայն գործս քո, 'ի ձեռա-
գործս քո խորհեցայ:

Եստուած՝ 'ի սրբութեան ևն ճանապարհք
քո. ո՞վ է աստուած մեծ որպէս զաստուած մեր.
դու ևս աստուած՝ որ առնես զբանչելիս:

Յուցեր ժողովրդեան քում զգօրութիւն քո.
փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս քո՝ զօր-
դինն յակօբայ և յովսեփու:

Տեսին զքեզ ջուրք աստուած, տեսին ըզ-

քեզ ջուրք և երկեան, և խորք խռովեցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց :

Չայն ետուն ամաք, քանզի և նետք քո գընան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :

Երևեցան փայլատակունք քո աիեզերաց, խռովեցաւ և դողաց երկիր :

Ի ծովու են ճանապարհք քո, և շաւիղք քո 'ի ջուրս բազումս, և հետք քո ոչ երևին :

Առաջնորդեցի ր որպէս խաշին ժողովրդեան քո, 'ի ձեռն մովսէսի և ահարօնի :

Տունք ԺԷ. Գորգոյս ԼԷ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս. ԷԷ

Խմատուծիւն յԱստի :

Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ, խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս բերանոյ իմոյ :

Բացից առակաւ զբերան իմ, և խօսեցայց զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք և ծանեաք զայս, և հարբն մեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոցա յազգ յայլ, պատմէ զօրհնութիւնս անառն զղօրութիւն և զքան չե լիս իւր զոր արար :

Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ յաիօբ, և օրէնս եդ 'ի վերայ իսրայէլի :

Ար ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մե-
րոց, ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց, զի ծա-
նիցեն յազգ յայլ:

Արդիք ուք ծնանին՝ յարիցեն և պատմե-
ցեն զայս որդւոց իւրեանց. զի դիցեն առ աս-
տուած զյոյս իւրեանց, և մի մոռացին ըզ-
գործս աստուծոյ:

Քպատուիրանս նորա խնդրելով խնդրեա-
ցեն, և մի եղիցին որպէս և հարբն իւրեանց:

Ազգ չար և դառնացող, ազգ որ ոչ ուղ-
ղեաց զսիրտ իւր և ոչ հաստատեաց առ աս-
տուած զհոգի իւր:

Արդիք Նփրեմի լիաձիգք և պնտաձիգք, յա-
ւուր պատերազմի կապարձս դարձուցին:

Ոչ կացին նոքա յուխտի տեառն, և ըստ
իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ:

Մռացան զերախտիս նորա, և զքանչե-
լին զոր եցոյց նոցա:

Առաջի հարց նոց զոր արար զքանչելիս իւր,
յերկրին Նգիպտացւոց և՛ ի դաշտին Տայանու:

Եհերձ զծովն և անցոյց զնոսա, և կացոյց
զջուրսն որպէս ՚ի տիկս:

Առաջնորդեաց նոցա ամպով՝ ի տուէ, և զա-
մենայն գիշեր ՚ի լոյս հրոյ:

Լ՛հերձ զվէմն յանապատին, և ետ ըմպել
նոցա որպէ՞ս 'ի խորոյ մեծէ:

Ե՛հան զջուրան 'ի վիմէն, և հոսեաց որպէս
զգետս զջուրան:

Սակայն յաւելին 'ի մեղանչել, և ևս բար-
կացուցին զբարձրեալն յանջողի:

Փորձեցին զաստուած 'ի սիրտս իւրեանց,
'ի ինպրել զկերակուր անձանց իւրեանց:

Տրոնջեցին զաստուծոյ և ասացին, մի թէ
կարօղ իցէ աստուած պատրաստել սեղան յա-
նապատի:

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին ջուրք,
և վտակք խաղային 'ի նմանէ:

Ըղէ՛ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեզ, կամ
պատրաստեսցէ՞ սեղան, ժողովրդեան իւրոյ:

Սանս այտորիկ լուաւ զայս տէր և յապա-
ղեաց. հուր բորբոքեցաւ 'ի յակոր, և բար-
կութիւն ել 'ի վերայ իտրայէլի:

Օ՛, ի ոչ հաւատացին յաստուած, և ոչ յու-
սացան 'ի փրկութիւն նորա:

Հրաման ետ ամպոց 'ի վերուստ, և զգրունս
երկնից երաց, և տեղեաց 'ի նոսա զմանանայ
'ի կերակուր:

Օ՛հաց երկնից ետ նոցա, զհաց հրեշտա-

կաց կերին մարդիկ . և իջոյց 'ի նոսա զկերա-
կուր 'ի լիութիւն :

Եհան զհողմն հարաւոյ, և էած զօրութեամբ
իւրով զհիւսիսիւ :

Տեղեաց 'ի նոսա միս որպէս զհող, որպէս
զաւազ ծովու զթռչունս թեւաւորս :

Էարկ 'ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ զվը-
րանօք նոցա :

Աերին և յազեցան յոյժ, և զցանկութիւն
նոցա ետ նոցա, և ոչինչ կարօտ եղին 'ի ցան-
կութենէ իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւրեանց
էին, բարկութիւն յաստուծոյ ել 'ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ, և զընտիր ըն-
տիրս յիսրայէլէ սատակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և ևս, և ոչ հա-
ւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք նոցա,
և ամբ նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ տպանանէր զնոսա՝ ինդրէին զնա,
զառնային և տուաւ առնէին առ աստուած :

Յիշեցին զի աստուած օգնական էր նոցա,
աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Միրեցին զնա բերանօք իւրեանց, և լեզ-

ուօք իւրեանց ստեցին նմա. և սիրտք նոցա
ոչ էին ուղիղք ընդ նմա, և ոչ հաւատացին
ուխտի նորա:

Այլ նա ինքն զթաժ էր, քաւէր զմեղս նոցա՝
և ոչ ապականէր:

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութիւն իւր,
և ոչ բորբոքէր զամենայն սրտմտութիւն իւր:

Յիշեաց թէ մարմին են նոքա. հոգի որ
եւանէ՝ այլ ոչ ևս դառնայ:

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանապատի,
և բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի:

Դարձան և փորձեցին զաստուած, և ըզսուրբն
խրայէլի զայրացուցին:

Ո՛չ յիշեցին զձեռն նորա՝ յաւուր յորում
փրկեաց զնոսա՝ ի ձեռաց նեղչաց նոցա:

Որպէս արար զնշանա և զարուեստս իւր
յերկրին եգիպտացոց, և՛ ի դաշտին Տայանու:

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և զանձրևս
նոցա, զի մի արբցեն:

Առաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ և եկեր ըզնոսա,
և՛ զորտիւ ապականեաց զնոսա:

Ետ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և զվաստակս
նոցա մարախոյ:

Եհար կարկտիւ զայգիս նոցա, և զթղենիս
նոցա եղեմամբ:

Մատնեաց 'ի կարկուտ զանասունս նոցա, և զստացուածս նոցա հրով դատեաց:

Առաքեաց 'ի նոսա զսրամտութիւն բարկութեան իւրոյ, զսրամտութիւն զբարկութիւն և զնեղութիւն:

Առաքեաց 'ի նոսա տանջանս 'ի ձեռն հըրեշտակի չարի, և դիմեցոյց 'ի նոսա զսրամտութիւն բարկութեան իւրոյ:

Ո՛չ անխայեաց 'ի մահուանէ զանձինս նոցա, և զանասունս նոցա 'ի մահ մատնեաց:

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա 'ի յարկս Վամայ:

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովրդեան իւրոյ. և եհան զնոսա որպէս զհօտ յանապատ:

Առաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ երկեան, և զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց:

Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան իւրոյ, 'ի լեառն այն զոր ստացաւ աջ նորա:

Մերժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսս, և վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ ժառանգութեան իւրոյ, և բնակեցոյց 'ի յարկս նոցա զազն իւրայելի:

Փորձեցին դառնացուցին զաստուած բարձրեալն, և զվկայութիւն նորա ո՛չ պահեցին:

Պարձան խոտորեցան որպէս և հարքն իւրեանց, դարձան և եղեն որպէս զաղեղն թիւր:

Պարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բազինս իւրեանց, և դրօշերովք իւրեանց նախանձ արկին նմա:

Լուաւ աստուած և արհամարհեաց զնոսա, և անարգեաց յոյժ զխրայէլ:

Մերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի Սելով, բզխորանն զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդկան:

Մասնեաց 'ի գերութիւն զգօրութիւնս նոցա, և զգեղ նոցա 'ի ձեռս թշնամեաց նոցա:

Երբեւ 'ի սուր զժողովուրդ իւր, և զժառանգութիւն իւր անտես արար:

Օտրիտասարդս նոցա եկեր հուր, և վասն կուսանաց նոցա ոչ ոք սպացաւ:

Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր, և զայրիս նոցա ոչ ոք էր՝ որ լայր:

Օարթեաւ որպէս 'ի քնոյ տէր, որպէս հրջօր զե թափէ զգինի:

Եհար յետս զթշնամիս իւր, և նախատինս յաւիտենից արար զնոսա:

Մերժեաց նա զխորանն յովսեփու, և զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց:

Ելլ ընտրեաց նա զազգն յուզայ, զլեառն Սիօն զոր և սիրեաց:

Ե ինեաց որպէս միեղջերու զարբութիւն նորա, յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան:

Բնորեաց զդաւիթ ծառայ իւր, և ընկալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց, 'ի վերջն ծնելոցն ընկալաւ զնա:

Հովուել զյակոբ ծառայ իւր, և զխարայէլ ժառանգութիւն իւր:

Արածէր զնոսա իմաստութեամբ սրտի իւրոյ, յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց առաջնորդէր նոցա:

Տունք հի:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Հ Ը

Սաղմոս յԱսափ:

Աստուած՝ մտին հեթանոսք 'ի ժառանգութիւն քո. սղծեցին զտաճար սուրբ քո:

Արարին զերուսաղէմ որպէս զհիւզս մրրգապահաց. արկին զդիակունս ծառայից քոց գէշ թռչնոց երկնից, և զմարմինս սրբոց քոց գաղանաց երկրի:

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ զերուսաղէմաւ, և ոչ ոք էր որ թաղէր զնս:

Աղաք մեք նախատինք զբացեաց մերոց, ծաղը և այսն կատականաց այնոցիկ՝ որք շուրջ էին զմեօք:

Մինչև յերբ տէր բարկանաս դու իսպառ ,
բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո :

Հեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ ազգաց
որք զքեզ ոչ ճանաչեցին , 'ի վերայ թագաւո-
րաց որք զանուն քո ոչ կարդացին , զի կերին
զյակոբ և զտեղի նորա աւերեցին :

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս , վաղվազ
եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր , զի ազ-
քատացաք յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ աստուած փրկիչ մեր , վասն
փառաց անուան քոյ :

Տէր՝ փրկեա՛ զմեզ և քաւեա՛ զմեզս մեր
վասն անուան քոյ :

Մի երբէք ասացին 'ի հեթանոսս , թի-
նուր է աստուած նոցա :

Այլ յայանի ինչ լիցի 'ի վերայ հեթանո-
սաց առաջի աչաց մերոց , առ 'ի խնդրել զվրէժ
արեան ծառայից քոց որ և հեղաւ :

Մտցէ առաջի քո հեծութիւն կապե լոց . ըստ
մեծութեան բազկի քո շահեա՛ դու զորդիս
սպանե լոց :

Հասո՛ դրացեաց մերոց եօթնպատիկ 'ի ծոց
նոցա , զնախատինս իւրեանց զոր նախատեցին
զքեզ տէր :

Մեր ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան, ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո :

Տունք. Ժ 7 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԷԹ

Ի կատարած . 'ի վերայ զառանցելոցն վկայութիւնս . Սաղմոս
աստիայ , 'ի վերայ Եթովպացւոցն :

Որ հովուեսդ իսրայէլի նայեաց , որ առաջնորդես որպէս խաչին յովսեփու :

Որ նստիս 'ի քրովբէս յայտնեաց առաջի եփրեմի , բենիամինի և մանասէի :

Չարթն զօրութիւնս քո , և եկ 'ի կեցուցանել զմեզ :

Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ , երեւեցն զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :

Տէր աստուած զօրութեանց մինչև յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Չամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց , այսին կատականաց թշնամեաց մերոց :

Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ , երեւեցն զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :

Այդի յեգիպտոսէ փոխեցեր, հաներ զհեթա-
նոսս և զնոսս անկեցեր, և առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա և ելից զեր-
կիր, ծածկեաց զլէրինս հովանի նորա, և բա-
րունակ նորա զմայրնն աստուծոյ :

Չգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով, մինչև
'ի դեաս են շառաւիղք նորա :

Բնդէր քակեցեր զցանկ նորա, և կթեն զնա
անցաւորք ճանսպարհի :

Աղականեաց զնա խող անտառի, և երէ
վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Ատուած զօրութեանց դարձ հայեաց յեր-
կնից և տես, այց արա այգւոյս այսմիկ և դար-
ման տար սմա՛ զոր անկեաց աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր
զնա 'ի քեզ, այրեցեալ 'ի հօւր և աւերեալ,
'ի աստե քումմէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջ քո 'ի վե-
րայ որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ :

Ո՛չ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն,
կեցուցես դու զմեզ, և զանուն քո տէր կար-
դասցուք :

Ատուած զօրութեանց դարձն զմեզ, երե-
ւեցն զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2

Ի կատարած . վասն հնձանաց . Սաղմոս յԱսափ . հինգերորդ շա-
բաթուց :

Յնձացէք առ աստուած՝ օգնական է մեր ,
աղաղակեցէք առ աստուած յակոբայ :

Առէք սաղմոս և սուր օրհնութիւն , սաղ-
մոս ասացէք նմա՝ ՚ի ձայն քաղցրութեան :

Փող հարէք ՚ի դլուխս ամոց , յաւուրն շա-
նաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս խորայէլի , և իրաւունք են
աստուծոյ յակոբայ :

Ակայութիւնն յովսեփու զոր եղ ընդ նը-
մա . որպէս ելանէր նա յերկրէն և գիպտացւոց ,
լեզու զոր ոչ գիտէր լուաւ :

Ի բաց արար ՚ի բեռանց զթիկունս նորա ,
և զձեռս նորա յորթ և ՚ի թի ծառայելոյ :

Ի նեղութեան կարգացեր առիս և փրկեցի
զբեզ , լուայ քեզ ՚ի գաղտնութենէ մրրկին ,
և փորձեցի զբեզ ՚ի վերայ ջուրցն հակառակու-
թեան :

Անր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ , և
խորայէլ թէ լուիցես ինձ :

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առ ժա-

մայնք . և մի՛ երկիրպագանիցես դու աստուծոյ
օտարի :

Ես եմ՝ տէր աստուած քո , որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացւոց , բայց զբերան քո և
լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում ,
և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց
սրտից իւրեանց , զի զնացին նոքա ըստ կամս
անձանց իւրեանց :

Օ՛ր թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ ,
կամ իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նորա , 'ի վերայ նեղչաց նորա ար-
կեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տեսոն ստեցին նմա , և եղիցին
ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Աերակրեաց զնոսա 'ի պարարտութենէ ցո-
րենոյ , ի 'ի վիմէ մեզը յազեցոյց նոցա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2Ա

Սաղմոս յԱսաի :

Աստուած եկաց 'ի ժողովս աստուծոց, և 'ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Մինչև յերբ դատէք անիրաւութեամբ, և ակն առնուք մեղաւորաց :

Դատ արարէք որբոյն և այրւոյ. իրաւունս արարէք տնանկին և խոնարհի :

Ապրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն, 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ո՛չ իմացան և ոչ 'ի միտ առին, 'ի խաւարի զնացին, և շարժեցան նամ հիմունք երկրի :

Ես ասացի թէ աստուածք իցէք, կամ որդիք բարձրելոյն ամենեքեան :

Դուք ահաւաղիկ որպէս զմարդիկ մեռանիք, և որպէս զմի յիշխանաց անկանիք :

Արի աստուած և դատեա՛ զերկիր, զի դու ժառանգեսցես զամենայն հեթանոսս :

Տունք Ը. Գորգայս ծք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2Բ

Օրհնութիւն. Սաղմոս յԱսաի :

Աստուած ո՛րքեզ նմանիցի. մի լռեր և մի գաղարիւր աստուած :

Օ՛րի ահա թշնամիք քո գոչեցին, և ատելիք
քո համբարձին զգլուխս իւրեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին
զգիտութիւն, խորհեցան 'ի վերայ սրբոց քոց
և ասացին :

Եկայք ամտակեսցուք զնոսա յազգաց, և մի
իշխեցի անուն իսրայելի և ևս :

Խորհեցան միտքանութեամբ 'ի միասին, և
վասն քո ուխտ արարին :

Բանակք եղովմայեցւոց և խմայելացիք, մո-
վար և հազարացիք .

Գեբաղ՝ ամօն՝ ամաղէկ, և այլազգիքն ա-
մենայն բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Նսա Եսուր եկեալ էր ընդ նոսա, սպե-
նքեան սորա զօրավիզն էին որդւոցն զովտայ :

Երա՛ զնոսա որպէս զմաղիամ, որպէս զի-
սարայ, և որպէս զԵբ՛ին 'ի ծործորսն Ախօնի :

Սատակեցան նորա յականս գովբայ, և եղնն
որպէս զազբ երկրի :

Երա՛ զիշխանս նոցա որպէս զՕրէբն, Ջէբն,
Ջէբէէ և զՍաղմանս և զամենայն իշխանս նոց :

Ոյք՝ ասացին՝ ժառանգեսցուք 'ի մեզ ըզ-
սրբութիւն աստուծոյ :

Եստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ,
և որպէս զեղէզն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր զի այրի, զանտասս, որպէս բոց զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսս մըրկու քով, և բարկութեամբ քով խռովեցուցես զնոսս :

Լից զերեսս նոցա անարզանօք, և խընդրեսցեն զանուն քո տէր :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս յաւիտենից, և տնօթալից կորիցեն :

Օանիցեն զի անուն քո տէր է, և գումբայն բարձրեալ ևս՝ ի վերայ ամենայն երկրի :

Տա՛ք Վ՛ր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2Բ

Ի կատարած . վասն հնձանայն . որդւոցն Կորիայ . Սաղմոս դաւթի

Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրութեանց, ցանկայ և փափաղի անձն իմ՝ ի գաւիթքս քո :

Սիրա իմ և մարմին իմ՝ ցնծացեն ասասուած կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եղիտ իւր տուն, և տասրակ զըոյն ուր դիցի, զձագս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց, թագաւոր իմ և աստուած իմ :

Երանի ամենեցուն որ բնակեալ են՝ ի տան

տեսան, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն
զքեզ :

Երանեալ է այր, որոյ օգնութիւն իւր 'ի
քէն է. ելա եղ 'ի մտի իւրում 'ի հովտէս
տրամբեան՝ 'ի տեղւոջ յորում ուխտեաց :

Օրհնութիւն ստասցի որ զօրէնս դնէ,
զնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն, և
աստուած երևեսցի հրեշտակաց 'ի սիօն :

Տէր աստուած զօրութեանց լուր աղօթից
իմոց, ո՛նկնդիր աստուած յակորայ :

Բնդունող ես դու մեր, տես աստուած և
նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ :

Այսն զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս
քո, քան զհազարս :

Բնորեցի ես ընդ աղբ զալ 'ի տան աս-
տուծոյ, առաւել քան բնականալ 'ի յարկս
մեղաւորաց :

Օողորմութիւն և զճմարտութիւն սիրէ
տէր աստուած մեր, զշնորհս և զփառս տացէ :

Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմութիւն իւր
յայնցայիէ, որ զնան յամբժութեան :

Տէր աստուած զօրութեանց՝ երանեալ է
այր, որ յուսայ 'ի քեզ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2Գ

Ի կատարած . որդւոցն Կորնայ . Սաղմոս Գաւթի :

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դարձուցեր զգերութիւն յակորայ :

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ , և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :

Լեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո , և դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո :

Գարձ առ մեզ՝ աստուած փրկիչ մեր , և դարձո՞ զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ :

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ՝ տէր , և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչև յազգ :

Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ , և ժողովուրդ քո ուրախ եղեցի 'ի քեզ :

Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո , և ըզփրկութիւնս քո տո՞ւր մեզ :

Լուաք զինչ խօսի տէր աստուած մեր , խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր և առ այնոսիկ , ոյք դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա , բնակիլ փառաց նի՛ յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահես-

ցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն համբու-
րեսցին :

Ղշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ , արդա-
րութիւն յերկնից երևեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր մեր
տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն առաջի նո-
րա զնասցէ , գիցէ 'ի ճանապարհի զգնացս իւր :

Տունք . ԺԶ : Գորշայս . ԽԴ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 2Ե

Սաղմոս Գաւթի . Աղօթք երեկոյի :

Խոնարհեցն տէր զունկն քո և լուր ինձ , զի
աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ տէր . և փրկեա՛
զճառայս քո աստուած , իմ , որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմեա՛ ինձ տէր՝ զի առ քեզ աղաղակեցի
զօրհանապաղ , ուրախ արա զանձն ճառայի քո ,
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Օ՛ իդու տէր քաղցր և ուղիղ ես , բազու-
մողորմ առ ամենեսեան , որք կարդան առ քեզ :

Ո՛ւնկնդ իր տէր աղօթից իմոց , և նայեա՛ 'ի
ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յառուր ներդու թեան իմոյ կարդացի առ քեզ
և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ
որ է որպէս զզործս քո :

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն և
երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արաս-
ցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և
դու միայն ես աստուած :

Եռաջնորդեա՛ ինձ՝ ի ճանապարհի քում, և
գնացից՝ ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ
եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ
բոլորով սրտիւ իմով . փառաւոր արարից զա-
նուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ՝ ողորմութիւն քո
տէր, և փրկեցեր զանձն իմ՝ ՚ի դժոխոց ներ-
քնոց :

Եստուած՝ անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ,
և ժողովք հզօրաց ինկրեցին զանձն իմ, և ոչ
համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ե՛յլ դու տէր աստուած իմ՝ զթած ես և
ողորմած, երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմա-
րիտ, նայեա՛ առ իս և ողորմիա՛ ինձ :

Տ՛ուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցն՛ զորդի
աղախնոյ քո, և արան առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու
տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զես :

Տունք. 47 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս 29

Սաղմոս օրհնութեան. որդւոցն Կորխայ :

Հիմունք նորա՝ ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ
տէր զդրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն
յարկան յակոբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահա-
ւադիկ քաղաքդ աստուծոյ :

Յիշեցի զահաբ և զբաբիլօն ոյք ճանաչեն
զես. ահա այլազգիք և Ծուր և ժողովուրդք
Հնդկաց՝ սոքա եղեն անդ :

Սիօնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ ՚ի նմա, և
ինքն հիմունս էարկ ՚ի նմա բարձրեալն :

Տէր պատմեսցէ գրովք ժողովրդեան, իշխա-
նացս այսոցիկ ոյք եղեն անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենե-
քեան, որոց բնակութիւնն ՚ի քէն է :

Տունք 48 :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՁԷ

Ի կատարած . վասն Մաղաղեթայ իմաստութիւն . զի ես պատաս-

խանի եման իմաստութեամբ խորայելի :

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցին աղօթք իմ առաջի քո տէր , խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Քի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան , և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք իջանեն 'ի դուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի , և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վերաւորս , որք ննջին 'ի դերեզմանս :

Քորս դու ոչ յիշեցեր , նորա 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն , 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո , զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ , և եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի , աչք իմ տկարացան յաղբատութենէ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Մի թէ մեռելոց առնիցեն զսքանչելիս քո, կամ բժիշկք յարուցանիցեն և խոստովան առնիցին առ քեզ:

Մի թէ պատմեցէ որ երբէք գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո՝ ի կորստեան:

Մի թէ ճանաչիցին ՚ի խաւարի ՚ի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեցին առ քեզ:

Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի մանկութենէ իմմէ. ՚ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ափշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինև որպէս ջուր. զօր ամենայն պաշարեցին զիս ՚ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զճանօթս իմ, վասն թշուառութե իմոյ:

Ս Ա Ղ Մ Ռ Ս ԶԸ

Իմաստութիւն նմանայ յեզրայեւացւոյ :

Օղորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհնեցից, ազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով :

Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի, յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո :

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց, երգուայ **Գաւթի ծառայի իմոյ :**

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո, և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ, կամ ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս աստուծոյ :

Աստուած փառաւրեալ է՝ ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և ահաւոր՝ ի վերայ այնոցիկ ոյք շուրջ են զնովալ :

Տէր աստուած զօրութեանց ո՞ նմանի քեզ . հզօր ես դու տէր՝ և ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքե :

Գու տիրես զօրութեանց ծովու, և ըզխռովութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վերաւորս զամբարտաւանս, 'ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զԹ՛շնամիս քո:

Քո են երկինք և քո է երկիր, զաշխարհս լըիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր, Թաբօր և Հերմօն յանուն քո ցնծասցին:

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն, զօրասցի աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո:

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո. ողորմութիւն և ճշմարտութիւն զնասցեն առաջի երեսաց քոց:

Երանի ժողովրդեան որ գիտեն զօրհնութիւնս քո տէր. 'ի լոյս երեսաց քոց զնասցեն, և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանսպազ, և յարդարութեան քում բարձր եղիցին:

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր, և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր:

Ի տեսունէ է օգնութիւն սրբոյն իսրայէլի թագաւորին մերոյ:

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս քո և ասացեր՝ եղից զօգնութիւն իմ 'ի վերայ հզօրին, և բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ իմմէ:

Գաի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւզով սրբով
իմով օծի զնա:

Չեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա:

Մի մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի անօ-
րէնութեան մի չարչարեսցէ զնա:

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա, և
զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մասնեցից:

Ղշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն իմ ընդ
նմա, և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նորա:

Եղից 'ի ծովու զձեռն նորա, և 'ի վերայ
գետոց զաջ նորա:

Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու,
աստուած ընդուօղ փրկութեան իմոյ:

Ես անդրանիկ արարից զնա, և բարձր քան
զամենայն թագաւորս երկրի:

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն
իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա:

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զգա-
ւակ նորա, և զաթոռ նորա որպէս զաւուրս
երկնից:

Թւէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ, և
յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին զնալ:

Թւէ զարդարութիւնս իմ անարգեսցեն, և
զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն:

Հարից դաւազանաւ զանօրէնութիւնս նոցա, և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցա:

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելցցի ՚ի նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմարտութեան իմում, և ոչ անարգեցից զուխտ իմ, և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ զայն ոչ արհամարհեցից:

Միանգամ երդուայ ՚ի սրբութիւն իմ, թէ դաւթի ես ոչ ստեցից:

Քաւակ նորա յաւիտեան կացցէ, և աթոռ նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ. և որպէս զլուսին զի հաստատեալ է յաւիտեան վկայ հաւատարիմ յերկինս:

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգեցեր, և ընդ վայր հարեր զօժեալ քո:

Դարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէքումմէ, պրղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա:

Քակեցեր զամենայն պարխապս նորա, և եղեր զամուրս նորա ՚ի դողումն:

Յափշտակեցին վնա անցաւորք ճանապարհի, և եղև նա նախատ դրացեաց իւրոց:

Բախճր արարեր զաջ նեղչաց նորա. և ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա:

Դարձուցեր զօգնութիւն ՚ի սրոյ նորա, և ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի:

Անարգեցեր զսրբութիւն նորա, և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր:

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, և հեղեր զնովաւ զամօթ:

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո իսպառ, բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո:

Իսկ արգ յիշեա՛ւ և տես, թէ ով է իմ հանգիստ. մի թէ ՚ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան:

Ո՛վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժոխոց:

Ուր են ողորմութիւնք քո տէր առաջինք, զոր երզուար դաւթի ճշմարտութեամբ քով:

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քոյ, զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Ո՞ր նախատեցին թշնամիք քո տէր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ:

Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս, յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Տունք խն:

Կանոնս Գորգայս է. Սաղմոս ԺԷ. Տունք խն:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՄՈՎՍԱՅ

Եսայեայ իհ:

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ առնել առ քեզ աստուած:

Այն զի լոյս են հրամանք քո՝ ի վերայ երկրի, ուսարձք զարդարութիւն բնակիչք երկրի:

Արկեսցի ամբարիշտն, և այլ ոչ ևս ուսցի առնել յերկրի զարդարութի ճմարտութեան:

Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ, և մի տեսցէ զփառս աստուծոյ:

Տէր բարձր ես և բազուկ քո հօր, և նոքա ոչ գիտացին:

Օանիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ անկցի անխրատ ժողովրդեան, և արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ:

Տէր աստուած մեր տուր մեզ զխաղաղութիւն քո, զի ըստ ամենայն գործոց մերոց հատուցաւ մեզ:

Տէր աստուած մեր ստացիր զմեզ, զի բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո անուանեմք զօրհանապաղ:

Իսկ արդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն այլ ոչ տեսանիցեն, և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն:

Ասան այսորիկ ածեր հարեր սատակեցեր
և ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցա :

Յաւել տէր զչար 'ի վերայ չարի նոցա, և
աճ զչար 'ի վերայ անօրինաց երկրի :

Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ . զի փոքր
մի նեղութիւն է խրատ քո 'ի վերայ մեր :

Որպէս երկունք յղոյ զի հասեալ իցէ ժա-
մանակ ծննդեան, և առ ցաւս իւր ճչիցէ :

Այնպէս եղաք սիրելոյ քում տէր, յահ և
յերկիրդ քո յղացեալ երկնեցաք՝ և ճնաք ըզ-
հոգի փրկութեան քո :

Ո՛չ ևս կործանեսցուք մեք, այլ կործանես-
ցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք՝ և կենդանացին ամե-
նեքեան, որք եղեալ են 'ի գերեզմանս :

Օարթիցեն ցնծացեն, և ուրախ եղիցին
զաղարեալք յերկրի :

Ա՛ն զի ցօղդ՝ որ ցօղի 'ի քէն, այդ բժշկութի՛ն
է նոցա . բայց երկիրն ամբարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ, զնա՛ մուտ 'ի
շտեմարանս քո . և փակեա՛ զդրունս առաջի
երեսաց քոց :

Փախիր և թազիր առ ժամանակ մի, մինչև
անցէ բարկութիւն տեառն :

Փառք հօր և որդոյ ևն՛ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Խաղաղութեանց տուող քրիստոս՝ զխաղաղութիւն և
զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա՛ յարարածս քո:

Մարդասէ՛ տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ
և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, տէր ընկա՛լ
զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Զքարոզն և զաղօթս 'ի վերջն Երանեալ կանոնին գտես 'ի
34. երեսն:

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս ԶԹ.

Աղօթք Մովսէսի առն աստուծոյ :

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև յազգ .
մինչև լերինք հաստատեալ էին , և մինչև
ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ես . մի
դարձուցաներ զմարդ 'ի տառապանս . և ասա-
ցեր զարձարութիւնս իս որդիք մարդկան :

Հազար ամ յաչս տեսուն որպէս օր երե-
կի զի էանց , որպէս պահ մի գիշերոյ . և ամբ
նոցա անարգութեամբ եղիցին :

Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին , ընդ
առաւօտս որպէս դալարի զուարճացին և ծաղ-
կեացին , ընդ երեկոյս թարշամեացին չորացին
և անկցին :

Նուաղեցաք մեք 'ի բարկութենէ քումմէ ,
և 'ի սրամտութենէ քումմէ խռովեցաք :

Նդեր զմեզս մեր առաջի քո , և զկեանս
մեր 'ի լոյս երեսաց քոց :

Ամենայն աւուրք մեր նուաղեցան , և 'ի բար-
կութենէ քումմէ խռովեցաք :

Եւամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս սարգի, և թիւ աւուրց ամաց մերոց 'ի նոսա եօթանսուն ամ:

Եպա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ. և որ ինչ աւելի է, քան զայն ցաւօք և հեծութեամբ:

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն, և խրատեցաք. եսկ արդ ո՞ գիտասցէ զզօրութիւն բարկութեան քո, և կամ յահէ քումմէ զսրտմտութիւն քո համարասցի:

Եյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո. և որ խոնարհ են սրտիւք զիմաստութիւնս քո:

Գարձ տէր՝ մինչև յերբ, մխիթարեաց 'ի ծառայս քո:

Եցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեա՛ տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ 'ի վերայ մեր:

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ 'ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ

Օրհնութիւն գովութեան Գաւթի:

Որ բնակեալն է յօղնութիւն բարձելոյն,
ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանդիցէ:

Ասացէ տեառն ընդունօղ իմ ես, ապաւէն
իմ աստուած, և ես յուսամ 'ի նա:

'Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ, որսողին, և 'ի
բանիցն խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, 'ի հովա-
նի թեոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն՝ շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտու-
թիւն նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ
'ի նետէ որ թռչի 'ի տուէ:

Յիրէ որ շքի 'ի խաւարի, 'ի գայթակղու-
թենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր:

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք և բիւրք
ընդ աջմէ քումմէ, և առ քեզ ինչ ոչ մեր-
ձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և
զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր
յոյս իմ ես:

Օրարձրեալն արարիւր քեզ ապաւէն, զի

ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մեր-
ձեցցին 'ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն
քո, պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի
երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և
առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա, հո-
վան ի եղէց 'նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարգացէ առ իս՝ և ես լուայց 'նմա, և առ
'նմա եղէց 'ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն
աւուրբք լցուցից և ցուցից 'նմա զփրկութի իմ:

Տունք ԺԳ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Ա

Սաղմոս օրհնութեան աւուր շարաթուց 'ի դաւիթ:

Բարի է խոստովան լինիլ տեառն, և սաղ-
մոս այել անուան քում բարձրեալ:

Պտամել առաւօտու զողորմութիւնս քո, և
զճճմարտութիւնս քո 'ի գիշերի:

Տանաղեաւ սաղմոսարանաւ, 'ի ձայն օրհ-
նութեան զովել:

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս քո,
և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց:

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր, և յոյժ
խոր են խորհուրդք քո:

Այր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ, և անմիտն
զայս ոչ առնու 'ի միտ:

Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ, 'ի
ճաղկիլ այնոցիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ստակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից, և
գու բարձրիալ ես յաւիտեանս տէր:

Օ, ի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա թըշ-
նամիք քո կորիցեն. ցրուեսցին ամենեքեան ոյք
գործեն զանօրէնութիւն:

Բարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղջիւր
իմ, և ծերութիւն իմ 'ի ձէթ պարարտութե:

Ետես ակն իմ 'ի թշնամիս իմ, ոյք յարու-
ցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ, 'ի նոսա
լութիցէ ունկն իմ:

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ճաղկեսցին.
որպէս զմայրսն լիբանանու բազումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի դա-
ւիթս աստուծոյ մերոյ ճաղկեսցին:

Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւն
պարարտութեան, գիրգք և փափուկք եղիցին

'ի պատմել, ուղիղ է տէր աստուած մեր՝ և
ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն:

Տունք ԺԴ. Գորդայս ԽԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Բ

Յաւուրն առաջին շարաթու, յոր հաստատեցաւ երկիր. օրհ-
նութիւն գովութեան Գաւթի:

Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ,
զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի.
պատրաստ է աթոռ քո՝ 'ի սկզբանէ յաւիտեանս
դու ես:

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք
զձայնս իւրեանց, և յարիցեն գետք 'ի գնացս
իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բաղմաց, սքանչելի եղեն ըզ-
բօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու տէր՝ ի բարձունս, վկայու-
թեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք:

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր՝ ընդ
երկայն աւուրս:

Տունք Կ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Գ

Սաղմոս Դաւթի. չորեքշաբաթու.

Եստուած վրէժխնդիր, տէր աստուած վրէժ-
խնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր՝ որ դատես զերկիր, հատո՛ ըզ-
հատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք տէր, մինչև յերբ
մեղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն, խօ-
սեսցին ամենքեան՝ ոյք զործեն զանօրէնութի՛ն :

Օ՛ ժողովուրդս քո տէր խոնարհ արարին,
և զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

Օ՛ այրին և զպանդուխտն սպանին, զորբան
կոտորեցին, և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր,
և ոչ ՚ի միտ առնու աստուած յակոբայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց և անմիտք,
մինչև յերբ ոչ առնուք ՚ի միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ոչ
լուիցէ, կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս՝ որպէս թէ ոչ յանդիմա-
նեցէ. ո՞ ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն. տէր
ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան, զի են ընդունայնք :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր, և
յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :

Յաճուցանեա դու նմա զաւուրս չարութեան,
մինչև փորեցի խորխորատ մեղաւորի:

Ո՛չ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր, և զժա-
ռանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես:

Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարութիւն,
ընկալցին զնա ամենեքեան ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Ո՛վ յարիցէ ընդ իս 'ի վերայ չարաց, կամ
ո՛վ հաւասարեցի ինձ 'ի վերայ այնոցիկ՝ ոյք
գործեն զանօրէնութիւն:

Թե՛ ոչ տեսնն օգնեալ էր ինձ, փոքր մի
ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս:

Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ,
ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ:

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ, մսիթա-
րութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ:

Մի հաւասարեցի քեզ աթոռ անօրէնու-
թեան, ո՛ պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրա-
մանի:

Որսացին զանձն արդարոյ, և զարիւն ան-
բիժ պարտաւոր առնէին:

Եղև տէր ապաւէն իմ, աստուած օգնական
յուսոյ իմոյ:

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնութեան
նոցա, և ըստ չարութեան նոցա կործանեցէ
զնոսա տէր աստուած մեր:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Դ

Օրհնութիւն գովութեան Դաւթի:

Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր, աղաղակեսցուք
առ աստուած փրկիչ մեր:

Անխեսցուք առաջի նորա խոստովանութիւնք,
և սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա:

Եստուած մեծ է, տէր թագաւոր մեծ 'ի
վերայ ամենայն երկրի:

Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկ-
րի, և բարձրութիւնք լերանց նորա են:

'Նորա է ծով' և նա արար զնա, և զցա-
մաք ձեռք նորա ստեղծին:

Եկայք երկիրպագցուք նմա, անկցուք և լաց-
ցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ:

'Նա ինքն է տէր աստուած մեր. մեք ժո-
ղովուրդք ձեռին նորա, և խաշն արօտի նորա:

Եստոր եթէ ձայնի նորա լսիցէք, մի խըս-
տացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս 'ի դառնութիւն:

Յաւուրն փորձութեան յանապատին՝ ուր
փորձեցին զիս հարբն ձեր, քննեցին զիս և տե-
սին զգործս իմ՝ զբառասունս ամ:

Չանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և ասա-
ցի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք. և նորա ոչ
ծանեան զմանապարհս իմ:

Որպէս երգուայ 'ի բարկութեան իմում,
Թէ մտցեն 'ի հանգիստ իմ:

Տունք ժն. Գորշայս 1Է:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Ե

Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի տաճարն շինեցաւ:

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր, օրհ-
նեցէք զտէր ամենայն երկիր:

Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նորա,
աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկութիւն նորա:

Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս նորա, յա-
մենայն ժողովուրդք զսքանչելիս նորա:

Սեճ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, ահար-
կու է նա 'ի վերայ ամենայն կող:

Ամենայն կուռք հեթանոսաց դեք են, այլ
տէր զերկինս արար:

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է ա-
ռաջի նորա, սրբութիւն և մեծվայելչութիւն
'ի սրբութեան նորա:

Մատուցէք տեառն տոհմք ազանց, մատուցէք
տեառն զփառս և զպատիւ, մատուցէք տեառն
զփառս անուան նորա:

Առէք պատարագս և մտէք 'ի սրահս նո-
րա, երկիրպագէք տեառն 'ի գաւիթս սրբու-

Թեան նորա. և խռովեացի յերեսաց նորա ամենայն երկիր:

Ասացէք 'ի հեթանոսս թէ տէր Թագաւորեաց, հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեացի, և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ:

Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծացէ երկիր. զուարճացի ծով լրիւ իւրով. ցնծացեն դաշտըք և ամենայն որ է 'ի նոսա:

Յայնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք անտառի յերեսաց տեառն՝ զի գայ, և գայ նա 'ի դատել զերկիր:

Ղատէ զտիեզերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով:

Տունք ԺԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Զ

Սաղմոս Դաւթի. 'ի ժամանակի զի երկիրն հաստատեցաւ:

Տէր Թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր, ուրախ եղիցին կղզիք բազումք:

Ամպ և մէգ շուրջ են զնովաւ, յիրաւունս և յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ նորա:

Շուր առաջի նորա գնացէ, և այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա:

Լքրեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց, ետես և սասանեցաւ երկիր:

Երկինք որպէս մօմ հալեացին յերեսաց տեառն, յերեսաց տեառն ամենայն երկիր:

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա. և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա:

Եմաչեսցեն ամենեքեան ոյք երկիրպագանեն կոոց, և ոյք պարծին 'ի դրօշեալս իւրեանց:

Երկիրպագցեն նմա ամենայն հրեշտակք նորա, զի լուաւ և ուրախ եղև սիօն, և ցնծացցեն դասերք յուղայ վանն իրաւանց քոց տէր:

Օ, ի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն երկրի, յոյժ բարձրացար 'ի վերայ նմ կոոց:

Ոյք սիրէք զտէր՝ ատեցէք զչարութիւն. պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց, 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա:

Եյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից եղև ուրախութիւն:

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տէր, և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա:

Տունք ԺԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Է

Սաղմոս Դաւթի օրհնութեան:

Օրհնեսցէք զտէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար:

Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ իւր:

Աջոյց տէր զփրկութիւն իւր, առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով դյակոբ, ճշմարտութեամբ իւրով զտունն խարայէլի. և տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ:

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր, օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք:

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ օրհնութեամբ. օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութեան կուածոյ փողոյ. օրհնութեամբ, ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ. աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեառն:

Խոռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա. և զետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ:

Ի երինք ցնծասցեն առաջի տեառն, զի զայ զի հասեալ է տէր 'ի դատել զերկիր:

Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ, և ըզժողովուրդս իւր ուղղութեամբ:

Յունք Ժ. Գորգայս 17:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Դ Ա

Սաղմոս Գութի:

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք,

որ նստիս 'ի քրովբէս, սասանեցաւ երկիր:

Տէր 'ի սիօն մեծ է, և բարձր է 'ի վերայ ամենայն ժողովրդոց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի ահաւոր և սուրբ է, և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ:

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս և զարդարութիւն յակորայ դու արարեր:

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա՝ զի սբ է:

Մովսէս և ահարօն երիցունք նորա. սամուէլ ընդ այնոսիկ՝ ոյք կարգան զանուն նորա:

Աարդային առ տէր և նա լէր նոցա, և 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա:

Պահէին զվկայութիւն նորա, և զհրամանս զոր ետ նոցա:

Տէր աստուած մեր դու լէիր նոցա, աստուած՝ դու քաւիչ լինէիր նոցա, և վրէժ-խնդիր 'ի վերայ ամենայն գործոց նոցա:

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր, երկիր պագէք 'ի լեառն սուրբ նորա՝ զի սուրբ է տէր աստուած մեր:

Յ Ա Ղ Մ Ո Ս Ղ Թ

Սաղմոս խոստովանութեան Դաւթի:

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զի նա է տէր աստուած մեր:

Նա՛ արար զմեզ և ոչ մէք էաք, մէք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութիւն և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմութի նորա. ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութի նորա:

Տուեք է:

Յ Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ

Սաղմոս Դաւթի:

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից ըզքեզ տէր. սաղմոս ասացից և 'ի միտ առից:

Ղանապարհ ամբիծ մինչև եկեսցէ առ իս. զի գնայի ես յամբծութեան սրտի իմոյ 'ի մէջ տան իմոյ:

Ո՛չ եդի առաջի աչաց իմոց զիրա անիրա-
ւութեան. ոյք առնէին զանօրէնութիւն, ատեցի:

Ո՛չ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրտիւ.
խոտորեալ յինէն անզգամին, և ես ինչ ոչ
փոյթ առնէի:

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ, զնա բացէ
'ի բաց հալածէի:

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և աղահ սրտիւ,
ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի:

Մէք իմ՝ ի հաւատացեալս երկրի, զինսոցին
նոքա ընդ իս:

Որ զնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ, նա պաշ-
տէր զիս:

Ո՛չ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր
զամբարտաւանութիւն. որ խօսէր զանիրաւու-
թիւն, չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոց:

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մեղա-
ւորս երկրի. զի սատակեցից՝ ի քաղաքի տեառն
զամենսեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Տունք Ժ. Գորղայս ԽԷ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ա

Աղօթք ուրկի, իբրև ձանձրացի՝ առաջի տեառն սփռեցէ
զինդբուածս իւր:

Տէր լուր աղօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ-

քեզ եկեսցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինն:

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցն՝ առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարգամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ:

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խալւ չորացան:

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ՝ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ:

Ացեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալսան անապատի:

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, տքնեցայ և եղէ ես որպէս ճ՛նճղուկ միայն՝ ի տանիս:

Նախատեցին զես թշնամիք իմ զօրհանապաղ, և զովիչք իմ ինև երդնուին:

Օ մոխիր որպէս զհաց կերի, և զլմպելին իմ արտասուօք խառնեցի:

Յերեսաց բարկութեան սրամտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զես:

Եւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ:

Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ քոյ ազգէ մինչև յազգ:

Դու յարուցեալ գթասցիս՝ ի վերայ սիօ-

նի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նորա,
և 'ի հողս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ. և
ամենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց :

Շինէ տէր զսիօն, և երևեսցի փառօք իւ-
րովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և ոչ
արհամարհեաց զինդրուածս նոցա :

Գրեսցի այս յազգ յայլ, ժողովուրդ զոր
ստացեալ է օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ
իւրմէ. տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

Եւսել զհեծութիւն կապելոց, և արձակել
զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն, և զօրհ-
նութիւնս նորա յերբւսաղէմ :

Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին, և թագա-
ւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի զօ-
րութեան իւրոյ. զնուազութիւն աւուրց իմոց
աստ ինչձ, և մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց
իմոց. զի ազգէ յազգ են ամք քո :

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաստա-
տեցեր, և զործք ձեռաց քոց երկինք են :

Մտքա անցաննն, և դու կաս և մնաս յաւ-
ւիտեան :

Ամենքեան որպէս զձորձս մաշկեսցին . և որ-
պէս զվերարկուս փոխեսցես զնոսա և փոխեսցին :

Բայց դու նոյն ինքն ես և ամբ քո ոչ ան-
ցաննն . որդիք ծառայից քոց բնակեսցին 'ի նմա,
և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեսցի :

Տունք ինչ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Բ

Սաղմս Գաւթի :

Օրհնեա՛ անձն իմ զտէր, և ամենայն ուս-
կերք իմ զանուն սուրբ նորա :

Օրհնեա՛ անձն իմ զտէր, և մի մնռանար
զամենայն սուրբս նորա :

Ո քաւէ զմեզս քո, բժշկէ զամենայն հի-
ւանդութիւնս քո :

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պա-
կէ զքեզ ողորմութեամբ և զթութեամբ :

Ո ընու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո,
նորոգեսցի որպէս արձւոյ մանկութիւն քո :

Առնէ ողորմութիւնս տէր, և իրաւունս ա-
մենայն զրկելոց :

Եցոյց տէր զճանսպարհս իւր մոպսէսի, և
որդւոցն իսրայելի զկամս իւր :

Պէթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ :

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ յաւիտեան պահէ ռիս :

Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ :

Ե՛յլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արևելք յարևմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէջ զանօրէնութիւն մեր :

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս իւր :

Քի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են ավուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի :

Շնչէ 'ի նմա հողմ և ոչ է, և ոչ ևս երևի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեսան մնայ յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և արդարութիւն նորա յորդւոց մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա, հզօրք զօրութեամբ ոյք առնէք զբան նորա, 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նորա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա՛ անձն իմ զտէր:

Տունք ին. Գորշոյս. ԽԸ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԳ

Սաղմոս Գաւթի. 'ի վերայ աշխարհագործ արարածոց:

Օրհնեա՛ անձն իմ զտէր, տէր աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ:

Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութիւն զգեցար, արկեալ զլոյս որպէս զօթոց, ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան, և արկեր 'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա:

Ո զնէ՛ յամպս զգնացս իւր, և շրջի նա 'ի վերայ թևոց հողմոց:

Ո արար զհրեշտակս իւր հողիս, և զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ:

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստատութեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի յաւիտեան:

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա, 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք:

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն:

Ելանեն լեռնանան և իջանեն դաշտանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա:

Սահման եդեր և ոչ անցանեն, և ոչ ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր:

Մռաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս, 'ի միջոյ լերանց գնացեն ջուրք:

Երբուցանել զամենայն դազանս վայրի, յագեսցին ցիւք 'ի ծարաւս իւրեանց:

Ենդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն, և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց:

Երբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց իւրոց, 'ի պտղոյ դործոց իւրոց լցցի երկիր:

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զգալարի 'ի ծառայութիւն մարդկան:

Հաներ զհաց յերկրէ, գինի ուրախ առնէ՝ իւղ զուարթ, և հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ:

Յագեսցին ծառքն անտառի, և մայրքն լիբանանու զորս դու տնկեցեր:

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն, և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :

Երբինք բարձունք են եղջերուաց, և վէմք ապաւէնք նապաստակաց :

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի, արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Արարեր զխաւար և եղև զիշեր. 'ի նմա գնան ամենայն գազանք անտառի :

Աորինք առիւծուց մանչն և յափշտակեն, և խնդրեն յաստուծոյ զկերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արեու ժողովին, և 'ի մօրիս իւրեանց զադարին :

Ալանէ մարդ 'ի գործս իւր, և 'ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր, զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր, և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Այս ծով մեծ՝ և անդորր. 'ի սմա են սողունք՝ որոց ոչ գոյ թիւ, զազանք մեծամեծք և մանունք. 'ի սմա և նաւք գնան. վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ :

Ամենքեան քեզ սպասեն, և դու տաս ըզկերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս զձեռն քո և կերակրես զամենեսեան կամօք քովք :

Գարձուցանես զերեսս քո՝ ի նոցանէ և խռովին, հանես զոգի ՚ի նոցանէ, պակասին և ՚ի հող դառնան:

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի:

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան, և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Ո հայի յերկիր և տայ դողալ սմա, մերձեացի ՚ի լերինս և ծխեսցին:

Օրհնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից աստուծոյ իմոյ մինչև եմ ես:

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ, և ես ուրախ եղէց ՚ի տէր:

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, և ամբարիշտք մի՛ ևս գտցին ՚ի նմա. օրհնեա՛ անձն իմ՝ զտէր:

Ցունք 17:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԴ

Աւելուիա:

Խրատովան եղերուք տեառն՝ և կարգացէք զանուն նորա, և պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործքս նորա:

Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա. պատ-

մեցէք զամենայն սքանչելիս նորա, և գովեցար
նուք յանուն սուրբ նորա :

Ուրախ եղեցին սիրաք այնոցիկ ոյք խընդ-
րեն զտէր, խնդրեցէք զտէր և հզօրք եղերուք ,
և խնդրեցէք զերեսս նորա յամենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս արար, զա-
րուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա :

Օ աւակք արբահամեան ծառայք նորա, որ-
դիք յակորայ ընտրեալք նորա :

Մա ինքն է տէր աստուած մեր, յամենայն
երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, և զբանն
զոր պատուիրեաց մինչ 'ի հազար ամ :

Օ ուխտն զոր եդ ընդ արբահամու, և զեր-
դումն իւր ընդ սահակայ :

Հաստատեաց առ յակոր զհրաման իւր, և
առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւիտենից :

Եսէ՛ ձեզ տաց զերկիրն քանանու, զվիճակ
ժառանգութեան ձերոյ :

Օ ի էին նոքա թուով սակաւք, նուազք
և պանդուխտք 'ի նմա :

Ենցին նոքա ազգէ յազգ, 'ի թագաւորու-
թենէ 'ի ժողովուրդ յայլ :

Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա, և
կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :

Մի՛ մերձենայք ասէ յօժեալս իմ, և ՚ի մարգարէս իմ մի՛ մեղանչէք :

Առչեաց սով յերկիր նոցա, և զամենայն զօրութիւն հացի երեկ :

Առաքեաց առաջի նոցա այր, ՚ի ծառայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին ՚ի կապանս զոտս նորա, և էանց ընդ երկաթ անձն նորա :

Մինչև եկեսցէ բան նորա, և բան տեսուն փորձեաց զնա :

Առաքեաց թագաւորն և ելոյժ զնա, իշխան ժողովրդեան եթող զնա :

Աացոյց զնա տէր տան իւրոյ, իշխան ՚ի վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :

Խրատել զիշխանա, նոցա որպէս զինքն, և զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Ամուտ իսրայէլ յեղիպտոս, և յակոբ պանդխտեցաւ յերկիր քամայ :

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ, և զօրացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :

Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողովուրդ իւր, և ՚ի նենգել զճառայս իւր :

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր, և զահարօն ընտրեալ իւր :

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և զարուեստըս իւր յերկիր քամայ:

Եռաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնոսա, զի դառնացուցին զբան նորա:

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և սպան զամենայն ձկունս նոցա:

Եռաց յերկիր նոցա գորտ, և ՚ի շտեմարանս թագաւորաց նոցա:

Եսաց և եկն շնաձանձ, և մեթիս ընդ ամենայն սահմանս նոցա:

Դարձոյց զանձրեւս նոցա ՚ի կարկուտ, և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ:

Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա, և փրշրեաց զամենայն ծռռս սահմանաց նոցա:

Եսաց և եկն մարախ, և խառնիճ՝ զի ոչ գոյր նոցա թիւ:

Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա, և սպառեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցա:

Եհար զամենայն անդրանիկս եղիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա:

Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով, և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ:

Ուրախ եղև եղիպտոս ընդ ելանել նոցա, զի անկաւ ահ տեսուն ՚ի վերայ նոցա:

Սփռեաց ամից հովանի սունել նոցա ՚ի տուէ,

և հրով լոյս տայր նոցա 'ի գիշերի:

Խնդրեցին և եկն լորամարզի, և հացիւ երկնից լցոյց զնոսա:

Եհար զվէմն և բղխեցին ջուրք, և գնացին գետք ընդ անջուրիս:

Յիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ արբահամու ծառայի իւրոյ:

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ, և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ:

Եա նոցա զգաւառս հեթանոսաց, 'ի վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա:

Օ, ի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա, և զօրէնս նորա խնդրեցեն:

Տունք. խի: Գորդայս. հը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ե

Եւէլուիս:

Խոստովան եղերուք տեսուն զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա:

Ո՛ խօսեսցի զզօրութիւնս տեսուն, լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա:

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս, և առնեն զարդարութիւնս յամենայն ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ, և այց արա մեզ 'ի փրկութեան քում:

Տեսցո՛ւք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քոյ, և գովեսցուք մեք 'ի ժառանգութեան քում:

Մեղաք մեք ընդ հարան մեր, անօրինեցաք և յանցեաք:

Հարքն մեր յեզիպտոս ոչ իմացան զպանջելես քո, և ոչ յիշեցին զբազում ողորմութիւնս քո:

Նարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց ընդ ծով կարմիր. փրկեաց զնոսս վասն անուան իւրոյ՝ զի ծանիցեն զղօրութիւնս նորա:

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր և ցամաքեցաւ, առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որպէս ընդ անապատս:

Աեցոյց զնոսս 'ի ձեռաց ատելեաց նոցա, և փրկեաց զնոսս 'ի ձեռաց թշնամեաց նոցա:

Օսածկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և մի 'ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ:

Հաւատացին բանի նորա, և օրհնեցին զօրհնութիւնս նորա:

Աղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա, և ոչ անսացին խորհրդոց նորա:

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի, և փորձեցին զաստուած յանջրդի:

Ետ նոցա զխնդրուածս նոցա, առաքեաց զլե-
ուծիւն յանձինս նոցա:

Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի, և զա-
հարօն սուրբ տեառն:

Բացաւ երկիր և եկուլ զղազան, և ծած-
կեաց զբանակն զաբիրօնի:

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա, և բոց
մաշեաց զմեղաւորս:

Արարին զորթն 'ի քորեբ և երկիրպագին
պատկերի, և փոխեցին զվառս իւրեանց 'ի
նմանութիւն որթու խոտակերի:

Մոռացան զաստուած կենարարն իւրեանց,
որ արար զմեծամեծս յեգիպտոս, և զսքանչելիս
իւր յերկիր քամայ, և զահ իւր 'ի վերայ
կարմիր ծովուն:

Ասաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալն կայր առաջի նոցա:

Գարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկութիւն
նորա, զի մի սատակեցին նոքա:

Ահարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ հա-
ւատացին բանի նորա:

Տրանջեցին 'ի բանակս իւրեանց, և ոչ
լուան ձայնի տեառն:

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա, հար-
կանել զնոսա յանապատի:

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսս.
ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ զաւառս :

Պղծեցան նոքա 'ի բէլլիեգովը, զի կերին
զզոհեալ և զմեռելոսի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց, և
յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Եպա եկաց 'ի մէջ փենէհէս, քաւեաց և
արգելաւ մահ. համարեցաւ նմա յարգարու-
թիւն ազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուրցն հակա-
ռակութեան. չարչարեցաւ մովսէս վասն նոցա,
զի դառնացուցին զհոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք, և ոչ սա-
տակեցին զազգն զոր ասաց նոցա տէր :

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս և ուսան զգործս
նոցա. ծառայեցին կռոց նոցա, և եղև նոցա
'ի գայթակղութիւն :

Օռհեցին զուստերս և զգստերս իւրեանց
զիւաց, և հեղին զարիւն ամբիծ :

Երիւն ուստերաց և դստերաց իւրեանց, զոր
զոհեցին կռոցն քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարևնէ նոցա և պղղ-
ծեցաւ 'ի գործոց նոցա, զի պոռնկեցան 'ի գնացս
իւրեանց :

Նարկացաւ սրտմտութեամբ տէր 'ի վերայ ժողովրդեան իւրոյ, և զարշեցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ:

Մասնեաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանոսաց, տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա, և խոնարհ եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա:

Նազում անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց:

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա, 'ի լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր և զզջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում. և ետ զնոսա 'ի զթութիւնս առաջի ամենայն գերչաց նոցա:

Փրկեա՛ զմեզ տէր աստուած մեր, և ժողովեա՛ զմեզ 'ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի, յաւիտեանս, յաւիտենից:

Եւ մասացէ ամենայն ժողովուրդն, եղիցի եղիցի:

Տունք. խի:

Կանոնս Գորղայս. Է: Սաղմոս. ԺԷ. Տունս յժի:

ԱՂՕԹՔ ԵԶԷԿԻԱՅԻ ԱՐՔԱՅԻ ՀՐԷԱՍՏԱՆԻ . Ի
ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՅՈՐՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴԱՑԱԻ ԵՒ ՅԱՐԵԱԻ
Ի ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԷ ԻԻՄԷ :

Եսայիայ ԼԷ :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց ի-
մոց, թէ զնացի ես 'ի գրունս դժոխոց :

Թողի զամենայն յետին իմ, և ասացի թէ
այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն տեառն յեր-
կրին կենդանեաց, և ոչ ևս տեսից զմարդ
բնակչօք իւրովք հանդերձ :

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ, այսուհե-
տև թողի լքի զամենայն զկեանս իմ :

Եւ զնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, որ-
պէս զայն որ քակէ զտաղաւար, և եղէ ես
որպէս զոստայն սատարաց մերձ 'ի հատանել :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօտէ
որպէս 'ի ձեռս առիւծու, այնպէս խորտակեաց
մանրեաց զոսկերս իմ՝ զի յառաւօտէ մինչ
'ի գիշեր մատնեցայ :

Որպէս ծիծառն այնպէս ճչեցի, որպէս զա-
ղաւնի այնպէս մնչեցի, զի նուաղեցան աչք իմ
'ի տեսանելոյ :

Հայեցայ 'ի բարձունս առ տէր աստուած
իմ, որ փրկեաց զիս և փարատեցոյց յինէն
զցաւս անձին իմոյ :

Տէր՝ վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ, զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր զհոգի իմ, մխիթարեցայ և կեցի:

Ահա՛ ի խաղաղութիւն զաճաւ դառնութիւն իմ, փրկեցեր զանձն իմ զի մի կորեայց, և ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեզս իմ:

Օ, ի ոչ թէ որք՝ ի դժօխս են՝ խոստովան առնին առ քեզ, և ոչ մեռեալք օրհնեցեն զքեզ, և ոչ յուսացին՝ ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան՝ ոյք իջանեն՝ ի դժօխս:

Այլ կենդանիքս օրհնեցուք զքեզ տէր, որպէս և ես այսուհետև մանկունս ծնայց՝ որք պատմեցեն զարդարութիւնս քո՝ տէր փրկութե՛ իմոյ:

Այս ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր, զամենայն աւուրս կենաց իմոց յանդիման տաճարիդ աստուծոյ:

Փառք հօր և որդւոյ ևն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Այս կենդանութեան, յոյս և ապաւէն փրկութեան տէր յիսուս փրկիչ. փրկեա՛ և փարատեցո՛ զցաւս անձին իմոյ: Մարդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պաճուականի, տէր ընկա՛լ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Զքարոզն և զաղօթս, ՝ ի վերջն Երկինք պատմեն կանոնին գտցես ՝ ի 70. երեսն:

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Դ Օ

ԱԷԼՈՒԻԱ :

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է,
զի յաւիտեանն է ողորմութիւն նորա :

Ասացեն փրկեալք տեառն, զորս փրկեաց
'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Յամենայն դաւառաց ժողովեաց զնոսա, յա-
րևելից և յարևմտից 'ի հիւսիսոյ և 'ի ծովէ :

Սոլորեցան նոքա յանապատի յանջրդի ճա-
նապարհի, և քաղաք բնակութեան ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք նո-
ցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւր-
եանց, և 'ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :

Առաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ ուղիղ,
զի երթիցեն 'ի քաղաք բնակութե իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց
նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Օ, 'ի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս, և զան-
ձինս կարօտեալս լի արար բարութիւն :

Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու,
կապեալ էին յաղքատութեան որպէս յերկաթս :

Օ՛րի դառնացուցին զբանն աստուծոյ, և զխորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա, տկարացան և ոչ դք էր որ օգնէր նոցա :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :

Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուերաց մահու, և խղեաց զկապանս նոցա :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Օ՛րի փշրեաց զգրունս պղնձիս, և զնիզս երկաթիս խորտակեաց :

Օգնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէնութեան իւրեանց, զի վասն մեղաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք նոցա, մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա :

Առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա, և փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Ստուացեն նմա պատարագ օրհնութեան, և պատմեցեն զղործս նորա ցնծութեամբ :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք, և առնէին զգործս 'ի ջուրս բազումս :

Նորբա տեսին զգործս տեսառն, և զսքան չե լիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Եսաց և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յանդունդս, և անձինք նոցա յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս արբեալք, և ամենայն իմաստութիւն նոցա ընկլաւ :

Եզաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Գարձոյց զմրրիկն յօդս՝ և դադարեցան ալիք նորա. ուրախ եղէն զի դադարեցան, և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւահանդիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեսառն ողորմութեանց նորա, և սքան չե լեաց նորա որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովըրդոց, և յաթոռս ծերոց օրհնեսցեն զնա :

Օ՛ի դարձոյց զգեան 'ի ցամաք, և զգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Երար զերկիրն պողաբեր յաղտաղտուկս, վասն չարութեան բնակչաց նոցա :

Արար զանապատն՝ ի ճահիճս ջուրց, և զերկիրն ծարաւուտ ՚ի գնացս ջուրց:

Բնակեցոյց ՚ի նմա քաղցեալս, և շինեցին քաղաք բնակութեան իւրեանց:

Արեցին արտս և տնկեցին այգիս, և արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց:

Օրհնեաց զնոսա և բաղմացան յոյժ, և աւասունք նոցա ոչ նուաղեցան:

Նուաղեցան նոքա և չարչարեցան, ՚ի նեղութենէ չարեաց և ՚ի վշտաց:

Եկն անարգութիւն ՚ի վերայ իշխանացնոցա, մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ոչ ՚ի ճանապարհի:

Օգնեաց տնանկին յաղքատութեան, և առաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի նոցա:

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին, և ամենայն անօրէն խցցէ զբերան իւր:

Ո՛վ է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս, և ՚ի միտ առցէ զողորմութիւնս տեառն:

Տուէք խն:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԷ

Օրհնութիւն. Սաղմոսաց Դաւթի:

Պատրաստ է սիրա իմ աստուած, պատ-

բաստ է սխտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ
փառօք իմովք :

Օ, արթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնու թեամբ, և ես զարթեայց առ աւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս ատէր,
և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո,
մինչև յամպս է ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ աջով
քով և լուր մեզ :

Աստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ,
բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւքէմ և զհովիտսն
յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղայադ և իմ է մանասէ, եփրեմ
հօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ, մովաբ աւազան յու-
սոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ այ-
լազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՛ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՛
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեղովմէ :

Եթէ ոչ դու աստուած որ մերժեցեր ըզ-
մեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան, զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ:

Աստուծով արասցի՛ք զօրութիւն, և նա յամօթ արասցէ՛ զթշնամիս մեր:

Տունք. 47:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԸ

Ի կատարած. Սաղմոս Գաւթի:

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի՛ լռեր, զի բերան մեղաւորի բերան նենգաւորի բացաւ 'ի վերայ իմ:

Խօսեցան զինէն լեղուաւ նենգաւորաւ, և բանիւ ատելութեան պաշարեցին զիս:

Մարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց, փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ, ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ:

Աացո՛ 'ի վերայ նորա մեղաւոր, սատանայ կացցէ ընդ աջմէ՛ նորա:

Ի՛ դատաստանէ իւրմէ ելլէ՛ դատապարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեղս դարձցին:

Նշեցին աւուրք նորա նուազ, և զայցելութիւն նորա՝ զայն այլ տարցէ:

Եղեցին որդիք նորա որբ և կին նորա այ-
րի. սահեցին փոփոխեցին, որդիք նորա մու-
րօղք եղեցին, և ելցեն 'ի բնակու թենէ իւրեանց:

Քննեացէ փոխատու զամենայն ինչս նորա,
և յափշտակեցեն օտարք զվաստակս նորա:

Մ'ի գտցի օգնական նմա, և մի ոք ողոր-
մեացի 'ի վերայ որբոց նորա:

Եղեցին որդիք նորա 'ի սատակումն, և յազ-
գէ ջնջեցի անուն նորա:

Յիշեցին մեղք հօր նորա առաջի տեսուն.
և մեղք մօր նորա մի ջնջեցին, և եղեցին
առաջի տեսուն յամենայն ժամ:

Սատակեցի յերկրէ յիշատակ նորա. փո-
խանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմութիւն:

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ, սպա-
նանել զայն որ խոնարհ է սրտիւ:

Սիրեաց զանէծս և ելցէ նմա. ոչ կամե-
ցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղեցի 'ի նմանէ:

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ, մտցէ
որպէս ջուր 'ի փոր նորա, և որպէս ձէթ ընդ
ոսկերս նորա:

Եղեցի նմա որպէս հանդերձ զի ազանի, որ-
պէս գօտի որ ածի հանապազ ընդ մէջ:

Եյս գործ է այնոցիկ՝ ոյք չարախօս կային
զինէն առ տէր, և ոյք խօսէին չար զանձնէ իմմէ:

Այլ դու տէր տէր՝ արա՛ ընդ իս ըստ անուան քում, զի քաղցր է ողորմութիւն քո, և փրկեա՛ զիս զի աղքատ և անանկ եմ ես:

Միրա իմ խռովեցաւ՝ ի փորի իմում, և ես որպէս ստուեր՝ ի խուսափիլ իմում պակասեցայ և թօթափեցայ որպէս մարախ:

Օտունկը իմ տկարացան՝ ի պահոց, և մարմին իմ այլազունեցաւ յիւղոյ:

Եղէ ես նախատ նոցա, տեսին զիս և շարժեցին զզլուխս իւրեանց:

Օգնեա՛ ինձ տէր աստուած իմ, և փրկեա՛ զիս ըստ ողորմութեան քում:

Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և դու տէր արարեր զայս:

Նոքա անիծանիցեն և դու օրհնեսցես. ոյր յարուցեալ են՝ ի վերայ իմ զամօթ կրեսցեն, այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի ՝ ի քեզ:

Օգեցցին զամօթ ոյր չարախօս կային զանձնէ իմմէ, և արկցեն որպէս կրկնոց զամօթ իւրեանց զիւրեամբք:

Այլ ես խոստովան եղէց առ տէր յոյժ բերանով իմով, և ՝ ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ:

Օ ի եկացնա ընդ աջմէ անանկին, ՝ ի փրկիլ զիս յայնցանէ՛ ոյր հալածեն զանձն իմ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Թ

Ի կատարած. Սաղմոս Գաւթի:

Ասաց տէր ցտէր իմ՝ նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոսից քոց:

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ տէր՝ ի սիօնէ, և տիրեսցես դու՝ ի մէջ թշնամեաց քոց:

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան. ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնոց զքեզ:

Երդուաւ տէր և ոչ ևս զղջասցի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի, և տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս. դատէ զհեթանոսս և բազում առնէ զհարուածս, և խորտակեսցէ զգլուխս բազմաց յերկրի:

Օ ուղիս ի ճանապարհի արբուսցէ. վասն այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս:

Տունք զ. Գորղայս ԻԸ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺ

Նէշուհա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրբ-
տիւ իմով, 'ի խորհուրդս ուղղոց, 'ի ժողովուրդս
մեծ են գործք տեառն, և քննեալ են յամենայնի
կամք նորա :

Խոստովանութիւն և վայելչութի՛ն են գործք
նորա. արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց. ողորմած գթած է տէր, կերակուր տայ
երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, զգորու-
թիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողովուր-
դեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանոսաց, և
գործք ձեռաց նորա արդարութիւն և իրաւ-
ունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուիրանք
նորա, հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից,
արարեալ են ճշմարտութեամբ և ուղղութիւն :

Փրկիւթիւն առաքեաց տէր ժողովուրդեան
իւրում. պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր,
սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Ակիզըն զգօնութեան երկիւղ տեառն, իմաստութի բարի ամենեցուն ոյք աննն զնա, և օրհնութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Է՛ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԱ

Աւելուեա. 'ի վերայ ապաշխարութեան, Անգեայ և Զաքարիայ :

Լըրանեալ է այր որ երկն չի 'ի տեառնէ, զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :

Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա, և ազգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նորա, արդարութի նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Օագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց, ողորմած զթած և արդար է տէր :

Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ, յօրինէ զբան իւր 'ի դատաստանի, զի յաւիտեան նա մի սասանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն, 'ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ նձ :

Հաստատեալ է սիրտ նորա և նա մի երկիցէ, մինչև տեսցէ զթշնամիս իւր :

Սփռեաց և ետ աղքատաց, արդարութիւն

նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից, և եղջիւր
նոցա բարձր եղիցի փառօք :

Մեղաւորն տեսցէ և բարկասցի, զատամունս
իւր կրճատեսցէ, և հալեսցի, և ցանկութիւն մե-
ղաւորաց կորիցէ :

Տունք Ժ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Թ Բ

Ալէլուիա :

Օրհնեցէք մանկունք զտէր, և օրհնեցէք
զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան :

Յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու, օրհ-
նեալ է անուն տեառն :

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց տէր,
և յիրկինս են փառք նորա :

Ով է որպէս տէր անձ մեր ՚ի բարձունս բնա-
կեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ, և բարձր
առնէ զտառապեալս յաղբեաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս
ժողովորդեան իւրոյ :

Ննակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախա-
միտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ :

Տունք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԳ

ԱԷԼՈՒԽԱ :

Յերանկն ըն իսրայէլն յեգիպտոսէ . տանն յա-
կորայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց :

Եղև հրէաստան սրբութիւն նորա , և իս-
րայէլ իշխանութիւն նորա :

Ծով ետես և փախեաւ , և յորդանան անդ-
րէն դարձաւ :

Լերինք ցնծացեն որպէս խոյք , և բլուրք
որպէս գառինք մաքեաց :

Քի՞ է քեզ ծով , զի՞ տեսեր և փախեար ,
կամ դու յորդանան՝ զի՞ դարձար անդրէն :

Լերինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք , և բլուրք
որպէս գառինք մաքեաց :

Յերեսաց տեսուն սասանեցաւ երկիր , յե-
րեսաց աստուծոյ յակորայ :

Ո դարձոյց զվէմն 'ի վտակս ջուրց , և զա-
պառաժն յաղբերակունս :

Մի մեզ տէր՝ մի մեզ . այլ անուան քում
տուր զփառս , վասն ողորմութեան և ճշմարտու-
թեան քոյ :

Մի երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս , թէ
նէր է աստուած նոցա :

Ատուած մեր յերկինս և յերկրի, զամենայն
զոր ինչ կամեցաւ և արար:

Առաք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են,
ձեռագործ են որդւոց մարդկան:

Բերան ունին՝ և ոչ խօսին, աչս ունին՝
և ոչ տեսանեն:

Եկանջս ունին՝ և ոչ լսեն, ունչս ունին՝
և ոչ հոտոտեն:

Չես ունին՝ և ոչ շօշափեն, ոտս ունին՝
և ոչ գնան. և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կոկորդս
նոցա:

Մանն նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսս.
ամենեքեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսս:

Տունն իսրայէլի յուսացաւ ՚ի տէր, օգնական
և ընդունօղ է նոցա:

Տունն ահարօնի յուսացաւ ՚ի տէր, օգնական
և ընկերօղ է նոցա:

Երկիւղածք տեսան յուսացան ՚ի տէր, օգ-
նական և փրկիչ է նոցա:

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ. օրհ-
նեաց տէր զտունն իսրայէլի. օրհնեաց տէր
զտունն ահարօնի:

Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր, զփոքըր-
կունս և զմեծամեծս:

Յառելցի 'ի ձեզ տէր, 'ի ձեզ և յոր-
դիս ձեր:

Օրհնեալ էք դուք 'ի տեսանէ, որ արար
զերկինս և զերկիր:

Երկինք երկնից տեսան են, և զերկիրս ետ
որդւոց մարդկան:

Ո՛չ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ տէր, և
ոչ ամենեքեան՝ ոյք իջանեն 'ի դժոխս:

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր,
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Տունք իմ: Գորդայս . ծն:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Թ Գ

Աւելուիս:

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից ի-
մոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս և
ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինև երկունք մահու, և վիշաք
դժոխոց գտին զիս:

Քնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և
զանուն տեսան կարդացի:

Ո՛ տէր փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած աս-
տուած մեր, ողորմի և պահէ զողայս տէր:

Ես խոնարհ եղէ և տէր կեցոյց զիս, դարձ
անձն իմ 'ի հանգիստ քո զի տր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ, զաչս իմ՝
յարտասուաց, և զոտս իմ՝ ի գայթակղութե-
նէ, հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կեն-
դանեաց :

Տունք զ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԵ

Ալէլուիա :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ
եղէ յոյժ :

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ամե-
նայն մարդ սուտ է :

Ուրի՛նչ տաց արիտուր տեառն, ընդ ամե-
նայնի զոր և ետ ինձ :

Ու բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն
տեառն կարդացից :

Ու աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբ-
բոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ
և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պա-
տարազ օրհնութեան, և զանուն տն կարդացից :

Ու աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն

Ժողովրդեան նորա, 'ի դաւ իթս տան տեառն, և
'ի մէջ քո Նշուսացէմ:

Տունք. Ը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ժ Զ

Աւելուիա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազնեք. զովեցէք
զնա ամենայն ժողովուրդք:

Օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր.
և ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան:

Տունք. Թ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ժ Է

Աւելուիա:

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասացէ տունն իսրայէլի, զի յաւի:

Ասացէ տունն ահարօնի, զի յաւի:

Ասացեն երկիւղածք տեառն, զի յաւի:

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի,
և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական և ես ոչ երկեայց, զի
արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից զթշնա-
միս իմ:

Բարի է յուսալ'ի տէր քան յուսալ'ի մարդիկ, բարի է յուսալ'ի տէր քան յուսալ յիշխանս :

Ամենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ տեսան յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինև, և պաշարեցին զիս 'ի միասին, և անուամբ տեսան վանեցի զնոսա :

Շուրջ եղին զինև որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք 'ի հուր, և անուամբ տեսան մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ և եղէ մերձ 'ի գլորիլ. և տէր ընկալաւ զիս :

Չօրութիւն իմ և շնութիւն իմ տէր, և եղև ինձ 'ի փրկութիւն :

Չայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յարկս արդարոց :

Աջ տեսան արար՝ զօրութիւն, աջ տեսան բարձր արար զիս, և աջ տեսան արար զօրուի :

Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից զգործրս տեսան :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր, և 'ի մահոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն, և խոստովան եղէց տեսան :

Այս դուռն տեառն է, և արդարք մտանեն
ընդ սա:

Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լուար ինձ, և
եղեր ինձ 'ի փրկութիւն:

Այն զոր անարդեցին շինողքն, նա եղև
գլուխ անկեան:

Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի առաջի
աչաց մերոց:

Այսօր է՝ զոր արար տէր, եկայք ցնծասցուք
և ուրախ եղիցուք 'ի սմա:

Ո տէր փրկեա՛, ո տէր առաջնորդեա՛. օրհ-
նեալ որ դալոց ես յանուն տեառն, և օրհնե-
ցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն:

Տէր աստուած մեր երևեցաւ մեզ, արարէք
սոնս ուրախութեան կանխաւ, մինչև յանկիւնս
սեղանոյ:

Աստուած իմ ես դու՛ և խոստովան եղէց
քեզ, աստուած իմ ես դու՛ և բարձր արարից
զքեզ:

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ,
և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն:

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԺԸ

ԱԼԷԼՈՒԿԱ :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի, և
ոյք զնան յօրէնս տեառն :

Երանի' ոյք քննեն զվկայութիւնս նորա, բո-
լորով սրտիւ իւրեանց խնդրեացեն զնա :

Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, 'ի ճա-
նապարհս նորա զնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ 'ի
պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք
իմ, 'ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ ինձ
'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ աէր յուզղութիւն սըր-
տի իմոյ. որպէս ուսայց զիրաւունս արդարու-
թեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի, մի՛ թողուր զիս
մինչ իսպառ :

Ի՛նչ ուզղեացէ երիտասարդ զճանապարհս իւր,
այլ 'ի պահել զբանս քո :

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ, մի՛
մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո, որպէս
զի մի՛ մեղայց քեզ :

Օրհնեալ ես դու տէր, ուսո՛ ինձ զարդա-
րու թիւնս քո :

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն ի-
րաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարճա-
ցայ, որպէս յամենայն՝ ի մեծութեան :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և զդուշացայ
' ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս խօսեցայ, և ոչ մոռացայ զբա-
նքս քո :

Հատո՛ ծառայի քում, զի կեցից և պահեցից
զբանս քո :

Օ արթո՛ զաչս իմ, և նայեցայց՝ ի սքանչելիս
օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թագուցա-
ներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափագեաց անձն իմ, ' ի ցանկալ ինձ յի-
րաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից անիծեալ՝ ոյք
խոտորեցան ' ի պատուիրանաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախառնինս և զարհա-
մարհանս, զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և չարախօսէին զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ, ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին. և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր՝ կեցո՞ զեսրատ բանի քում :

Օ, ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուարինձ. ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստուն արա զես, և քննեցից զսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ, հաստատեա՞ զես 'ի բանս քո :

Օ, ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն, և յօրէնս քո ողորմեա՞ ինձ :

Օ, ճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի. և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո. տէր՝ մի յամօթ առներ զես :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ, զի անդորր արարեր սրտի իմոյ :

Օրէնսդէտ արա զես տէր 'ի ճանապարհս իրաւանց քոց, և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զես, և քննեցից զօրէնս քո, և չահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :

Առաջնորդեա՛ ինձ 'ի շաւիղս պատուիրանաց
քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ :

Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քո,
և մի՛ յագահութիւնս :

Գարձո՛ զաչս իմ զի մի՛ տեսից զնանրութիւնս,
'ի ճանապարհս քո կեցո՛ վիս :

Հաստատեա՛ ծառայի քում զբան քո յեր-
կիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս, զոր և կարծեցի.
զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց, յար-
դարութեան քում կեցո՛ զիս :

Եկեացէ՛ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր,
և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք.
զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ ըզ-
բան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի յիրաւունս
քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւի-
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո
խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թաղաւո-
րաց, և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի :
Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո
զոր սիրեցի , և խորհէի յարդարութեան քում :

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո , յոր և յուսացուցեր զես :

Սա մխիթարեցէ զես 'ի խոնարհութեան իմում . զե բան քո կեցոյց զես :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ , այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր , և մխիթարեցայ :

Տրամութիւն կալաւ զես 'ի մեղաւորաց , և ոյք թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի զիշերի զանուն քո տէր , և պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Տունք ճշ :

Աւելուիա :

Իստիկն իմ ես դու տէր , ասացի պահել ինձ զօրէնս քո :

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով,
ողորմեա՛ ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ՝ ի ճանապարհս իմ, և դարձուցի
զոտս իմ՝ ի վկայութիւնս քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի պահեցի
զպատուիրանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև, այլ զօրէնս
քո ևս ոչ մոռացայ:

Ի մէջ դիշերի յառնէի խոստովան լինիլ առ
քեզ, վասն իրաւանց և արդարութե՛ք քո:

Հաղորդէի ես ամենայն երկիւղածաց քոց,
որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո:

Ողորմութեամբ տեսոն լի եղև երկիր, զար-
դարութիւնս քո ուսն ինձ:

Քաղցրութի՛ արարեր ընդ ծառայի քում
տէր, ըստ բանի քում:

Օքաղցրութիւն, զխրատ և զգիտութիւն
ուսն ինձ, զի՛ ի պատուիրանս քո ես հաւատացի:

Ս՛ինչչև խոնարհեալ էի ևս մեղայ, վասն
այտրիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ևս դու տէր, և քաղցրութեամբ
քով ուսն ինձ զարդարութիւնս քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբար-
տաւանից, այլ ևս բոլորով սրտիւ իմով քննեցի
զպատուիրանս քո:

Մաժան որպէս կաթն սիրտք նոցա, այլ ես
զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որ-
պէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո՝ քան զհա-
զարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս, իմաստուն
արա զիս և ուսայց զպատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո անսցեն զիս և ուրախ եղիցին,
զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ :

Օանկայ աէր զի արդարութեամբ են դա-
տաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո՝ ի մխիթարել զիս,
ըստ բանի քում զճառայս քո :

Եկեացեն յիս գթութիւնք քո և կեցից, զի
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ըմաչեացեն ամբարտաւանք որք՝ ի տարապար-
տուց անիրաւեցան յիս, այլ ես հոգացայ՝ ի պա-
տուիրանս քո :

Խրատեսցին զիս երկիւղածք քո, և ոյք ճա-
նաչեն զլկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիժ յարդարութեան
քում, զի մի ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ՝ ի փրկութիւնս քո,
զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում, ասացի երբ մխիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի՛ ինչ են աւուրք ծառայի քո, երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Եմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են, 'ի նանիր հալածեցին զիս՝ օղնեա՛ ինձ :

Փոքր մի ևս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի, այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՛ զիս, և պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո :

Յաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս, ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր, և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ, զի ամենեքեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խոնարհութե՛ն իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես և կեցո՛ զիս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսանել, զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Արդէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհանապազ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր զես 'ի պատուիրանս քո, զի յաւիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստուն եղէ, զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Քան զծերան իմաստուն եղէ, զի զպատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ, որպէս զի պահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ, զի դու օրէնսդէտ արարեր զես :

Արդէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք քո՝ քան զմեզը բերանոյ իմոց :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի զամենայն ճանապարհս չարաց, զի դու օրէնսդէտ արարեր զես :

Ճիւղակ են բանք քո ոտից իմոց, և լոյս տան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի, զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, տէր կեցո՞ զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա՞ տէր, և զիրաւունս քո ուսո՞ ինձ :

Ընձն իմ՝ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եդ ին ինձ մեղաւորք որոգայթ, ՚ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարութիս քո յաւիտեան, վասն հատուցման :

Օ անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղբրութեան յինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

Օգնեա՞ ինձ ըստ բանի քում և կեցո՞ զիս, և մի յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ :

Օգնեա՞ ինձ և ապրեցո՞ զիս, և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ընարգեցեր զամենեսեան որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց, զի անիրաւութեամբ է ին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո :

Տւեալս ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի
'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Յուշք 47:

Ալէլուիա:

Արարի իրաւունս և արդարութիւն, մի
մասներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Բնկալ զճառայս քո բարի, զի մի ամբար-
տաւանք զգուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում տր,
և բանից արդարութեան քո:

Արա՛ ընդ ճառայի քում տէր ըստ ողորմու-
թեան քում, զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ:

Օճառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և
ճանեայց զվկայութիւնս քո:

Ժամ է պաշտել զտէր, խափանեցին զօ-
րէնս քո:

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո,
քան զամենայն ոսկի և զտպաղին:

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ,
զի ատկցի ես զճանապարհս չարաց:

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ
սիրեաց զնոսս անձն իմ:

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր և իմաս-
տուն առնէ զտղայս:

Օրերան իմ բացի և առ ի զհոգի, 'ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Օճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի բուժ, և մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք:

Փրկեա՛ զիս 'ի զրպարտութենէ մարդկան, և պահեցից զպատուիրանս քո:

Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո, և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո,

Ատակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո:

Երդա՛ր ես դու տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո:

Պատուիրեսցեր զարդարութի՛ վկայութեանց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ:

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ:

Ընտրեա՛լ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զսա:

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ, և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:

Երդարութիւն քո արդարութիւն յաւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են:

Ներդուծիւնք և վիշտք գտին զիս, և պատուիրանք քո խօսք իմ էին:

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան, իմաստունն արա և կեցն՝ զիս:

Վարդացի առ քեզ բոլորով սրաիւ իմով, լուր ինձ տէր, զի զարգարութիւնս քո խնդրեցի:

Աղաղակեցի առ քեզ և փրկեա՛ զիս, և պահեցից զվկայութիւնս քո:

Վանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի, և ես՝ ի բանս քո յուսացայ:

Վանխեցին աչք իմ առաւօտու, ՚ի խօսիլ ինձ զբանս քո:

Չայնի իմում՝ լուր տէր ըստ ողորմութեան քում, և յիրաւունս քո կեցն՝ զիս:

Մերձեցուցին յիս հարածիչք իմ զանօրէնութիւն, զի յօրինաց քոց հեռի եղին:

Մերձ ես դու տէր, և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են:

Խակզբանէ ծանեայ՝ ի վկայութեանց քոց, զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա:

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա՛ զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Ղպտեա՛ զգատաստանս իմ և փրկեա՛ զիս, և ըստ՝ բանի քում կեցն՝ զիս:

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն, զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւք քո բազում են տէր, և ըստ իրաւանց քոց կեցո՞ զիս :

Բազում են՝ որք հալածեն և նեղեն զիս, 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի, զի զպատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի, տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո՞ զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է, յաւելեանն են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Տնձացայ ես 'ի բանս քո, որպէս այն որ գտանէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոյք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի նոսա զայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր, և ըզպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և սիրեաց զնոսս յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր, ըստ բանի քում իմաստունն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեալ զիս :

Բզիսեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Աեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զբեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, ինդրեալ զճառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռայցայ :

Յունք ԾԳ :

Պանոնա Գորգոյս . է : Սաղմոս . ԺԳ :

Յունս . ԺԲ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ԿԱՅԾԱԿՆԱՄԱՔՈՒՐ

ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ

Եռայեայ. ԽԲ :

Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութիւն նոր,
զի իշխանութիւն նորա՝ ի բարձունս փառաւորի :

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է ՚ի ծագաց
մինչև ՚ի ծագս երկրի :

Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւօք, կղզիք և ամե-
նայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատն և ամենայն բնա-
կիչք իւր, ուրախ եղիցին բանակք և բակք Աե-
դարու, և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի գլխոց լեւանց գոչեսցեն, տացին զփառս
աստուծոյ. և զբաջութիւն նորա կղզիք պատ-
մեսցեն :

Տէր աստուած զօրութեանց դիմեալ զայ
զարթուցանել զպատերազմ, յարուցանել զնա-
խանձ, փող հարկանել և գոչել ՚ի վերայ թշուա-
մեաց իւրոց զօրութիւն բազմաւ :

Ուրախ եղիցին երկինք ՚ի վերուստ, և ամպք
ցօղեսցեն զարդարութիւն :

Բղխեսցէ երկիր զողորմութիւն և զարդա-
րութիւն՝ առհասարակ բղխեսցէ :

ԱՂՕԹՔ ՅՈՎՆԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԷՒՆ

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ աստուած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Ի սէր տէր ձայնի իմում զի ընկեցեր զիս 'ի խորս ծովու, և շրջանք գետոց պաշարեցին զիս:

Ամենայն զբօսանք քո և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ, և ասացի թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց:

Արդ՝ իցէ թէ յաւելից հայել 'ի տաճար սուրբ քո, զի հեղան զինն ջուրք մինչև յանձն իմ, և անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս:

Նմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց, իջի ես 'ի խորս երկրի, և տեսի զնիգս նորա, զի էին որպէս աղխք յաւիտենից. և ելցեն յապականութենէ կեանք իմ:

Առ քեզ, տէր աստուած իմ՝ 'ի նուազել անձին իմոյ կարդացի, և զքեզ տէր յիշեցի, և մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո:

Քի ոյք պահէին զունայնութիւն և զստութիւն, յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան:

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստովան

Եղէց քեզ, մատուցից պատարագս տեառն, և
կատարեցից զըւխտ իմ՝ ի փրկութեան:

Փառք հօր և որդւոյ և:

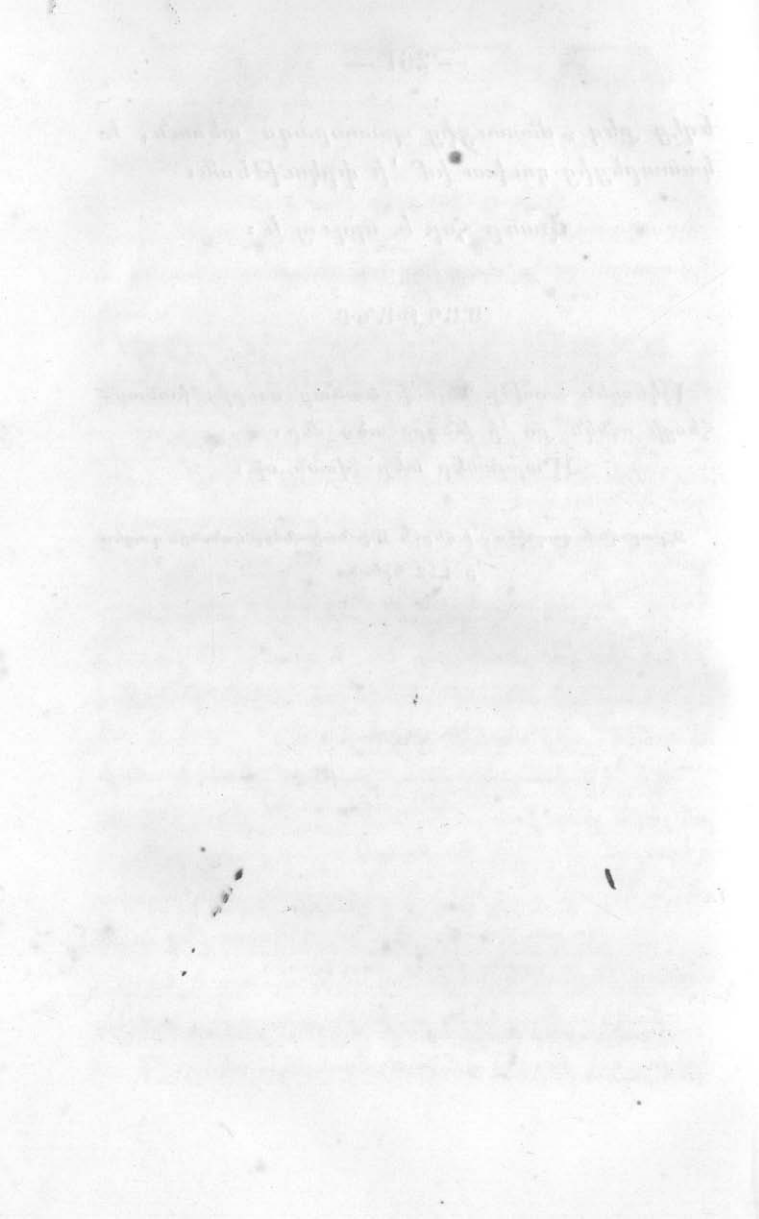
ՄԱՂԹԱՆՔ

Եկեսցեն աղօթք մեր՝ ի տաճար սուրբ, խոնարհ-
հեսցի ունկն քո՝ ի խնդրուածս մեր:

Մարդասէր տէր՝ վասն սք:

Ջրարողն և զաղօթս, ի վերջն Մի նախանձիր կանոնին գտցես
՝ ի 112 երեսն.

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԹ

Յրհնութիւնք Աստիճանաց :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի ,
և լուաւ ինձ , տէր փրկեաց զանձն իմ 'ի շրթանց
նենգաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :

Չի տացի քեզ կամ զե՞նչ յաւելցի ' լե-
զու նենգաւոր :

Ուր նեոք հզօրի , զի մխեալ են կայծակամբք
կաղնուոյ :

Այ ինձ ' զի ընդ երկար եղև պանդխտու-
թիւն իմ , և բնակեցայ ես 'ի վրանս Աեդարու :

Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ ընդ
այնոսիկ , ոյք ասէին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար , յորժամ խօսէի ' մար-
տնչէին ընդ իս :

Տուչք շ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻ

Յրհնութիւնք աստիճանաց :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լեւրինս , ուստի եկեսցէ
ինձ օգնութիւն :

Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ կկեսցէ, որ ա-
րար զերկինս և զերկիր:

Մի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո, և մի
ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապանն իսրայէլի:

Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալցի աջով
ձեռամբն իւրով:

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղեցէ, և մի
լուսին 'ի գիշերի:

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ, պա-
հեսցէ տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան:

Տունք Ը:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Ա

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Ուրախ եղէ ես ոչք ասէինցիս, 'ի տուն տեառն
երթիցուք մեք:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո երու-
սաղէմ:

Քերուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բնա-
կութիւն իւր շուրջ զնովաւ:

Անդ ելանեն ազգք՝ ազգք տեառն, 'ի վկայութիւն խրայէլի, խոստովան լինել անուան տն :

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի, աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւթի :

Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի, և զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զնա :

Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութե քում, և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո :

Ան եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղութիւն, վասն քոյ և վասն տան տեառն աստուծոյ մերոյ ինդրեցաք զբարութի 'ի քէն :

Տունք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԻԲ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Ան քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բընակեալդ ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ՝ տէր աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :

Ողորմեա՛ մեզ տէր ողորմեա՛ մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք,

որ նախատէին զմեզ՝ արհամարհանօք ամբար-
տաւանից :

Տունք Է :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Ի Գ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ իարայէլ,
եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան՝ ի վերայ մեր, կեն-
դանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրամտութեամբ նոցա՝ ի վերայ
մեր, ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր, անցին անձինք
մեր ընդ ուղիս անդադարս :

Օրհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա :

Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճ՛նճղուկք՝
յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա փշրեցան, և մեք ապրեցաք :

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տեսուն, որ
արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԴ

Յրհնութիւնք աստիճանաց :

Ո յուսայ 'ի տէր որպէս լեառն սիօն, մի սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Եւրինք շուրջ են գնովաւ, տէր շուրջ է գօղորվողեամբ իւրով՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Ո՛չ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց 'ի վիճակս արդարոց, և արդարք մի ձգեսցեն զձեռքս իւրեանց յանօրէնութիւն :

Բարի առնէ տէր բարեաց, և այնոցիկ ոչք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն 'ի յափշտակութիւն, տանի գնոսա տէր ընդ այնոսիկ՝ ոչք դործեն զանօրէնութիւն. խաղաղութիւն 'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք է: Գորդոյս. ի:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԵ

Յրհնութիւնք աստիճանաց :

Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն սիօնի, և եղաք մեք մխիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդութիւնք, և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

Յայնժամ ասասցեն՝ ի հեթանոսս, մեծ արար տէր զառնեն իւր ընդ նոսս, մեծ արար տէր զառնեն իւր ընդ մեզ, և մեք եղաք բերկրեալք:

Գարձո՛ տէր զգերութիւնս մեր որպէս զուղիս ՚ի հարաւոյ, ոյք վարէին արտասուօք, ցնծութեամբ հնձեսցեն:

Երթալով երթային և լային, ոյք բարձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց:

Գալով եկեսցեն և ցնծասցեն, ոյք առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց:

Տունք Է՛:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Ե Ձ

Օրհնութիւնք սասիճանոց:

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն, ՚ի նանիր վաստակին շինօղք նորա:

Եթէ ոչ տէր պահէ զբաղաք, ընդունայն տընին պահապանք նորա:

Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ. արդ արիք՝ մինչչև էք ննջեցեալ, ոյք ուտէք զհաց ցաւոց:

Ի ժամանակի որպէս տացի քուն սիրելեաց իւրոց, ժառանգութիւն առն որդիք են, որոյ վարձք իւր են, այն է պտուղ որովայնի իւրոյ:

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի. այնպէս ե՛ն և
որդիքն թօթափելոց :

Երանի, որ ելից զքանկութիւն իւր 'ի նոցա-
նէ. մի ամաչեսցեն՝ յորժամ խօսեսցին թշնամիք
նոցա ընդ նոսա առ դրանն :

Տունք. Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Է

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Երանի ամենեցուն ոյք երկնչին 'ի տեառնէ,
և զնան 'ի ճանապարհս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես, երանի է
քեզ, և բարի եղիցի :

Աին քո որպէս այդի վայելուչ յանկիւնս
տան քո. որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենւոյ
շուրջ զսեղանով քո :

Եյսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ՝ որ երկրն-
չի 'ի տեառնէ. օրհնեսցէ զքեզ տէր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես զու զբարութիւն երուսաղէմի՝
զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես զու զորդիս որդւոց քոց, խաղաղու-
թիւն 'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք. Գ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ի Ը

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ, և ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ, թիկունս իմ հարին մեղաւորք, ընդ երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :

Տէր արդար է, և խորասկէ զուն մեղաւորաց :

Եմաչեսցեն և յետս դարձցին ամենեքեան՝ ոյք ատեն զսիօն :

Եղեցին նոքա որպէս խոտ ասնեաց, որ մինչ չէ 'ի բուռն եկեալ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձօղն, և ոչ զգիրկս իւր որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամենեքեան ոյք անցանէին առ նոքօք, թէ օրհնութիւն անառն ընդ ձեզ է, և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ անառն :

Տունք Է :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Ի Թ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր, տէր լուր ձայնի իմում :

Եղեցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր տէր,
իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քա-
ւութիւն:

Այն անուան քո համբերի տէր, համբեր
անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի տի:

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, 'ի պա-
հէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր:

Ի տեսնէ է ողորմութիւն բազում, 'ի նմա-
նէ է փրկութիւն, և նա փրկեաց զիսրայէլ յամե-
նայն նեղութեանց նորա:

Տունք 4:

Ս Ա Ղ Մ Ա Ս Ճ Ա

Օրհնութիւք աստիճանաց:

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ զբօ-
սան աչք իմ:

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ ընդ
այնոսիկ, ոյք սքանչելի եղևն քան զիս:

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկսար-
տուցեալ 'ի ստինէ մօր իւրոյ, և դարձ նորա
անդրէն 'ի նոյն:

Այլ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձն իմ,
այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իմոյ, յուսացաւ
իսրայէլ 'ի տէր յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Տունք 4 Գորդայս իմ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Ա

ԵՐԳ ՀՐԵՅ :

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զամենայն հեղու-
թիւն նորա :

Որպէս երգուաւ տեառն, և ուխտս եղ աս-
տուծոյ յակոբայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ, և թէ
եւրոյ յանկողինս մահճաց իմոց :

Թէ տաց քուն աչաց իմոց, կամ նինջ ար-
տեանաց իմոց, կամ հանգիստ իրանաց իմոց .
մինչև գտից զտեղն յարկի տեառն աստուծոյ յա-
կոբայ :

Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ, և դտաք
զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք 'ի յարկս նորա, երկիր պագցուք 'ի
տեղւոջ, ուր կացեալ են ոտք նորա :

Արի՛ տէր 'ի հանգիստ քո, դու և տասպանակ
կտակի սրբութեան քո :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն, և
սուրբք քո ցնծալով ցնծասցին :

Այսան դաւթի սիրելոյ քո, մի՛ դարձու-
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ :

Երգուաւ տէր դաւթի ճշմարտութեամբ և

ուչ ստեաց նմա, 'ի պտղոյ որովայնի նորա նըստուցանել յաթոռ նորա:

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա:

Որդիք նոցա նսացին յաւիտեանս յաւիտենից յաթոռ քո:

Հաճեցաւ տէր ընդ Սիօն, և ընտրեաց բնակիլ 'ի նմա. ասէ՛ այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, 'ի սմա բնակեցայց զի հաճեցայ ընդ սա:

Քայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից, և զազբատս սորա լցուցից հացիւ:

Երկրանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն, և սուրբք սորա ցնծալով ցնծացեն:

Ենդ ծագեցից զեղջիւր 'ի Գաւիթ, պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ:

Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ, այլ 'ի վերայ նորա ծագկեսցի սրբութիւն իմ:

Տունք թէ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Բ

Երդ շուտ:

Քե՞ բարի, կամ զե՞ վայելուչ, զի բնակին եղբարք 'ի միասին:

Որպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մօ-

բուսն Ահարօնի, և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի գրա-
պանս զգեստու նորա:

Որպէս ցօղ զն ցօղէ 'ի հերմօնէ 'ի վերայ
լերին սիօնի:

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն, և
զկեանս յաւիտենից:

Տունք ֆ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Գ

Երդ չողոց:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն
զտէր, ո կայք 'ի տուն տեառն և 'ի գաւիթս
աստուծոյ մերոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սըր-
բութիւն, և օրհնեցէք զտէր:

Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ. որ արար
զերկինս և զերկիր:

Տունք ֆ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Դ

Աւելուիա:

Օրհնեցէք զանուն տեառն, օրհնեցէք ծա-
ռայք տեառն զտէր. ո կայք 'ի տուն տեառն, 'ի
գաւիթս աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք զտէր զի բարի է, սաղմնս ասացէք անուան նորա զի քաղցր է :

Օյակոբ ընտրեաց իւր տէր, և զխարայէլ ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ զի մեծ է տէր, և տէր մեծ է քան զամենայն կուռս :

Օամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար Խր, յերկինս և յերկրի՝ ՚ի ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամպս ՚ի ծագաց երկրի, զփայլատակունս իւր յանձրևս արար, և հանէ զհողմ ՚ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եզիպտացւոց, ՚ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Եռաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր ՚ի մէջ քո եզիպտոս, ՚ի փարաւօն և յամենայն զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս, և սպան զթագաւորս հզօրս :

Օսեհօն թագաւոր Եմուրհացւոց, զՈվդ թագաւոր Բասանու, և զամենայն թագաւորութիւնս Վանանացւոց :

Ետ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն, ժառանգութիւն իսրայէլի ժողովրդեան իւրոյ :

Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ :

Դաստէ տէր զժողովուրդս իւր, և ՚ի ծառայս իւր մխիթարի:

Առաջ հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան:

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին, աչք են՝ և ոչ տեսանեն:

Եկանջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ ՚ի բերանս նոցա:

Նման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա, ամենեքեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսա:

Տուն խարայէլի օրհնեցէք զտէր, աուն Ահարօնի օհնեցէք զտէր:

Տուն զԼեայ օրհնեցէք զտէր, երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր:

Օրհնեալ տէր ՚ի սիօնէ, որ բնակեալն է յերուսաղէմ:

Տունք ի. Գորղայս խոյ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Ե

Ալէլուիա:

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օրկինս արար իմաստութեամբ իւրով, զի յաւիտեան է ող :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրց, զի յաւիտեան է ող :

Արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ող :

Օարեգակն արար իշխանական տունջեան, զի յաւիտեան է ող :

Օլուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ, զի յաւիտեան է ող :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք իւրովք հանդերձ, զի յաւիտեան է ող :

Եւ եհան զխարայէլ 'ի միջոյ նորա, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հզօր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհերձ զծովն մեծ և բաժանեաց յերկուս մասունս, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ անցոյց զխարայէլ ընդ մէջ նր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ընկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւր 'ի ծով

կարմիր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհար զազգս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ սեհօն Թագաւոր Ամուրհացոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ Ովք Թագաւոր Բասանու, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ետ զերկիր նոցա 'ի Ժառանգութիւն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ժառանգութիւն իսրայէլի ծառայի իւրոյ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Յիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեան մերում, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց Թշնամեաց մերոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ո տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք աստուծոյն երկնաւորի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Ձ

Սաղմս Դաւթի. 'ի ձեռն Երեմիայի. անշան յԵբրայեցւոցն:

Առ գետս բաբելացւոց, անդ նստէաք և լայաք,
որպէս յիշեցաք մեր անդ զսիօն:

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակա-
րանս մեր:

Անդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս օրհնուէ.
գերեզարք մեր ստիպէին զմեզ և ասէին.

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէ սիօնի. իսկ
զիսորդ օրհնեսցուք զօրհնութիւն տեառն յեր-
կիր օտար:

Թէ մոռացայց զքեզ՝ երուսաղէմ, մոռացի
զիս աջ իմ:

Ացեսցի լեզու իմ՝ ի քիմն իմ՝ թէ ոչ յի-
շեցից զքեզ, թէ ոչ նախ նուագեցից զքեզ
երուսաղէմ, սկիզբն ուրախութեան իմոյ:

Յիշեա՛ տէր զորդիսն եզովմայ յաւուրնն ե-
րուսաղէմի:

Ոյք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք, մինչև 'ի
հիմն հատուցէք:

Դուստր բաբելացւոց թշուառական, երանի որ
հատոյց զհատուցումն քո, զոր զու մեզ հատուցեր:

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո, և եհար
զքարի:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Է

Սաղմոս Դաւթի:

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրտիւ
իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Չի լուար զբանս բերանոյ իմոյ, երկիր-
պագից՝ ի տաճար սուրբ քո, և խոստովան եղէց
անուան քում վասն ողորմութեան և ճշմարտու-
թեան քո:

Մեծ արարեր յամենայն ի զանուն սուրբ քո.
յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի
լուր ինձ, և բազում արացես զօրութիւնս
յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թա-
ղաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո,
և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք տեպոն, բարձր է տէր՝
զխոնարհս տեսանէ և զբարձունս՝ ի հեռատանէ
ճանաչէ:

Թէ զնացից ես՝ ի մէջ նեղութեանց, կե-
ցուսցես զիս՝ ի բարկութենէ թշնամւոյն:

Զգեցե՞ք՝ զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո,
և տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս
ձեռաց քոց մի՛ անաես առներ:

Տունք Ը. Գորշայս ԽԳ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Լ Ը

Ի կատարած. Սաղմնս Գաւթի:

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս, դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ՝ ի հեռաստանէ, զշաւիղս իմ և զլիճակս իմ դու քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ նենդու թիւն՝ ի լեզուի իմում:

Ահա դու տէր ծանեար զյետին իմ և զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս և եդեր զձեռն քո՝ ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղև զխուսթեւն քո յինէն, զօրացաւ և ոչ հանդարտեմ սմա:

Յո՞ երթայց ես յողոյ քումնէ, կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց:

Թէ ելանեմ յերկինս՝ դու անդ ես, և թէ իջանեմ՝ ի դժոխս՝ և անդ մօտ ես:

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս, և բնակեցայց յեզերս ծովու.

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ, և աջ քո ընկալցի զիս:

Ասացի՛ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս, կամ զիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ:

Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարեսցի, և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի, և խաւար նորա որպէս զլոյս նորա:

Դու ստացար զերիկամունս իմ, և ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ:

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի ահեղ և սքանչելի ես. սքանչելի են գործք քո, և անձն իմ սիրեաց յոյժ:

Ոչ թագեալ ոսկր իմ 'ի քէն՝ զոր արարեր 'ի ծածուկ, և կար զօրութեան իմոյ ընդ ստորինս երկրի:

Օ անգործս իմ տեսին աչք քո, և 'ի գիրս քո ամենեքեան գրեցան:

Ի տուէ մոլորեցան, և ոչ դք էր որ առաջնորդէր նոցա:

Ինձ յոյժ մեծարոյ եղեն բարեկամք քո աստուած, և յոյժ զօրացան իշխանք նոցա:

Թուեցի զնոսա և քան զաւազ բազմացան, զարթեայ և արդ ընդ քեզ եմ:

Թէ սպանանես զմեղաւորս աստուած, ա՛րք արեան 'ի քաց եղերուք յինէն:

Ի հակառակութիւն և 'ի նախանձ, առցեն 'ի նանիր զբաղաքս քո:

Օ ատելիս քո տէր ատեցի, և 'ի վերայ թշնամեաց քոց մաշեցայ:

Յատեւ լութիւն կատարեալ ատեցի զնոսա ,
և եղևն ինձ թշնամիք :

Փորձեա՛ զիս աստուած և ծանխի՛ր զսիրտ իմ ,
քննեա՛ զիս և ծանխի՛ր զշաւիղս իմ . և տես թէ
իցեն անօրէնութիւնք 'ի ճանապարհս իմ , և
առաջնորդեա՛ ինձ 'ի ճանապարհս քո յաւ-
իտենից :

Տունք իք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԼԹ

Ի կատարած . Սաղմոս Գաւթի :

Ապրեցո՛ զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ , յառնէ
անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւր-
եանց , զօր նմ՛ պատրաստեցան 'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի , և
թոյնք իծից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա՛ զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի , և
'ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ , թազու-
ցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց , շուրջ
զշաւղօք իմովք եղին ինձ գայթակղութիւն :

Ասացի՛ տէր աստուած իմ ես դու , ո՛ւնկն
դիւր տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ,
հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Մի մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն մե-
ղաւորաց, ոյք խորհեցան վասն իմ՝ մի՛ ընդ
վայր հարկաներ զիս:

Օ, ի մի երբէք բարձրացին, և խորհուրդք
նոցա մի կատարեսցին. վասնձան կատարածի նոց
վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա:

Արկես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ,
և կործանեսցես զնոսա. 'ի տառապանաց մի կա-
րացեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեսցի 'ի վերայ
երկրի. զայր մեղաւոր չարիք իւր որսացեն 'ի
կորուստ:

Օսնեայ զի առնես տէր դատաստան աղբա-
տի, և իրաւունս սնանկի:

Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ, և
բնակեսցին ուղեք առաջի երեսաց քոց:

Տունք ԺԴ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԽ

Սաղմոս Դաւթի:

Տէր՝ կարդացի առ քեզ և լուր ինձ, նա-
յեա՛ 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարդալ իմում՝
առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ աւաջի քո տէր, համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ ոյք զորձեն զանօրէնութիւն, և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝ և յանդիման արասցէ, իւղ մեղաւորի մի՛ օձցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ՝ ի կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վիմին զատաւորք նոցա, լուիցին բանից իմոց և քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է ՚ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ՚ի դժոխս:

Առ քեզ տէր են աչք իմ, ՚ի քեզ յուսացայ՝ մի՛ հաներ զհոգի յինէն:

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ, ՚ի զայթակղութենէ զորձողին զանօրէնութիւն:

Անցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչև անցից:

Ո Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԲ

Սաղմոս Դաւթի, 'ի Ժամանակի զի հալածէր զնա Արխողոմ

որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խընդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր՝ զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն 'ի գուբ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Ո Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԲ

Սաղմոս Դաւթի, 'ի Ժամանակի զի հալածէր զնա Արխողոմ

որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խընդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր՝ զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն 'ի գուբ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և զնացից, զի առ-
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աս-
տուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յեր-
կիր ուղիղ:

Ասն անուան քո տէր՝ կեցուցես զիս արդա-
բութիւն քով, հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթնամիս
իմ. և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոց, զի
ես ծառայ քո եմ:

Տունք ԺԳ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԳ

Սաղմոս Գաւթի. առ Գողիթ:

Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց
զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և զմատուենս իմ 'ի
ճակատամբրս:

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական
իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես յուսամ
'ի նա. ո հնազանդ առնէ զթողովուրդս ընդ ինեւ:

Տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայանեցար դու նմա,

կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, և աւուրք նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր՝ խոնարհեցն զերկինս և էջ, մերձեաց 'ի լերինս և ծխեսցին :

Փայլեա՛ զփայլատակունս քո և խռովեա՛ ըզնոսա, առաքեա՛ զնեաս քո և ցրուեա՛ զնոսա :

Առաքեա՛ զձեռն քո 'ի բարձանց և փրկեա՛ զիս 'ի ջուրց բազմաց, և 'ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Աստուած՝ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ, տաննաղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացից քեզ :

Ո՛ տացէ զփրկութի՛ թաղաւորաց մերոց, որ փրկելոց իցէ զդաւիթ ծառայ իւր 'ի սրոյ չարէ :

Փրկեա՛ զիս՝ և ապրեցն զիս 'ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նորատունկ հաստատուն են 'ի մանկութենէ իւրեանց, զըստերք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի :

Շահմարանք նոցա լին են և բղխեն 'ի միմեանս, իսաշինք նոցա բազմած ինք են և բազմանան 'ի զնացս իւրեանց, և անդեայք նոցա պարտաբար են :

Ոչ զոյ խրամատու թիւն ցանկոյ նոցա, և ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան, որոյ այս այսպէս է. նա՛ երանի ժողովրդեան որոյ տէր աստուած է նոցա :

Տունք ծն :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԽԳ

Օրհնութիւնք, Սաղմոս Դաւթի :

Դարձր առնեմ՝ զբեզ աստուած իմ և թագաւոր իմ, օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օրհնանապազ օրհնեցից զբեզ, և զովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ զոյ չափ :

Ազգք Կ՛ազգք զովեսցեն զգործս քո, և զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցին :

Օգտորութիւն ահի քո ասացին, և զմեծութիւնս քո պատմեսցին :

Օյիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն :

Գթած ուրբանձ է տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ :

Քաղցր է տէր սու ամենեսեան, և զթութիւն նորա՝ ի վերայ ամենայն արարածաց իւրոց :

Խոստովան եղիցին սու քեզ տէր ամենայն գործք քո. և սուբբք քո օրհնեսցեն զքեզ :

Օփառս արքայութեան քո ասացեն, և զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

Ղանա չեւ որդւոց մարդկան զգորութիւս քո, և զփառս մեծփայլչութեան արքայութեան քո :

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից. և տէրութիւն քո ազգէ մին չև յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամենայն բանս իւր և արդար է յամենայն գործս իւր :

Հաստատէ տէր զամենայն դայթակղեալս, և կանգնէ զամենայն գլորեալս :

Աչք ամենեցուն՝ ի քեզ յաւսան, և դու տաս կերակուր նոցա՝ ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քովք :

Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս իւր ,
և սուրբ է յամենայն զօրծս իւր :

Մերձ է տէր առ ամենեւեան՝ ոյք կարդան
առ նա , առ ամենեւեան՝ ոյք կարդան առ նա
ճշմարտութեամբ :

Ո կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր ,
աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան ոյք սիրուն զնա , և
զամենայն մեղաւորս սատակէ տէր :

Ո օրհնութիւնս ւն խօսեսցի բերան իմ .
օրհնեսցէ ւմ կենդանի զանուն սուրբ նր յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Տունք ին . Գորղայս . ծք :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻՆ

Ալէլուիա . Անգեայ . և Զաքարիայ :

Օրհնեա՛ անձն իմ զտէր , օրհնեսցից զտէր
'ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից աստուծոյ իմոյ՝
մինչև եմ ես :

Մի յո՛ւսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդկան ,
զի ոչ գոյ՛ փրկութիւնս 'ի նոսա :

Ելթէ՛ հոգի 'ի նոցանէ՛ և դարձցին անդրէն
'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն
խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակորայ
օգնական է նմա, և յոյս նորա՝ ի տէր աստուած է:

Որ արար զերկինս և զերկեր, զճով զա-
մենայն որ է՝ ի նսաս:

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և
առնէ իրաւունս զրկելոց:

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկապեալս
տէր:

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ ըզ-
գլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ զպան-
դուխտս. զորքս և զայրիս ընդունի տէր և
զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ:

Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան, աստուած
քո սիօն՝ ազգէ մինչև յազգ:

Տունք ք:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԽԶ

Աւելուիա. Անգեայ և Զաքարիայ:

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմնս. աստուծոյ
մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն:

Շինէ զերբուսաղէմ տէր, և զցրուեալն
իսրայել ժողովէ:

Իժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զամե-
նայն վէրս նոցա:

Ո թուէ զբազմութիւնս աստեղաց, և զամենեսեան գնոսս յանուանէ կոչէ :

Մեծ է տէր և մեծ է զօրութիւնս նորա, իմաստութեանս նորա ոչ գոյ բաւ :

Բնդունի զհեզս տէր, և խոնարհ ասնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զաստուած խոստովանութիւնս, սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք, և պատրաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

Բուսոյց զխոտ 'ի լերինս, և զգալարի 'ի ծառայութիւնս մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր. ձագուց ագռաւուց յը կարգանս առ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ տէր, և ոչ ընդ իրանս առն հսկայի հաճեցաւ :

Եւ չհաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր, և ընդ այնոսիկ ոյք յուսան յողորմութիւնս նորա :

Տունք ժբ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺԻԷ :

Աւելուիա. Անգեայ և Զաքարիայ :

Գովե, ո՛ր երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա՛ զաստուած քո սիօն :

Օր զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո եզ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն, պարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա :

Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէզ որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսս, շնչեացեն հոգմք և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարութիւն և զերաւունս իսրայէլի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց աէր, և զգատասանս իւր ոչ յայանեաց նոցա :

Տունք Ժ. Գորդայս 16 :

ԱՂՕԹՔ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Ամբակ. 7 :

Տէր զլուր քո լուայ և երկեայ, տէր նայեցայ 'ի գործս քո և զարհուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանխցիս դու, 'ի մերձենալ ամացն յայանեցիս, և 'ի հասանել ժամանակին երևեցիս :

Ի խոովել անձին իմոյ՝ ի ժամանակի բարկութեան, զողորմութիւն յիշեսցես :

Աստուած՝ ի հարաւոյ եկեսցէ, և սուրբն՝ ի փառան լեռնէ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, և օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք :

Ղառազայթք որպէս՝ ի լուսոյ հասան՝ ի նմանէ, և եղջիւրք՝ ի ձեռին նորա գտան, և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցին հարուածք, և զհետ շաւղաց նորա երթիցին մեծամեծք՝ ի թռչնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր, հայեցաւ և գիտեաց զհեթանոս :

Երկինք հալեսցին, և անտաօք վաննեսցին . ճանապարհք՝ որք՝ ի սկզբանէն էին, կուրասցին, և՝ ի նմանէ գողասցի ամենայն երկիր :

Տեսի զբանակս քուշացւոց, խոովեցան բնակիչք վրանացն մադիամու :

Մի՛ թէ՛ ի վերայ գետոց բարկացիս դուտէր, կամ սրամուտութիւն քո՝ ի վերայ գետոց, կամ բարկութիւն քո՝ ի վերայ ծովու :

Եւեր զ՞ու՝ ի կառս քո, հեծելութիւնդ քո փրկութիւն եղև յեւանելն քո :

Օարթեաւ աղեղն քո, զնետս կապարձից քոց արբուցեր, զգետս ցրուեցեր, զերկիր դո-

զացուցեր 'ի սաստիու թենէ անձրևի, որք անցանն ընդ սա :

Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս, լոյս փայլման արեգականն արգելաւ, և ծագումն լուսնին դադարեցաւ :

Արպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոյ գնասցես, և որպէս 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :

Բարկու թեամբ զարթիցես 'ի վերայ երկրի, և դողութեամբ կասցես զհեթանոսս :

Երևեցար 'ի փրկութիւն ժողովրդեան քո, 'ի փրկել զընտրեալս քո :

Նետաձիգ եղեր 'ի դուրսս մարդկան ամբարտաւանից, մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրութիւն քով 'ի զօրագրելսացն մեղաւորաց, որք յուսացեալ էին յանդգնութիւնս իւրեանց, զի կերին զաղքատն 'ի դաղանիս :

Նուաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս քո, և խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :

Աացի ես և զեւան աղիք իմ 'ի ձայնէ բերանոյ իմոյ, եմուտ դողումն յոսկերս իմ, և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օչայս պահեսցես յաւուր նեղութեան, ածել 'ի վերայ ազգի ամենայնի՝ որք մարանչին ընդ ժողովրդեան քում :

ԹՎԵՆԻ ՈՅ տացէ զպառու իւր, և յայգւոջ
բեր մի՛ գտցի. ձիթենիք սնասցին, և երկիր մի՛
բուսուցէ զգալարի:

Պակասեսցին հօռք՝ ի ճարակաց, և եզինք մի՛
գտցին առ մնուրս:

Ես՝ ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ
եղէց յասուած փրկիչ իմ:

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կացոյց զուս
իմ՝ ի հաստատու թեան, ՚ի վերայ պարանոցի
թշնամւոյն կացոյց զիս, և հանգոյց զիս երագ
երագ:

Փառք հօր և որդոյ, ևն:

ՄԱՂԹԱՆԲ

Լ՛ճՐ մեզ տէր՝ լ՛ճՐ մեզ, աստուածային ողորմու-
թեամբ և գթութեամբ քո ինայեան՝ յարարածս քո:

Մարգասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր
քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, տէր
ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Ջբարոզն և՛ զաղօթս, ՚ի վերջն, Ողորմեա՛ կանոնին գտցես
ի 147 երեսն:

Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Ա Խ Ի

ԱԷԼՈՒԽ . ԱՆՂԵՍԿ և ԶԳՔԱՐԽԱԿ :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից, օրհնեցէք զնա
'ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա,
օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա տրեգակն և լուսին, օրհնե-
ցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, և ջուրք
որ 'ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն տն :

Քի նա ասաց և եղին, հրամայեաց և հաս-
տատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից, սահ-
ման եղ և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վեշտոյք, և ամե-
նայն խորք :

Հուր և կարիւտ, ձիւն և սառն, հողմ և
մրրիկ՝ որք առնէք զբան նորա :

Լերինք և ամենայն բարձունք, ծառք պրա-
զաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք և ամենայն անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թևաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ . օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա յօրդւոցն իսրայէլէ ժողովոյն՝ որ մերձ է առ տէր :

Տուն . Եր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻԹ

Աւելուիա . Անդեսայ և Զաքարիայ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն 'ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց :

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ, և բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծասցեն

'ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ 'ի ձեռս նոցա, առնուլ զհասուցումն 'ի հեթանոսաց, 'ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Ի կապել զթաղաւորս նոցա կապանօք և զգորավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Առնել նոցա զատաստանս ըստ գրոց . և փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Տունք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ԺՊ

Ալէլուիա . Անգեայ և Զաքարիայ :

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա՝ ի ձայն զոհուածեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր:

Տունք զ. Գորղայս իւ:

Կանոնս յիւր. Չորք Կանոնս Տունք ոյլիւ:

Միահամուռ Սաղմոս՝ Գորղայս ծգ. Սաղմոս ճծ:

Տունք ՚ի սմա սնկի:

Այս սաղմոս ինքնագիր Գաւթի արտաքոյ թուոյ:

Ի ժամանակի զի եւ նա նահատակ ընդդէմ Գողիաթու, տուաչի Սաւուղայ և ամենայն զօրացն խրայէլի:

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, և կրտսեր ՚ի տան հօր իմոյ, արած էի զխաշինս հօր իմոյ:

Չեռք իմ արարի՛ն զսաղմոսարան, և մատուցք իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան:

Իսկ արդ՝ ո՞ սպտմեսցէ զայս տեառն իմում, ինքնին տէր ամենայնի լուսոցէ զամենայն:

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր, և համբարձ զիս ՚ի հօտէ խաշանց հօր իմոյ, և էօծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք և զեղեցիկք, և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր:

Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն, և նզովեցի զկուռս նորա:

Հանի զսուս բն ի նմանէ և հատի զգլուխ նորին, և բարձի զնախտախնս յորդոցն խրայէլի:

Փառք հօր և որդւոյ, ևն:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Դանիէլի ֆ:

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց,
օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան:

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ
մեզ. արդար ես դու տէր, և ամենայն գործք
քո ճշմարիտ են:

Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամենայն դա-
տաստանք քո արդար են:

Դատաստան արդարու թեան ածեր՝ ի վերայ
մեր ըստ ամենայնի, զոր ինչ ածեր՝ ի վերայ
մեր և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի:

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ա-
մենայն՝ ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց:

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել՝ ի
քէն, մեզաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց
մեք ոչ անսպաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուի-
րեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք մեք՝ ի քէն:

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ա-
ծեր՝ ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ ա-
րարեր:

Մասնեցեր զմեզ՝ ի ձեռս թշնամեաց մերոց,
անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և չարի քան
զամենայն երկիր մասնեցեւ զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս
մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից
քոց և պաշտօնէից :

Եւ յլ մի՛ մասնեւ զմեզ իսպառ վասն անուան
քոյ, մի՛ ցրեւր զուխտս քո, և մի՛ ՚ի բացեաց
առնեւր զողորմութիւնս քո ՚ի մէջ :

Այն արբաճամու սիրելւոյ քոյ, իսաճա-
կայ ծառայի քո, և իսրայէլի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ստացեւր, բազմացուցից
զգաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմու-
թեամբ և որպէս զաւազ տու եզր ծովու :

Եւ արդ տէր՝ նուազեցաք մեք քան զամե-
նայն ազգս, և եմք տառապեալ յամենայն երկ-
րի այսօր վասն մեզաց մերոց :

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մար-
գարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատարա-
գաց, ոչ խունկք օրինաց, և ոչ տեղի պատա-
րագս մատուցանելոյ առաջի քո, և զողորմու-
թիւն գտանել ՚ի քէն :

Եւ յլ անճամբք խոնարհեալ՝ և հողւով տա-
ռապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զող-
ջակէզս խոյոց և զուարակաց, և որպէս բիւրա-
ւորս զառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին սլատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ դոցո ք զկնի քո, և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ՝ դամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք, երկն չիմք 'ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո, տէր մի յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արս՝ առ մեզ ըստ հիզութեան քում, և ըստ բազում ողորմութեան քում, փրկեա՛ զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր, և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչորեն զճառայս քո, ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա և ամենայն զօրութիւք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես տէր անձ միայն, որ փառաւորեալք ես՝ ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու տէր անձ հօրց մերոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձ :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովքէս և հայկա յանդունդս, գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան
երկնից . գովեալ և առա :

Օրհնեցէք նմ գործք տեառն զտէր . օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնեցէք և բարձր
արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն , և ջուրք որ
'ի վերայ երկնից զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն , արեգակն
և լուսին զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրեք և
ցօղք զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք ամենայն հողմք , հուր և ջեր զտէր .
օրհ :

Օրհնեցէք ցուրտ և սոթ , ցօղ և ձիւնաբեր
զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք սառն և պարզ , եղեամն և ձիւն
զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք տիւր և գիշերք , լոյս և խաւար
զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր
զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք , և ամենայն
բոյսք երկրի զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք աղբիւրք , ծովք և գետք զտէր . օրհ :

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք, որ
'ի ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր. օրհն:

Օրհնեցէք զազանք և անասունք, և որդիք
մարդկան զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ իսրայէլ զտէր. օրհնեցէ՛ և
բարձր արասցէ՛ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհն:

Օրհնեցէք ծառայք տեսուն զտէր. օրհն:

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդարոց
զտէր. օրհն:

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք ըզ-
տէր. օրհն:

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա և Միսայէլ
զտէր. օրհն:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ղուկասու ւր

Մեծացուցէ՛ անձն իմ զտէր, և ցնծացէ՛
հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան ազախ-
նոյ իւրոյ, այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն
ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է
անուն նորա:

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւզածաց իւրոց, արար զօրութի բաղկաւ իւրով:

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մնաց սրտից, և քակեաց զհշօրս յաթուոց:

Օխոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունւոյնս:

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոց, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ արբաճամու և զաւակի նորա յաւիտեան:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ ՅՈՎՀԵՆՆՈՒ

ՄԿՐՏԶԻ

Ղուկասու ւն:

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի՝ որ յայց եւ և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոց:

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ զաւթի ծառայի իւրոց, որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն որ յաւիտենից մարդարէքն էին:

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց:

Ըննել ողորմութիւն առ հարսն մեր, և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոց:

Երբունմն զոր երգուաւ արբաճամու հօրմե-

րոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութի՛ն 'ի
թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութի՛ք
առաջի նորա, զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ գնւ մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչես .
Ջիր, զնասցես առաջի տեառն պատրաստել ըր-
ճանապարհս նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան
իւրոյ, 'ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց :

Ասն գթոյ ողորմութեան տեառն աստու-
ծոյ մերոյ՝ որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բար-
ձանց, լուսաւոր ասնել զխաւար մեր :

Օրագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ, որ նստէսք
'ի խաւարի և 'ի սողերս մահու, ուղղել զոտս
մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան :

ԵՂՕԹԻ ԵՒՄԷՌՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ

Ղուկասու ք :

Երդ արձակեա՛ զճառայս քո տէր ըստ բանի
քում 'ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ
զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցիր առաջի
ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայանեցար հի թանտասց, և փառք ժո-
ղովրդեան քում իսրայէլի :

ԱԳՂԹԻՔ ԱՊԱՀԻԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԷԻ
ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ՝ աստուած արբաճամու, խա-
հակայ, յակորայ և զաւակի նոցա արդարոց . ա-
մենակալ տէր թող զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն
զարդ նոցա . ամենա :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո,
փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւ-
րեալ անուամբ քով սրբով . ամենա :

Որ ամենայն ինչ սարսի և զողայ յերեսաց
ահի զօրութեան քո . ամենա :

Անբաւ է մեծփայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո, սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց
քոց՝ ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքնին
են ողորմութիւնք աւետեաց քոց . ամենա :

Դու տէր բարձրեալ զթած երկայնամիտ
բազումողորմ, և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց
մարդկան . ամենա :

Դու պատուած ոչ եղեր ապաշխարութիւն
վասն արդարոցն՝ արբաճամու, խահակայ և յա-
կորայ, որք ոչ մեղան քեզ . ամենա :

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մե-
ղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու,
և բազմացան անօրէնութիւնք իմ . ամենա :

Չեմ արժանի հայիլ և փեսանն լ զբարձրութի
երկնից 'ի բազմութէ անօրէնութե իմոյ. ամենա :

Արացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց
երկաթից, և ոչ զոյ ինձ հանգիստ. ամենա :

Նարկացուցի զսրամտութիւն և չար առաջի
քո արարի, կանգնեցի սպակեր և բազմացուցի
զցասումն. ամենա :

Եւ արդ տէր խնեարհեցուցանեմ զծունրսրտի
իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութէ քումմէ. ամենա :

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ
ես ինձէն գիտեմ. ամենա :

Եղաչեմ և ինդրեմ 'ի քէն թող ինձ տէր
թող ինձ, և մի կորուսաներ զես ըստ անօրէնու-
թեան իմոյ. ամենա :

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի
յիշեր զչարխն իմ, և մի սպարտաւորեր զես
ընդ իջեալն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենա :

Օ ի դու աստուած՝ աստուած ապաշխարողաց
ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո որ
անարժան եմ. ամենա :

Անցուցես զես ըստ բազում ողորմութեան
քում, և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս
կենաց իմոյ. ամենա :

Օ քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք
երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս, ամէն :

Փառք հօր և որդի : Այժմ և միշտ և :
Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր, թող ինձ
զմեզս իմ :

Եստուած՝ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց

և կեցո՛ս :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած՝ գթա՛ 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս, և ողորմեա՛ ինձ բազմ...մեղիս :

Ամէնօհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս աստուա-
ծածին մարիամ, բարեխօսեա՛ առ տէր վասն իմ
մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբ աստուծոյ՝ բարեխօսեցէ՛ք
առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս :

Քո՛ որդի նոյ անտխակա՛լ ընկա՛լ զաղաչանս
մեր, զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ և կենդանա-
րար և պատուական խաչիւ քո տէր՝ պահ-
պանեա՛ զմեզ :

Առաքեա՛ տէր զհրեշտակ խաղաղութեան
քո, որ եկեալ պահեսցէ զմզ անխառն 'ի տուէ
և 'ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա՛ զմեզ
տէր՝ յիշեա՛ զմեզ, յորժամ զասարքայութեամբ
քոյ՛, և ողորմեա՛ մեզ :

Նախագրութիւնք խրատականք յաղաղ աղօթի ն, զոր արարեալ է Տեառն Ներսէսի եղբօրն Գրիգորիսի հայոց կաթողիկոսի:

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից մեծաց և փոքունց, զոր պարախն ուսանիլ ամենեքեան և ուսուցանել զվմեանս. քահանայք զժողովուրդըս, մարք զգտտերս, և ընկեր զընկերն իւր:

Աւ աղօթեացնն սոյաւ. յաւուրն հինգ անգամ՝ երկրտասան ծնրադրութեամբ՝ ի ժամուն. այսինքն՝ յստաւօտուն, ի ճաշուն, ի հասարակաւուրն յերկեղոյն, և ի հանգստեան: Ապա թէ պղերգ ոք ընկցի և ծուլնայ զհինգ ժամ աղօթս կատարել, աղօթեացէ չորս անգամ, կամ երեք անգամ, կամ երկու անգամ, կամ մի անգամ յաւուրն. որ միսն ծանօցի թէ քրիստոնէայ է, և զինքն ծանկցէ թէ արարած ևմաստուծոյ և երկրպագու նորա:

Աւ թէ զամենայն բանս աղօթիցն հեղգոյ ուսանիլ, (որք և զստանոցական երգս բազումս փութով ուսանին,) ուցի զկէս սորա, կամ այլ նուազ. զի թէ տունս երխ ուսանիցին ի ամանէ, և աղօթեացնն երխ ծնրադրութեամբ՝ ի ժամուն, ընդունելի է առաջի աստուծոյ: Ապա թէ ոք ի քրիստոնէիցն անփոյթ ասնէ զսա յու.

սաներոյ և յաղօթելոյ, յանդիմանեսցի և 'ի մոլար ժողովոյ այլազգեաց. որք զաղօթսն զօր ուսոյց նոցա, 'ի պատերազմունս անգամ՝ ոչ խափանեն՝ թող թէ 'ի խաղաղութեան: Եւ մեր ժողովուրդք արտաքոյ աղօթից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն զանունն աստուծոյ. զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգս աղօթից որպէս զաստուածապաշտս, այլ սիրեն զդատարկաբանութիւն քան զաղօթս: Եւ թէ երբեմն գան ոմանք յաղօթել առ քահանայն, կամ փակեալ բերանով կանգնին, կամ զըուցատրութիւնս առնեն ընդ միմեանս. զի ոչ ինքեանք գիտեն բանս աղօթից, և ոչ քահանայից միտ գնեն սաղմոսաց և պաշտմանց: Ասան այսր պատճառի արարաք զաղօթս զայս պարզ և յստակ բառիւ վն տխմարաց դիւրահաս լինելոյ. որ է սակաւ ըստ բանից՝ տունս քսան և չորս, ըստ ժամուց տունջեան և գիշերոյ, և ըստ տառից սրբոց մարգարէիցն, և զօրաւոր ըստ մտաց. զի զյոլովագոյն պէտս խնդրուածոց մերոց որ յաստուծոյ՝ ունի յինքեան, և տուաք ժողովրդեան մերում յստումն. զի ամենայն անձն քրիստոնէի ուսցի զսա, և ուր հանդիպեսցին 'ի ժամ աղօթիցն՝ խօսեսցին սովաւ ընդ աստուծոյ, թէ յեկեղեցի, թէ 'ի տան, թէ յանդի, թէ 'ի դործինչ, թէ 'ի ճանապարհի: Եւ որք ուսանին

զսա և աղօթեցեն մտադրութիւնք՝ ջերմեռանդ
սրտիւ և արտասուօք, ամենայն խնդրուածք որ
գրեալ են՝ ի ամա՝ կատարեսին՝ ի կենդանու-
թեան և յետ մահոյ: Իսկ որք արհամարհեն և
ոչ ուսանին և ոչ աղօթեցեն, ինքեանք տեսցեն
զվնաս անձանց իւրեանց. մէք հատաք ՚ի մէնջ
զպատճառն՝ առնելով զաղօթս զայս զի մի այլ
ևս պատճառեսցեն, թէ ոչ գիտեմք բանս աղօ-
թից, վասն այնորիկ ոչ կամք յաղօթս: Բայց
ճանիցեն այնպիսիքն, թէ սատանայ ոչ այնչափ
ջանայ զայլ բարեգործութիւնս մեր խախանել
որչափ զաղօթս. զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն
ինքն հալածի ՚ի մէնջ, և աստուած բնակէ ՚ի
մեզ: Արդ՝ մէք աղաչեսցուք զբարերարն աստու-
ած բանալ զայս մտաց ձերոց, յօժարութեամբ
ուսանիլ զսա և աղօթել և աստուծոյ սիրելի
լինել:

Եւ յաղօթելն՝ զՎրիգորիս կաթուղիկոս
հայոց, և զեղբայրն նորին զՆերսէս՝ զաղօթիցս
յօրինողն, յիշեցէք ՚ի քրիստոս: Եւ որք ընդ-
օրինակէք ՚ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և զխրա-
տական բանս զայսոսիկ. և որք գրեն զսա՝ գը-
րեսցին ՚ի դպրութիւն կենացն յաւիանից:
Եւ որք ուսանին և աղօթեցեն, ողորմութիւն
ընկալցին ՚ի քրիստոսէ. և որք ուսուցանիցեն

զքնկի րս, վարձս առցեն յաստուծոյ: Աւ ոլք
 զրենն, մի առաւել քան զօրինակս՝ բան կամ
 զիր խառնեացեն, և մի նուազ զրեացեն, զի մի
 այլ և ալ լինիցին բանքն, ալ Հաւասար լիցին
 սմենիքեան ուր և զրեցին: Աւ տխմարքն՝ ի
 զիրս՝ ազիզ գրողացն առցեն զրել և քրխատսի
 վատք յաւխանան, ամէն:

Աշոթք հարկատր ի րս բանչի ր անձին հաւասարեց ՚ի մ ստոր,
 արարիաւ արեցն՝ Ներսէսի շնորհաւոյ հայոց կաթուղիպոսի:

Նաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ
 քեզ՝ Նայր և Արդի և սուրբ Նոզի, անեղ և
 սնմահ լնու թխն, արարիչ հրեշտակաց և
 մարդկան և ամենայն եղևոյ. ողբմեա՛ քո արա-
 բածոյ և ինձ բազմամեղխ:

Նաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ
 քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ եր-
 րորդութիւն և մի աստուածութիւն, արարիչ
 լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ ՚ի հո-
 զւոյ իմմ, զխաւար մեղաց և անցխութեան,
 և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ՝ ՚ի ժամոսս յայտիկ
 աղօթեւել քեզ ՚ի հաճոյս, և ընդունել ՚ի քէն

զինդրուածս իմ. ողորմեան քո արարածոյ :

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիւք քո սիրելի՛ ի խնդիր մ. լորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցն ինձ զպատմութեանն զառաջին զոր մերկացայ մեզօք. ողորմեան քո արա :

Արդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար՝ ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին՝ ի սրբոյ կուսն մարիամոյ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար, թաղեցար և յարեար՝ ի մեռելոց՝ և համբարձար փսոօք առ հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեան զիս որպէս զաւագան՝ յորժամ զաս ալքայութեամբ քով. ողորմեան քո արա :

Հոգի աստուծոյ անձ ճշմարիտ, որ իջեր՝ ի յորդանան և ՝ ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանն, մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեան զիս վերստին աստուածային հրով քով որպէս հրիզն լեզուօք սուրբ զատաքեալն. ողորմեան քո արա :

Մենդ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մեօք իմ վք, հոգւով և մարմնով իմով. մի յիշեր զմեզս իմ զառաջինս վասն անուանի քում սրբոյ. ողորմեան քո արա :

Տեսօղ ամենայնի՛ մեղայ քեզ խորհրդով ,
բանիւ և գործով . ջնջեա՛ն զձեռագիր յանցանաց
իմոց, և գրեա՛ն զանուն իմ՝ ի դպրութեան կենաց .
ողորմեա՛ քո արա :

Քննօղ գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամու և
ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ .
թողութի՛ շնորհեա՛ն մեղաւորիս, զի՛ ի ծննդինէ
սքաւազան ին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առ-
ջի աստուածութե՛զ քո զբայարանօք իմովք և ա-
մենայն անգամօք մարմնոյս . ողորմեա՛ քո արա :

Ամենախնամ տէր՝ դիր պահապան աչաց
իմոց զերկիւղ քո սուրբ ոչ ևս հայել յարատ,
և ականջաց իմոց ոչ ախորժել լսել զբանս
չարութե՛, և բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստութի՛,
և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարութի՛, և ձեռաց
իմոց ոչ գործել զանիրաւութի՛, և ոտից իմոց
ոչ գնալ՝ ի ճանապարհս անօրէնութե՛ . այլ ուղ-
ղեա՛ն զչարժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուի-
րանաց քոց յամենայնի . ողորմեա՛ քո արա :

Հուր կենդանի քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո,
զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա՛ն յանձն իմ . զի
այրեսցէ՛ իճաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ՛ զխիղճ
մտաց իմոց, և մաքրեսցէ՛ զմեղս մարմնոյ իմոյ,
և վառեսցէ՛ զլոյս գիտութեան քո՝ ի սրտի
իմում . ողորմեա՛ :

Իմաստութի չօր յիսուս՝ տնւր ինձ իմաստութի զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջիքո յամենայն ժամ՝ ՚ի չար խորհրդոց, ՚ի բանից և ՚ի գործոց փրկեալ զիս, ողորմեալ քո արա:

Ասմեցող բարեաց տէր կամարար՝ մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ, այլ առաջնորդեալ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց, ողորմեալ քո արա:

Ըրբայ երկնաւոր՝ տնւր ինձ զարքայութիւն քո, զոր խոստացար սիրելեաց քոց, և զօրացն զսիրտ իմ՝ առեւ զմեղս, և սիրել զքե՛զ զմիայն, և առնել զկամս քո, ողորմեալ քո արա:

Խնամող արարածոց՝ պահեալ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ՝ ՚ի պատրանաց մեղաց, ՚ի փորձութեանց դիւաց և ՚ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ, ողորմեալ քո արա:

Պահապան անմենայնի քրիստոս՝ աջ քո հովանի լիցի ՚ի վերայ իմ՝ ՚ի տուէ, և ՚ի գիշերի, ՚ի նստիլ ՚ի տան, ՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ, ՚ի ննջել և ՚ի յառնել՝ զի մի երբէք սասանեցայց, ողորմեալ քո արա:

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո և ընու զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ, դու հոգա և պատ-

բաստեա զզէտս հազւոյ և մարմնոյ իմ'յ յոյսմ հետէ մինչև յախտեան. ողորմեա քո արա :

Դարձուցի՛չ մելորեւոց՝ դարձն զիս 'ի չար սովորու թեանց իմ'ց 'ի բարի սովորու թիւն . և բեկեռեա 'ի հպի իս՝ զտակալի օր մահուն, և զերկիւղ զհհնայն և զտէր արքայութեանն, զի զղջսցոց 'ի մեղոց, և գործեցից զարդարու թիւն. ողորմեա քո արա :

Աղբիւր անմահս թեան՝ աղբ' բացն 'ի սրտէ իմմէ զարտասու սապաշխարու թեան որպէս պոռնկին, զի լուսոց 'ց զմեզս անձին իմ'յ յստաջ քան զեւանն ըն իմ՝ յաշխարհ'ս. ողորմեա :

Պարգևի՛չ ողորմեա թեան՝ պարգևեա ինձ ուղղափառ հաւատով , և բարի գործով , և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ բեզ , ողորմեա քո արա :

Դարերար տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրու թք աւանդել զհոգի իմ , և անխուով անցուցանել ընդ չարու թի՛ն աշարցն որ են 'ի ներքոյ երկնից. ողորմեա քո արա :

Այս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանաւորեա զհոգի իմ նւրախութեամբ տեսանել զլէյս փասաց քոյ 'ի կոչման աւուրն , և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչև յօր մեծի զալտեան քո . ողորմեա քո արա :

Վաստա ո՞ր արդար՝ յորժամ գաս փառօք հօր
 դասել զկենդանիս և զմեռեալս, մի մտաներ՝ ի
 դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զես
 ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի՛ արա ինձ զե-
 րանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայու-
 թիւնդ. ողորմեա՛ քո արա:

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւա-
 տացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից
 և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց, շնոր-
 հեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողու-
 թիւն որ առ իս յանցանաց, և դարձո՛ զնոսա
 ՚ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմու-
 թեան քում արժանի եղիցին. ողորմեա՛ քո արա:

Փառաւորեալ տէր՝ ընկա՛լ զաղաչանս ծա-
 ալիս քո և կատարեա՛ ի բարի զննդրուածս
 իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածած-
 նին, և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն ստե-
 փաննոսի նախավկային, և սրբոյ գրիգորի մերոյ
 լուսաւորչին, և սրբոյ առաքելոց, մարգարէից,
 վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, ճրգ-
 նաւորաց, կուսանաց, և ամենայն սրբոց քոց
 երկնաւորաց: Աւ քեզ փառք և երկրպագութի՛ն
 անբաժանելի սուրբերրորդութեան յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

The first part of the paper is devoted to a general
 consideration of the subject, and to a statement of the
 objects which it has in view. It is then divided into
 three parts, the first of which is devoted to a
 description of the objects, the second to a
 description of the means, and the third to a
 description of the results. The first part is
 divided into two sections, the first of which
 is devoted to a description of the objects, and
 the second to a description of the means. The
 second part is divided into two sections, the
 first of which is devoted to a description of
 the means, and the second to a description of
 the results. The third part is divided into
 two sections, the first of which is devoted to
 a description of the results, and the second to
 a description of the means.

